

UNIVERSITATEA „BABEȘ-BOLYAI” CLUJ-NAPOCA
FACULTATEA DE ISTORIE ȘI FILOSOFIE

ȘCOALA DOCTORALĂ „ISTORIE, CIVILIZAȚIE, CULTURĂ”
DOMENIUL: ISTORIE

TEZĂ DE DOCTORAT

Conducător de doctorat:

Conf. univ. dr. **Constantin BĂRBULESCU**

Student doctorand:

Patricia-Smaranda MUREȘAN

Cluj-Napoca,

2023

UNIVERSITATEA „BABEȘ-BOLYAI” CLUJ-NAPOCA
FACULTATEA DE ISTORIE ȘI FILOSOFIE

ȘCOALA DOCTORALĂ „ISTORIE, CIVILIZAȚIE, CULTURĂ”
DOMENIUL: ISTORIE

**Evoluția dansului tradițional românesc și apariția
spectacolului de folclor în județul Bistrița-Năsăud, sec XX-XXI.
*Studiu de caz: Ansamblul Folcloric „Ciobănașul” din Șieuf (1950 – prezent)***

REZUMATUL TEZEI DE DOCTORAT

Conducător de doctorat:

Conf. univ. dr. **Constantin BĂRBULESCU**

Student doctorand:

Patricia-Smaranda MUREȘAN

Cluj-Napoca,

2023

CUPRINS

CUPRINS	3
Listă de abrevieri	11
Listă de figuri: tabele, planșe și ilustrații (fotografii)	14
MOTTO: „Vreau să joc!”, de Lucian Blaga	23
INTRODUCERE	24
1. Motivația și scopul cercetării	29
2. Literatura de specialitate	37
3. Metodologia de lucru	41
4. Ipotezele cercetării	59
5. Definirea conceptelor cheie	62
CAPITOLUL I – ISTORIA DANSULUI	67
I. 1. ORIGINEA ȘI EVOLUȚIA DANSULUI	67
I. 1. 1. Introducere	67
I. 1. 2. Ce este dansul? Câteva definiții!	70
I. 1. 3. Dovezi ale apariției dansului – Istoric și evoluție	74
I. 1. 4. Dansul ca spectacol	88
I. 1. 5. Dansul popular	91
I. 1. 6. Concluzii	95
I. 2. ISTORICUL DANSULUI TRADIȚIONAL ROMÂNESC	100
I. 2. 1. Introducere	100
I. 2. 2. Dansul tradițional românesc în documentele scrise ale vremii	102
I. 2. 3. Specificul jocului tradițional de la Șieuiț	119
I. 2. 4. Etnocoreologia – Știința care studiază dansul tradițional	124
CAPITOLUL II – JOCUL SATULUI LA ȘIEUIȚ	127
II. 1. PREZENTAREA COMUNEI ȘIEUIȚ	127
II. 1. 1. Introducere	127
II. 1. 2. Așezare geografică și infrastructură	127
II. 1. 3. Date istorice asupra zonei cercetate	129
II. 1. 4. Moștenirea și tradiția săsească în Șieuiț	136

II. 1. 5. Fenomenul bejeniei românilor transilvăneni	139
II. 1. 6. Structura și evoluția demografică – Populația	152
II. 1. 7. Religie – Istoricul Parohiei Șieuț și praznicele satelor din comună	155
II. 1. 8. Relieful comunei Șieuț	163
II. 1. 9. Ocupațiile principale ale locuitorilor	164
II. 1. 10. Turism – obiective și atracții turistice	166
II. 1. 11. Cultură și tradiție (Evenimente locale)	169
II. 1. 12. În loc de concluzii – Situația actuală a culturii tradiționale	170
OBIECTIVE TURISTICE	173
TRADIȚII	174
II. 2. ISTORIA REGIMENTULUI II ROMÂNESC DE GRANIȚĂ DE LA NĂSĂUD – Satul Șieuț din județul Bistrița-Năsăud, sat grăniceresc	178
II. 2. 1. Introducere – plan istoric	178
II. 2. 2. Scop și obiective, cauze înființare și atribuții	183
II. 2. 3. Avantaje și obligații ale grănicerilor	185
II. 2. 4. Structura regimentului – organizare și etape de înființare	186
II. 2. 5. Participarea la campaniile militare	190
II. 2. 6. Șieuț – sat grăniceresc	192
II. 2. 7. Beneficii și efecte ale dezvoltării	194
II. 2. 8. Concluzii	195
II. 3. JOCUL SATULUI LA ȘIEUȚ – „Jocul ținea până seara, când venea ciurda”	198
II. 3. 1. Introducere	198
II. 3. 2. Jocul satului – Descriere generală (cadru, context)	199
II. 3. 3. Jocul satului la Șieuț (aspecte preliminare și particularități)	202
II. 3. 4. CE era jocul satului?.....	205
II. 3. 5. DE CE se organiza jocul? Funcțiile jocului	207
II. 3. 6. CÂND se organiza jocul? TIMPUL jocului	211
II. 3. 7. UNDE se organiza jocul? SPAȚIUL (LOCUL) de joc	216
II. 3. 8. CUM se organiza jocul?	221
II. 3. 9. CINE organiza jocul satului?	222
II. 3. 10. CINE erau protagoniștii – participanții și organizatorii? Cum se numeau aceștia?...225	

II. 3. 11. CUM se juca la jocul satului? CE dansuri (jocuri) se jucau?	231
II. 3. 12. CUM se învățau jocurile (dansurile) de către cei mici?	237
II. 3. 13. CUM intrau fetele în joc? CINE le chema sau aducea la joc? Mergeau feciorii după ele?	243
II. 3. 14. CUM mergeau tinerii îmbrăcați la joc?	248
II. 3. 15. CUM se ospătau tinerii la joc? Dar la „Bere”?	249
II. 3. 16. CÂND a dispărut jocul satului? DE CE?	250
II. 3. 17. INFLUENȚE asupra jocului satului (istorice, politice)	251
II. 3. 18. ÎNTÂMPLĂRI de la jocul satului	253
II. 3. 19. CONCLUZII	255
II. 4. ELEMENTE IMPORTANTE CONEXE JOCULUI SATULUI	258
II. 4. 1. CETERAȘII ȘI ROLUL LOR ÎN CADRUL JOCULUI – „Bade Nonule, mai zîci una?”	259
II. 4. 1. 1. Introducere	259
II. 4. 1. 2. Cine erau ceterașii din satul Șieut?	265
II. 4. 1. 3. Colaborări cu alți ceterași (din afara satului)	273
II. 4. 1. 4. La ce instrumente cântau ceterașii?	277
II. 4. 1. 5. De unde aveau muzicanții instrumentele? Dar ansamblul?	280
II. 4. 1. 6. Cum se organiza jocul în sat? În ce perioade?	283
II. 4. 1. 7. Cine organiza jocul și plătea muzicanții? Cine angaja ceterașii?	285
II. 4. 1. 8. Cum se făcea plata ceterașilor?	288
II. 4. 1. 9. Amplificarea	296
II. 4. 1. 10. Spațiul de joc	297
II. 4. 1. 11. Educația muzicanților țigani și talentul lor înnăscut	298
II. 4. 1. 12. Recunoașterea melodiilor din sat de către ceterași. „Zâcale” și cântări particulare	300
II. 4. 1. 13. Întâmplări și peripeții cu ceterașii din turnee și spectacole	305
II. 4. 1. 14. Concluzii	312
II. 4. 2. JOCURI ȘI STRIGĂTURI DIN ȘIEUȚ – „Dacă nu ciui, n-are rost să joci!”	316
II. 4. 2. 1. Introducere	317
II. 4. 2. 2. Jocuri din Șieut	319

II. 4. 2. 3. Strigături (ciuituri) din Șieut – caracteristici generale	321
II. 4. 2. 4. Ce este strigătura? Câteva definiții.....	325
II. 4. 2. 5. Tipuri de strigături: clasificare, caracteristici, funcții, rol	327
II. 4. 2. 6. Concluzii	339
II. 4. 3. COSTUMUL POPULAR DIN ȘIEUȚ – „Noi, fiecare aveam costumul nostru”	345
II. 4. 3. 1. Introducere	345
II. 4. 3. 2. Istoricul și evoluția portului tradițional românesc	351
II. 4. 3. 3. Structura portului tradițional românesc. Elemente caracteristice. Clasificare. Tipologie (materii prime, cromatică)	358
II. 4. 3. 4. Elemente ale costumului popular din județul Bistrița-Năsăud	362
II. 4. 3. 5. Costumul popular – „haină purtătoare de har”	373
II. 4. 3. 6. Portul popular din Șieut	380
II. 4. 3. 7. Ansamblul Folcloric „Ciobănașul” din Șieut, formația de dansuri, costumul popular și cele patru generații de dansatori	401
II. 4. 3. 8. Inițiative de conservare și promovare a portului tradițional românesc	419
II. 4. 3. 9. Concluzii	423
II. 4. 4. OBICEIURI DE PESTE AN ÎN CADRUL CĂRORA ESTE PREZENT JOCUL SATULUI	427
II. 4. 4. 1. OBICEIUL PLUGARULUI LA ȘIEUȚ – Ieșitul plugului întâi	430
II. 4. 4. 1. 1. Introducere	430
II. 4. 4. 1. 2. Obiceiul Plugarului la Șieut	434
II. 4. 4. 1. 3. Etapele obiceiului	438
II. 4. 4. 1. 4. Reconstituirea obiceiului și realizarea Filmului Documentar Etnografic „Obiceiul Plugarului la Șieut – Ieșitul Plugului Întâi”	441
II. 4. 4. 1. 5. Colectivizarea agriculturii și transformarea lumii rurale	443
II. 4. 4. 1. 6. Concluzii	444
II. 4. 4. 2. CUNUNILE DE RUSALII LA ȘIEUȚ	448
II. 4. 4. 2. 1. Introducere	448
II. 4. 4. 2. 2. Istoria obiceiului	449
II. 4. 4. 2. 3. Etapele și desfășurarea obiceiului	453
II. 4. 4. 2. 4. Cântecele Cununii.....	457

II. 4. 4. 2. 5. Simbolurile	464
II. 4. 4. 2. 6. Desfășurarea obiceiului pe Valea Șieului	465
II. 4. 4. 2. 7. Modificările obiceiului în timp	466
II. 4. 4. 2. 8. Concluzii	467
II. 4. 4. 2. 9. Filmarea obiceiului și realizarea Filmului Documentar Etnografic „Cununile de Rusalii la Șieuț”	468
II. 4. 4. 3. TOAMNA LA ȘIEUȚ – Praznicul satului	472
II. 4. 4. 3. 1. Sărbătoarea tradițională „De praznic la Șieuț”	475
II. 4. 4. 4. COLINDĂTORII ȘI ORGANIZAREA „BERII” LA ȘIEUȚ	477
II. 4. 4. 4. 1. Introducere	477
II. 4. 4. 4. 2. Etapele și organizarea obiceiului „Berii” la Șieuț	480
II. 4. 4. 4. 3. Colindul „Berii” la Șieuț – „Doi vătafi de mare” și „Romioara”	487
II. 4. 4. 4. 4. Jocul Șieuțului, „Berea”, colindele, colindătorii, costumul și bucinul, astăzi ...	498
II. 4. 4. 4. 5. Filmarea obiceiului și realizarea Filmului Documentar Etnografic „Colindătorii și Organizarea «Berii» la Șieuț”	503
II. 4. 4. 5. LĂTURENIA	506
II. 4. 4. 5. 1. Introducere	506
II. 4. 4. 5. 2. Descrierea și organizarea obiceiului	508
II. 4. 4. 5. 3. Ordinea de încolonare și drumul	511
II. 4. 4. 5. 4. Primirea lăturenilor, găzduirea și masa comună	512
II. 4. 4. 5. 5. Desfășurarea obiceiului	523
II. 4. 4. 5. 6. Finalul obiceiului	525
II. 4. 4. 5. 7. Concluzii	528
II. 4. 4. 6. SPECIFICUL PĂSTORESC AL ZONEI – influențe asupra dansului tradițional local	532
II. 4. 4. 6. 1. Introducere – considerații generale	532
II. 4. 4. 6. 2. Calendarul pastoral – Urcatul la munte și coborâtul de la munte al oilor	535
II. 4. 4. 6. 3. Ceremonialul măsurii oilor	538
II. 4. 4. 6. 4. Tradiția păstoritului la Șieuț	540
II. 4. 4. 6. 5. Influențe pastorale în arta populară și în repertoriul de cântece și dansuri	543
II. 4. 4. 6. 6. „Dumineca păcurarilor” la Șieuț	549

II. 4. 4. 6. 7. Despre mocani și civilizația pastorală	554
II. 4. 4. 6. 8. Obiceiuri și fapte cu impact în viața tradițională a țăranilor din Șieui, care le însoțeau viața și activitățile în gospodărie sau la câmp	557
II. 4. 4. 6. 9. Obiceiuri păstrate până astăzi, reliefate și reflectate în programele artistice propuse și prezentate de către membrii Ansamblului Folcloric „Ciobănașul” din Șieui	559
II. 4. 4. 7. CONCLUZII – OBICEIURILE DE PESTE AN DIN ȘIEUI	564
II. 5. OCAZII DE PERFORMARE A JOCULUI TRADIȚIONAL ÎN ȘIEUI, ASTĂZI	567
II. 5. 1. Jocul Însuraților – Organizatori evenimente, protagoniști și importanța lor	570
II. 5. 2. Realizări culturale deosebite: Jocul fecioresc din Șieui în patrimoniul mondial UNESCO	574
II. 5. 3. Aportul Primăriei și al autorităților locale în susținerea fenomenului cultural la Șieui	577
CAPITOLUL III – SPECTACOLUL DE FOLCLOR	583
III. 1. ÎNFIINȚAREA CĂMINELOR CULTURALE	584
III. 1. 1. Înființarea Căminului Cultural „Ion Florian” din Șieui	591
III. 2. CULTURA ROMÂNĂ SUB COMUNISM – SCURT ISTORIC	600
III. 3. ÎNFIINȚAREA RADIOULUI ȘI A TELEVIZIUNII – FOLCLORUL CA PRODUS MEDIA	616
III. 3. 1. Introducere	616
III. 3. 2. Cronologie și repere genealogice – Etape ale apariției domeniului media al folclorului	622
III. 3. 3. Importanța instructorilor culturali și „îndrumarea” culturii	629
III. 3. 4. Spectacolul specificității naționale la lucru – festivaluri și emisiuni de folclor	635
III. 3. 5. Cultura de masă în timpul comunismului	641
III. 3. 6. Călușul ca produs media	644
III. 3. 7. Concluzii	648
III. 4. FESTIVALUL NAȚIONAL AL CULTURII ȘI EDUCAȚIEI SOCIALISTE „CÂNTAREA ROMÂNIEI”	650
III. 4. 1. Introducere (detalii generale și definiții)	653
III. 4. 2. Ce a fost „Cântarea României”? („un vin vechi în sticle noi”)	656
III. 4. 3. Istoric. Etape apariție și legislație (acte, decrete și legi de înființare)	661

III. 4. 4. Scop, funcții și obiective ale Festivalului „Cântarea României”	670
III. 4. 5. Calendarul de organizare al Festivalului „Cântarea României”	676
III. 4. 6. Spectacolele din cadrul Festivalului „Cântarea României”	680
III. 4. 7. Concursuri, jurizare și premii în cadrul Festivalului „Cântarea României”	685
III. 4. 8. Organizarea Festivalului „Cântarea României”, în cifre	688
III. 4. 9. „Cântarea României” – un festival politic, un ritual politic	692
III. 4. 10. Efectele Festivalului „Cântarea României”	696
III. 4. 11. Concluzii – Ce a rămas după „Cântarea României”?	700
III. 4. 12. Șieuțul în „Cântarea României”!	705
III. 5. SPECTACOLUL DE FOLCLOR	713
III. 5. 1. Introducere	713
III. 5. 2. Noul mediu cultural românesc (după anul 1950)	714
III. 5. 3. Ce e spectacolul de folclor? (Delimitări conceptuale)	725
III. 5. 4. Funcțiile și caracteristicile spectacolului de folclor	730
III. 5. 5. Fenomenul folcloric ca act de comunicare	747
III. 5. 6. Punerea în scenă a tradițiilor, a dansului și a cântecului popular și consecințele sale.	751
III. 5. 7. Regulile scenei	759
III. 5. 8. Culegerea și montarea dansului pentru crearea coregrafiei unei suite de dans	771
III. 5. 9. Câte vieți are folclorul? Dar dansul tradițional?	776
III. 5. 10. Mișcarea de „revival” – a 2-a sau a 3-a existență a dansului folcloric?	779
III. 5. 11. Folclorism	790
III. 5. 12. Folclorizare	795
III. 5. 13. Festivalizare / Festivism	798
III. 5. 14. Dansul în perioada post comunistă (după anul 1990)	803
III. 5. 15. Patrimonializare și salvagardare (UNESCO)	805
III. 5. 16. Retradiționalizarea folclorului, a obiceiurilor și a dansului. Puterea de reinventare a tradiției	808
III. 5. 17. Concluzii: Tradiții paralele	816
CAPITOLUL IV: STUDIU DE CAZ – ANSAMBLUL FOLCLORIC „CIOBĂNAȘUL” DIN ȘIEUȚ (1950 – prezent)	821
IV. 1. Introducere	825

IV. 2. Prezentarea Ansamblului Folcloric „Ciobănașul” din Șieut (scurt istoric)	833
IV. 3. Cercetarea dansului ca fenomen social	838
IV. 4. „În satu’ ăsta, Șieut, de mult o fost tradiția asta cu dansurile!”	842
IV. 4. 1. Membri: instructori și generații de dansatori – „Noi am fost 4 generații pe scenă” .	846
IV. 4. 2. Neamul Panțirilor – „Amu Ignat își face ansamblu, numa’ Panțirii îi bagă!”	851
IV. 4. 3. Repetițiile ansamblului – „Veneam sara de la cosit și meream la repetiții”	859
IV. 4. 4. Palmares – premii câștigate, diplome și participări în spectacole	864
IV. 4. 5. Turnee, deplasări și peripeții – „Mă credeți că am stat în fotoliile lui Ceaușescu?”	875
IV. 4. 6. O scurtă istorie în imagini (fotografii din 1951 și până azi)	891
CAPITOLUL V – MAI EXISTĂ ASTĂZI ȚĂRANI ÎN ȘIEUȚ?	897
V. 1. Introducere	897
V. 2. Ce este țăranul?	898
V. 3. Comuna Șieut și județul Bistrița-Năsăud – date statistice	903
V. 4. „Suntem și vom fi un neam de țărani”	911
V. 5. Dimensiuni ale lumii rurale (geografică și culturală / spirituală)	919
V. 5. 1. Dimensiunea socială: Psihologia țăranilor	924
V. 5. 2. Dimensiunea economică	931
V. 6. „Țărani de foc” și „țărani de piatră”	933
V. 7. Condiția țăranului român și istoria sa	935
V. 8. Țăranul român în Uniunea Europeană	941
V. 9. Agricultură fără țărani	946
V. 10. Soluții pentru protejarea și promovarea culturii tradiționale românești	948
V. 11. Anul 2019 – Anul omagial al satului românesc	949
V. 12. Concluzii – studiu țărani	950
CONCLUZII	961
1. Relevanța cercetării în contextul actual	961
2. Notă asupra lucrării	973
GLOSAR	975
LISTA INFORMATORILOR	982
Listă de informatori – „Jocul tradițional din Șieut și spectacolul de folclor”	982

Listă de informatori – „Cununile de Rusalii la Șieș” (realizare film documentar etnografic – 2014)	983
Listă de informatori – „Obiceiul Plugarului la Șieș – Ieșitul Plugului Întâi (realizare film documentar etnografic – 2017)	984
Listă de informatori – „Colindătorii și Organizarea «Berii» la Șieș” (realizare film documentar etnografic – 2020)	985
Listă de informatori – Interviu realizat de Radio România Cultural	985
GHID DE INTERVIU – Dansul tradițional românesc în satul Șieș, județul Bistrița-Năsăud	987
ANEXE	993
1. Arborele genealogic al familiei Pantea din Șieș – „Neamul Paștirilor”	993
2. Diplome obținute de formația de dansuri tradiționale din Șieș – participări la concursuri și festivaluri naționale și internaționale, în perioada 1951-2018	994
BIBLIOGRAFIE	1003
1. Lucrări generale	1003
2. Lucrări de specialitate	1013
3. Studii și capitole în volume colective	1022
4. Articole și studii de specialitate.....	1025
5. Teze de doctorat, masterat și licență.....	1046
6. Documente	1048
6. 1. Arhive	1048
6. 2. Dicționare	1048
6. 3. Legislație	1050
7. Reviste și periodice științifice și culturale	1051
8. Lucrări conferințe și simpozioane	1054
9. Filme documentar etnografice și alte materiale video.....	1055
10. Surse electronice	1056

Cuvinte cheie: istoria dansului, jocul satului, Șieuț, obiceiuri tradiționale, spectacol de folclor, „Cântarea României”, folclorism, „tradiții paralele”, revival, Ansamblul Folcloric „Ciobănașul”, țărani.

Lucrarea de doctorat *Evoluția dansului tradițional românesc și apariția spectacolului de folclor în județul Bistrița-Năsăud, sec XX-XXI. Studiu de caz: Ansamblul Folcloric „Ciobănașul” din Șieuț (1950 – prezent)* își propune să prezinte și să analizeze, pe de o parte, fenomenul jocului tradițional românesc, în special modul în care acesta s-a desfășurat în decursul secolului al XX-lea și până în prezent, iar pe de altă parte dorește să ofere o imagine asupra mediului cultural în care a apărut și s-a dezvoltat spectacolul de folclor, investigând mai ales modalitățile de derulare ale acestui tip de manifestare, în perioada cuprinsă între anii 1950 și până în momentul actual.

Totodată, trebuie să avem în vedere faptul că studiul de caz prezentat în cadrul acestei cercetări pune în lumină Ansamblul Folcloric „Ciobănașul” din satul Șieuț, județul Bistrița-Năsăud, acesta fiind unul dintre cele mai vechi ansambluri sătești de dansuri din județ, și chiar din întreaga țară, fiind înființat în preajma anului 1940.

Datorită faptului că lucrarea de față are un caracter științific, în desfășurarea cercetării pentru realizarea acesteia am apelat la o serie de metode și tehnici de lucru ce au menirea de a duce la o structurare cât mai precisă. Cele care au avut un rol esențial în construirea acesteia sunt: analiza calitativă a documentelor și analiza de conținut a acestora, analiza descriptivă, observația și comparația, dar și analiza deductivă, însă etapa de documentare a fost completată de o amplă cercetare de teren, realizată prin efectuarea a peste 40 de interviuri de istorie orală, cu ajutorul ghidului de interviu semi-structurat.

Culegerea științifică a folclorului se poate înlăptui prin două metode: cea indirectă, a chestionării, a interviului, și cea directă (realizată prin ancheta de teren), a observării și participării. Așadar, un alt aspect important, dar și definitoriu în realizarea acestei lucrări de doctorat, l-a reprezentat observația directă, participativă la evenimentele descrise și expuse pe parcursul studiului de față, ceea ce presupune un demers calitativ, care nu mai pune probleme de autenticitate.

Tot ca o metodă calitativă am folosit și studiul de caz, prin intermediul căruia se cercetează un fragment de realitate din exterior, utilizând deopotrivă și metoda observației.

Pentru un rezultat mai bun, atunci când situația a permis sau chiar a impus, în unele dintre cazuri am îmbinat tehnicile de lucru folosite, prin asocierea metodelor orale – interviul sau conversația, cu observația.

Menționez că, pe parcursul acestei cercetări, poziția mea de cercetător a fost una intermediară, situată la limită, așa numita „borderline position”, de frontieră între rolul unui cercetător al dansului și cel de dansator (în practică). Totuși, acest statut a făcut posibilă o dublă raportare la acest subiect, care a facilitat un dublu discurs prezent în acest studiu, atât din perspectiva protagonistului – dansator (a insiderului în fenomen), care cunoaște și a experimentat întreg procesul dinăuntru lui, cât și din perspectiva cercetătorului, care a descoperit și a înțeles fenomenul treptat, având o altă viziune, pe cea a specialistului, dobândită pe măsura parcurgerii studiilor specifice și a bibliografiei aferente domeniului. Astfel, se poate întrevădea posibilitatea de a întrepătrunde cele două discursuri și sfere de analiză și de a găsi intersecțiile dintre ele, atât numitorul comun, cât și diferențierile existente.

Așadar, aceasta este o altă metodă științifică de cercetare căreia nu m-am sustras (ci, din contră, una pe care am aplicat-o frecvent), cercetarea nemijlocită, efectuată prin metoda observării și a participării, aceasta oferindu-mi ocazia de a deveni un insider al comunității tradiționale din Șieut. Astfel, menționez că am fost, de foarte multe ori, prezentă și părtaşă la realizarea și organizarea evenimentelor de tip tradițional din localitate, în cadrul cărora am avut un rol activ, jucând (dansând) alături de șieuteni la multe dintre aceste evenimente culturale, colective sau private, atât spectacole, cât și nunți sau alte petreceri. Această calitate mi-a fost înlesnită și de faptul că dețin codul cultural specific al satului, adică cunosc tainele dansului tradițional și îl practic frecvent (de peste 17 ani), cu mare bucurie și la orice ocazie, fapt ce mi-a facilitat integrarea în comunitate, iar de-a lungul ultimilor 10 ani petrecuți la Șieut am sesizat, pe propria-mi piele, fenomenul de aculturație, acesta fiind transpus în faptul că inclusiv stilul meu de joc s-a modelat în funcție de stilul jocului tradițional specific zonei.

În cifre, această cercetare a însemnat 10 ani de zile alături de comunitatea din Șieut, timp în care am efectuat aproximativ 70 de vizite de cercetare în teren, care au însumat peste 5.000 de kilometri parcurși pentru a duce la bun sfârșit acest demers (deplasări făcute doar la Șieut, fără a lua în considerare și miile de kilometri parcurși alături de formația de dansuri / ansamblul folcloric din localitate în cadrul deplasărilor din țară și din străinătate în vederea participării la manifestările culturale și la spectacolele folclorice din cadrul festivalurilor de folclor sau a altor acțiuni culturale

specifice). Cercetarea în sine a implicat, în principal, realizarea de interviuri audio, dar a inclus și alte materiale, precum note, însemnări, documente foto și video (realizarea a trei filme documentare etnografice), dar și o participare complexă în cadrul a aproximativ 100 de evenimente culturale locale, regionale, naționale sau internaționale care i-au inclus pe membrii comunității din Șieui, la multe dintre acestea având și rolul de organizator, coordonator și/sau prezentator.

În fond, se adevărește faptul că „etnologia este o meserie în care faci mii de kilometri pentru a putea, în sfârșit, să vorbești cu cineva”, precum afirma Georges Guille-Escuret.

Până la urmă, acest demers a însemnat consultarea unui număr de peste 500 de lucrări în total, articole și studii de specialitate, care au reprezentat baza pentru pregătirea adecvată în construirea și expunerea mai apoi, pe larg, a tezei de față. Aceștia li se adaugă alte peste 1.000 de pagini de informații obținute de pe teren, rezultate în urma transcrierii unui număr de aproximativ 40 de interviuri realizate, la Șieui și la Bistrița, pe perioada celor 10 ani de cercetare asupra subiectului prezentat aici.

Un demers amplu, complex, original prin însăși tematica propusă și stilul de abordare, construit organic, pe măsură ce cercetarea avansa și care își propune să devină, la rândul lui, o lucrare de specialitate de referință, cu relevanță în contextul actual al domeniului.

Așadar, după enumerarea aspectelor introductive, metodologice și de specialitate, lucrarea prezintă, în primul capitol, un scurt istoric al dansului, punând accentul pe originea, evoluția și importanța acestei manifestări, oprindu-se apoi asupra istoricului jocului tradițional românesc, cu reflectarea primelor mențiuni asupra acestuia, care datează încă din secolul al XVI-lea.

Mai apoi, tot în prima parte a studiului de față, capitolul al doilea s-a axat pe expunerea realităților culturale ale unui sat – satul Șieui din județul Bistrița-Năsăud, punând în lumină aspectele istorice și geografice ale localității (printr-o scurtă prezentare monografică a satului, dar și prin expunerea calității de localitate grănicerească a Șieuiului, un aspect definitor în parcursul și dezvoltarea economică, socială și culturală a zonei), precum și evoluția lor de-a lungul timpului, un accent important fiind pus pe prezentarea și analiza elementelor de cultură tradițională ale comunității, aici fiind vorba, în primul rând, despre jocul satului, eveniment cultural perceput ca o adevărată instituție în acel cadru tradițional, alături de elementele sale conexe – *Ceterașii și rolul lor în cadrul jocului*, *Strigătura și cântecul de joc*, precum și *Costumul (portul) popular din Șieui*, mai apoi urmărindu-se evocarea celor mai importante obiceiuri din viața satului în cadrul cărora dansul ocupă un loc important – *Obiceiul Plugarului*, *Cununile de Rusalii*, *Praznicul satului*,

Colindătorii și organizarea „Berii”, dar și Lăturenia. Un alt capitol a fost dedicat prezentării Specificului păstoresc al zonei, făcând referire la Influențele acestuia asupra dansului tradițional local (asupra repertoriului de cântece și dansuri), iar câteva pagini ale lucrării au ilustrat și aspecte referitoare la unele ocazii de performare a jocului tradițional astăzi la Șieut – Jocul Însurașilor, dar au fost amintite și elemente despre realizările culturale deosebite de dată recentă, cum ar fi înscrierea Jocului Fecioresc din Șieut în Patrimoniul Mondial UNESCO.

Având în vedere prezentarea și cercetarea tuturor acestor particularități ale tradiției jocului satului din Șieut, cea de a doua parte a tezei de față a analizat modul în care realitățile sociale și economice ale secolului al XX-lea (și perioada cuprinsă mai ales între anii 1950 și până în prezent – anul 2023) și-au pus amprenta asupra modalităților tradiționale de manifestare a tradițiilor locale.

Astfel, partea a II-a a lucrării prezintă aspecte importante ale *Spectacolului de folclor*, punând accentul asupra apariției acestei forme de manifestare artistică. Se are în vedere analiza istorică (în evoluție) a factorilor care au determinat schimbările produse în societatea românească începând cu sfârșitul Primului Război Mondial, prin înființarea Fundațiilor Culturale Regale „Principele Carol”, precum și aportul important în domeniu al Școlii Sociologice de la București, instituție înființată și condusă de către profesorul și sociologul Dimitrie Gusti. Este bine cunoscut faptul că acțiunile culturale întreprinse de Școala Sociologică de la București au avut un impact deosebit de important asupra cercetării folclorice, în general, și județul nostru – Bistrița-Năsăud – fiind unul dintre cele vizitate de către echipele de profesori și studenți (localitățile Șanț și Leșu de pe Valea Someșului), realizându-se și un film sociologic despre localitatea Șanț, prezentat în limba engleză la Expoziția Internațională de la New York din anul 1939.

Trebuie avut în vedere faptul că, și în perioada interbelică, manifestările de tipul spectacolului de folclor au fost pretutindeni prezente în țara noastră, și nu numai. Demnă de amintit este participarea formației de călușari din Pădureți, județul Argeș, la Festivalul Internațional de Dansuri Populare găzduit de Royal Albert Hall din Londra, în perioada 15-20 iulie a anului 1935. Invitația a venit din partea Societății Engleze de Dansuri și Cântece Populare, însă participarea la acest mare festival folcloric organizat la Londra, care a implicat urcarea Călușului pe o scenă și performarea acestuia în fața unui public, a însemnat „divorțul” dansului de ritual, precum preciza și Vintilă Mihăilescu în studiul său, „A New Festival for the New Man: The Socialist Market of Folk Experts during the «Singing Romania» National Festival”.

De asemenea, și alte formații de dansatori țărani au participat în această perioadă la festivaluri și manifestări internaționale de profil. Spre exemplu, formația de dansuri din Fundu Moldovei a participat la același festival de la Londra în anul 1937, acestea fiind evenimente care au pus bazele unor spectacole de folclor și parade grandioase de mai târziu și în țara noastră și care i-au „obișnuit” pe țărani cu scena.

Toate aceste manifestări au culminat în țara noastră, în planul artistic, cu participările numeroase ale unor astfel de formații în cadrul Festivalul Culturii și Educației Socialiste „Cântarea României”. Însă, așa cum am precizat mai sus, acest festival nu a venit pe un teren inert, nefertil, ci a fost pregătit cu mult timp înainte de experiențele spectaculare din perioada interbelică, dar și de concursurile și festivalurile studențești și muncitorești din anii '60 sau de Festivalul-Concurs Interjudețean „Dialog la Distanță”. Mai apoi, desigur, tot ceea ce a însemnat Festivalul Național „Cântarea României” nu a fost decât „un vin vechi în sticle noi”, aprecierea de față aparținându-i tot antropologului Vintilă Mihăilescu, și care a avut un impact răsunător asupra dezvoltării, dar mai ales a degradării elementelor de cultură tradiționale existente în satele noastre.

Însă „pervertirea” folclorului a început cu câteva decenii înainte de acest mare festival, prin însuși înființarea Radioului și a Televiziunii Române, care au pus țărani creator de cultură populară în postura de consumator de folclor, acesta din urmă devenind „un bun de consum”. De fapt, scopul a fost acela de transformare a culturii tradiționale în folclor.

Pe de altă parte, cercetătoarea Anca Giurchescu, cel mai mare etnocoreolog român, a afirmat că jocul satului a murit atunci când țărani, în loc să îl mai organizeze, se strâneau seara la Căminul Cultural și făceau repetiții pentru a „merge cu dansurile” în turnee și la spectacole.

Perioada regimului totalitar din România, mai ales cea reprezentată de anii '70 și '80, caracterizată de ideologia național-comunistă, a instrumentalizat folclorul și l-a folosit ca mijloc de propagandă în scopuri politice, pentru legitimarea regimului și pentru consolidarea cultului personalității liderului Partidului Comunist Român, președintele Nicolae Ceaușescu.

Așadar, teza prezintă, în cadrul celui de al treilea capitol, dedicat apariției spectacolului de folclor în țara noastră, în secolul al XX-lea, o expunere asupra situației căminelor culturale, evocând aspecte legate de înființarea lor și rolul major pe care l-au avut, ca instituții, în educarea țărănilor, mai ales în perioada interbelică. Apoi, lucrarea prezintă un istoric al constituirii instituțiilor care au stat la baza structurii comuniste de organizare a culturii, pentru ca un studiu

amplu să fie dedicat folclorului media, un domeniu care a emers odată cu înființarea Radioului (a Radiodifuziunii Române) și a Televiziunii Române.

Un amplu subcapitol a fost dedicat Festivalului Național al Culturii și Educației Socialiste „Cântarea României”, prezentând toate etapele de existență și de organizare a acestui mare festival-concurs național, care au adus țăranul și folclorul pe scenă.

Ulterior acestei expuneri, în directă concordanță cu realitățile izvorâte de grandioasa manifestare cultural-artistică amintită aici, am reflectat și asupra importanței spectacolului de folclor, punând accentul pe noul mediu cultural creat, pe definirea acestui fenomen, pe precizarea funcțiilor și caracteristicilor spectacolului de folclor, prezentând și consecințele punerii în scenă a dansului tradițional și a obiceiurilor, știut fiind faptul că scena are propriile sale reguli, care trebuie respectate. Ne-am oprit și asupra metodelor de culegere a dansului și de montare a acestuia în vederea creării unei suite de dans, iar apoi ne-am adresat întrebarea: „Câte vieți are folclorul? Dar dansul tradițional?”. După ce am analizat realitățile sistemului tradițional și am expus concluziile pe care le-am considerat relevante în acest caz, am făcut o expunere a Mișcării de „revival”, aceasta reprezentând cea de a doua (sau poate chiar a treia ?) existență a dansului tradițional.

În urma tuturor acestor evoluții istorice, cultura tradițională a fost „agresată” și transformată în permanență, astfel că au apărut noi realități conexe. Astfel, am adus în lumină și evocarea unor termeni precum „Folclorism”, „Folclorizare”, „Festivism / Festivalizare”, oferind o analiză asupra lor. Ne-am oprit și asupra cercetării dansului tradițional românesc în perioada post-comunistă (după anul 1990), oferind și câteva exemple de acțiuni culturale ce vizează retradiționalizarea folclorului sau ceea ce înseamnă, de fapt, puterea de adaptare și de reinventare a tradiției, continuând cu prezentarea unor inițiative de patrimonializare și salvagardare a acestui element de patrimoniu cultural imaterial din perspectiva UNESCO.

La finalul acestei cercetări am ajuns la concluzia că cele două realități – cea a dansului tradițional, respectiv cea a spectacolului de folclor, care înseamnă dansul popular expus pe scenă, reprezintă „tradiții paralele”, dar care coexistă și se întrepătrund, conform analizei profesorului și cercetătorului american Anthony Shay, iar în acest sens, în decursul prezentării, am subliniat de mai multe ori diferențele dintre „prima existență” și cea de „a doua existență” a dansului folcloric.

De asemenea, pe întreg cuprinsul acestui capitol, am investigat și realitățile istorice similare din celelalte state comuniste din Europa de Est, multe dintre informațiile de bază ale studiului provenind din literatura de specialitate a unor cercetători străini, care au studiat

particularitățile acestei perioade, din țări precum Republica Moldova, Bulgaria, Serbia, Ucraina sau Estonia, țări cu un destin cultural similar.

Capitolul al IV-lea este dedicat *Studiului de caz*, care prezintă istoricul și evoluția *Ansamblului Folcloric „Ciobănașul” din satul Șieut, județul Bistrița-Năsăud*. Fiind, așa cum am precizat și la început, unul dintre cele mai vechi astfel de colective artistice de amatori din județ, și chiar printre cele mai vechi din țară, acest nucleu artistic (întâi constituit în formație de dansatori, mai apoi fiind denumit ansamblu folcloric), a participat de-a lungul timpului la numeroase manifestări culturale, prima diplomă care atestă prezența sa la un festival-concurs național datând din anul 1951, în urma evoluției sale în cadrul unui astfel de eveniment cultural care a avut loc la București.

Am făcut o scurtă prezentare a acestui ansamblu folcloric, oprindu-ne asupra membrilor acestuia – instructori și generații de dansatori, aducând în atenție și *Neamul Panțirilor*. Astfel, am constituit și un arbore genealogic al familiei Pantea, aceasta fiind o familie cu o importanță definitorie pentru evoluția și existența jocului tradițional românesc la Șieut, având totodată un rol hotărâtor în susținerea de-a lungul timpului a fenomenului cultural din localitate.

Construirea acestui capitol – studiul de caz – s-a conturat, în cea mai mare parte, prin realizarea de interviuri cu membri ai comunității din Șieut, participanți activi la acest fenomen cultural, în centrul căruia era dansul. Astfel, am expus și realități referitoare la repetițiile formației de dansuri, precum și la întâmplări sau peripeții din cadrul unor deplasări și turnee. Am acordat o atenție deosebită și prezentării palmaresului ansamblului, care nu este deloc unul de neglijat.

Pentru ogândirea acestei prestigioase activități, am expus și o serie de imagini, de ieri și de azi, care contribuie esențial la conturarea unei istorii ilustrate a colectivului artistic.

Înainte de expunerea concluziilor finale ale acestei cercetări, am mai făcut o oprire asupra unui subiect adiacent tematicii propuse și ne-am întrebat dacă *Mai există astăzi țărani în Șieut?* Astfel, capitolul V este dedicat prezentării și analizării acestui domeniu, relevant în contextul lucrării de față.

Apoi, investigând situația actuală a folclorului și a dansului tradițional în contemporaneitate, am desprins concluziile aferente acestui amplu demers de cercetare, printr-o analiză comparativă a celor două fenomene – jocul tradițional și spectacolul de folclor.

La finalul lucrării am mai atașat un *Glosar* de termeni, o *Listă a informatorilor*, un *Ghid de interviu*, câteva *Anexe* (cuprinzând arborele genealogic al familiei Pantea din Șieut, dar și unele

dintre diplomele obținute de către ansamblul de dansuri din Șieut), precum și ampla *Bibliografie* de specialitate.

Și, totuși: de ce dans? De ce evoluția dansului tradițional românesc și apariția spectacolului de folclor? De ce satul Șieut din județul Bistrița-Năsăud?

Motivația care a determinat această cercetare aprofundată asupra dansurilor tradiționale românești din acest areal, pe o perioadă cuprinsă între a doua jumătate a secolului XX și primele două decenii ale secolului XXI (până în prezent), vine în urma mai multor ani de studiu asupra tradițiilor locale, în special a dansului tradițional specific zonei, dar și în urma conștientizării faptului că o astfel de tematică nu a fost abordată anterior, bogăția și frumusețea elementelor de cultură tradițională de aici nefiind puse suficient în valoare, acest demers fiind astfel unul cu totul original.

Lucrarea are în vedere realizarea unei comparații între dansul tradițional românesc practicat de șieuteni la jocul tradițional al satului, un eveniment ce se organiza în mediul rural în fiecare duminică și în zilele de mare sărbătoare de peste an, dar și modul în care această manifestare a suferit modificări și transformări, mai ales în a doua jumătate a secolului XX, știut fiind faptul că perioada comunistă a reprezentat un punct de cotitură în evoluția culturii tradiționale, în special a jocului țărănesc. Acesta (și cultura, în general) a devenit un instrument folosit de puterea politică pentru legitimarea regimului și a căpătat, poate mai mult ca oricând, caracterul de simbol național, având o puternică funcție de reprezentare în acest sens.

Așadar, dansul tradițional românesc a fost instrumentalizat (ca fenomen cultural) și transpus în context scenic, atentându-se la structura sa primară și la însăși funcția sa originară. Iar datorită faptului că lumea satului s-a transformat foarte mult, iar zonele urbane aflate în creștere și în plin progres economic au atras tinerii de la sate, ocaziile de joc, care erau atât de frecvente în lumea rurală, au dispărut din cauza lipsei protagoniștilor, iar astfel jocul tradițional de la sate s-a rărit și, treptat, a dispărut. Este bine cunoscut faptul că, odată cu schimbările istorice, politice și sociale ce au avut loc în decembrie 1989, mulți dintre tinerii din mediul rural au ales să părăsească comunitatea (majoritatea dintre ei mutându-se la oraș sau plecând în străinătate, în căutarea unui loc de muncă și a unui trai mai bun), numărul celor care mai practică astăzi dansul popular diminuându-se astfel considerabil.

Din păcate, manifestarea tradițională a dansului în forma sa incipientă, autentică, de la vatra satului, a pierit odată cu diminuarea ocaziilor de joc, cu dispariția locurilor special amenajate

pentru jocul satului, precum și datorită numărului tot mai mic de participanți, dar și din cauza lipsei ceterașilor. Pe de altă parte, noii rurali urbanizați au dus cu ei dansul la oraș, acolo unde au apărut tot mai multe ocazii de manifestare a acestuia pe scenă, în cadrul spectacolului de folclor.

Motivația alegerii acestei teme pentru cercetare vine din dorința de a observa cu atenție un domeniu căruia i s-a acordat prea puțină importanță în mediile științifice de-a lungul vremii. Am considerat că tratarea unei astfel de teme este necesară deoarece, în ultima perioadă, prea puțini cercetători s-au aplecat asupra unui astfel de subiect. În acest context, suntem de părere că o astfel de abordare este mai mult decât relevantă.

Analiza minuțioasă pe care o propune cercetarea de față asupra fenomenului dansului tradițional românesc, așa cum era acesta practicat în urmă cu 70-80 de ani, precum și modul în care acesta a suferit de-a lungul timpului modificări și transformări, fiind transpus și adus în fața publicului sub forma spectacolului de folclor, atât de răspândit și de cunoscut în zilele noastre, vine ca o completare necesară și actuală, ca o radiografie fidelă a situației fenomenului.

Tema abordată în cadrul acestei lucrări este una generoasă, care a deschis o serie amplă de subiecte ce considerăm că merită, pe deplin, analizate și în continuare.

Studierea dansului tradițional românesc dintr-o anumită comunitate nu este deloc un lucru ușor și nu poate fi făcută de către oricine. Munca într-un astfel de domeniu presupune o atentă analiză a specificului zonal, cu tot ceea ce implică cunoașterea regiunii respective și a locuitorilor, cu tradițiile și obiceiurile lor, istoria locală, modul de viață, muzica, costumele și toate celelalte manifestări artistice ale culturii populare. Dansurile tradiționale românești prezintă o complexitate de mișcări deosebită, cu un stil aparte de execuție și au un caracter specific zonal, astfel că o cunoaștere temeinică asupra elementelor enumerate mai sus este obligatorie.

Încă din cele mai vechi timpuri, dansurile au canalizat în jurul lor energii fantastice, care au influențat în diverse moduri viața comunităților umane. Astfel, lucrarea de față vine să evidențieze tocmai felul în care prin dans se poate cunoaște o societate, dar și evoluția sa.

Se știe că dansurile populare transmit, poate cel mai bine, informații despre modul de viață din trecut al oamenilor, reflectând felul lor de a fi, traiul de zi cu zi, obiceiurile și tradițiile, reușind, de multe ori, să exprime anumite aspecte mai clar și mai precis decât alte categorii de memorii despre trecut.

Dansul popular este considerat de unii ca fiind de modă veche; însă romanticii au idealizat viața țăranilor și au folosit dansul ca suport pentru a trezi sentimentele naționale în rândul

populației urbane sau recent urbanizate. Este cunoscut faptul că în dansurile populare se reflectă, în modul cel mai pur și mai original, caracterul național. Totodată, dansul popular dezvoltă sentimente de comuniune și trezește dragoste și respect față de tradiții și de strămoși, contribuind și la formarea identității naționale a tinerilor.

Conform etnocozeologului clujean Silvestru Petac, începând cu mijlocul secolului al XIX-lea (având în vedere contextul istoric agitat), dansul țăranesc, ca și alte expresii care caracterizau cultura țăranescă, devine unul dintre simbolurile naționale puse în slujba luptei pentru afirmarea drepturilor sociale și politice ale românilor din Transilvania. Așadar, dansul a primit în secolul al XIX-lea și la începutul secolului XX, în acest areal, o puternică semnificație de simbol identitar național, mai ales atunci când era utilizat în afara culturii și a lumii țăranesti.

Mai apoi, la începutul secolului XX, apare profesionalizarea cercetării dansului tradițional românesc. Tot mai mulți cercetători (istorici, etnologi) își îndreaptă atenția spre acest domeniu și caută să observe și să înțeleagă manifestările țăranului român, dar și ceea ce îl determină pe acesta din urmă să aibă o așa de mare afinitate pentru dans.

Dansul este un mijloc de comunicare extrem de accesibil și a reușit mereu să canalizeze energii puternice manifestate în moduri simple, dar trăite intens, iar caracterul său social, observat cu precădere în cadrul jocului organizat la sate, a demonstrat că dansul tradițional românesc este cel mai puternic liant al comunității rurale.

La Șieut, statutul de sat grăniceresc i-a adus acestei localități o dezvoltare economică și culturală aparte, țăranii de aici beneficiind de o serie de avantaje ce au decurs din însăși calitatea lor de grăniceri, având astfel loc construirea unei identități proprii, distincte, ce poate fi numită, fără îndoială, identitate grănicerească.

În acest areal apare și sâmburele unei noi atitudini naționale, aceasta constituind, de altfel, și debutul unui proces identitar. Printr-un complex de factori, regimentul grăniceresc a contribuit, într-o mare măsură, la accelerarea procesului de formare a națiunii române.

Mentalitatea grănicerească a șieutenilor, formată de-a lungul deceniilor în care satul a făcut parte din Regimentul al II-lea Românesc de Graniță de la Năsăud, s-a consolidat prin întărirea sentimentelor de siguranță și de proprietate, sporindu-le mândria, dar și hărnicia, multe dintre aceste elemente de comportament dobândite anterior fiind prezente și astăzi în discursul lor.

Pe de altă parte, jocul satului a devenit o adevărată instituție a comunității, care a determinat, mai apoi, și apariția și ființarea unei formații de dansuri tradiționale în localitate, încă

din anii 1940. În acest context, este important de analizat modul în care, de-a lungul a peste o jumătate de veac, au existat conexiuni și influențe asupra repertoriului local de dansuri. Singurele modificări aduse jocului tradițional al satului Șieuț, atunci când acesta a fost pus în scenă de către formația de dansatori, au fost cele generale, determinate de contextul specific, acesta trebuind să se adapteze regulilor impuse de scenă. Însă, în cadrul jocurilor (dansurilor) nu au existat modificări de structură, nefiind introduse aici elemente coregrafice străine de tradiția Șieuțului. La acest aspect a contribuit și faptul că cei care s-au ocupat de coordonarea artistică a formației de dansuri erau instructori locali, chiar învățătorii satului, care au și declarat că, de fapt, nucleul organizat al formației de dansuri s-a putut forma și menține tot datorită tradiției vii a jocului satului, dar și că acesta din urmă constituia „cea mai bună repetiție” chiar pentru noul ansamblu folcloric format!

Mai apoi, revenind la manifestarea culturală primară, genuină, care este reprezentată de **jocul satului**, se știe că acesta nu se putea desfășura în lipsa unor elemente structurale importante, care îl susțin și îl definesc, făcând astfel posibilă organizarea și desfășurarea lui.

În primul rând, este vorba despre **muzică**. Jocul satului nu putea exista în lipsa acesteia. Tocmai de aceea, cei mai destoinici feciori din sat (vătafi, arendași) erau responsabili pentru găsirea, tocirea și plata ceterașilor la acest eveniment.

Ceterașii erau în special de etnie romă, foarte vestiți pe toată Valea Șieului. Dar au existat, pentru o bună perioadă de timp, și ceterași sau alți instrumentiști (muzicanți) români. Toți aceștia aveau un rol major în organizarea jocului satului, precum și în susținerea formației de dansuri din localitate sau a altor diferite evenimente culturale.

Un alt element important al jocului este **strigătura**. Aceasta era utilizată în cadrul evenimentului socio-cultural cu scopul de a întregi atmosfera de sărbătoare, fiind modalitatea de exprimare cea mai la îndemână prin care dansatorul se exteriorizează și cu ajutorul căreia își dezvăluie sentimentele. Cea mai elocventă remarcă în acest sens îi aparține lui Panțirașu, un dansator vestit al Șieuțului, care afirmă: „*Apoi, dacă nu ciui, n-are rost să joci!*”. Totodată, la Șieuț, strigătura era considerată ca fiind o „fală a dansatorului”, acesta folosindu-se de puterea ei pentru a se face remarcat în timpul jocului.

De asemenea, un alt element demn de luat în considerare, fiind strâns legat de jocul satului de la Șieuț, este **costumul popular**. Mai demult, toată lumea mergea la joc îmbrăcată cu hainele țărănești. Iar, mai mult decât atât, aceste veșminte purtau, ele însele, înscris un cod special de

comunicare, în funcție de modelele acestora putându-se descifra statutul social sau marital al purtătorului, dar și zona de proveniență.

Așadar, fiind clasificat în funcție de sex, vârstă sau funcții (de lucru, ceremonial / de sărbătoare), portul popular a constituit întotdeauna pentru țăranul român mai mult decât un simplu obiect sau element vestimentar, el fiind impregnat cu o puternică simbolistică. Motivele, culorile, materialele, etapele și tehnicile de lucru nu erau alese la întâmplare, fiecare dintre acestea având un profund impact asupra celui care-l făcea și îl purta.

Lucrarea de față a reușit să ofere o imagine complexă și să facă o prezentare actuală și a unor obiceiuri foarte vechi, ce vin din negura timpului și care au fost transmise din generație în generație, fiind cunoscute de mai multe sute de ani în memoria colectivă a satului, unele dintre acestea fiind prezente și astăzi în viața șieuțenilor.

Așadar, pe perioada efectuării cercetărilor de teren la Șieuț (între anii 2013-2023), am putut observa că obiceiurile tradiționale specifice acestui sat și expuse aici se află și le putem regăsi în diferite grade de conservare, distingându-se o oarecare armonie și un echilibru în păstrarea lor. Astfel, dintre cele multe amintite în cadrul lucrării (aproximativ douăzeci la număr, care existau în secolele XIX și XX), s-a constatat că a mai supraviețuit până astăzi câte un obicei specific fiecărui anotimp.

În ceea ce privește primăvara, **obiceiul plugarului** nu se mai performează de mai mult timp, însă am ales prezentarea acestuia deoarece s-a reușit reconstituirea lui și realizarea unui film documentar etnografic prin intermediul interviurilor realizate cu cei mai vârstnici oameni din sat, prin poveștile bătrânilor obținându-se conturarea unui cadru fidel al acestui obicei, întocmai cum se petrecea el în urmă cu mai bine de 60-70 de ani.

Pe de altă parte, obiceiul de vară „**Cununile de Rusalii la Șieuț**” este unul dintre cele mai bine păstrate și conservate obiceiuri în desfășurarea lui, fiind strâns legat de biserică. Semnificația lui religioasă marcantă este un fapt care, probabil, a făcut posibilă conservarea mai îndelungată a acestuia, dar și transmiterea lui în forme mai puțin alterate, conferindu-i putere de a rezista mai bine trecerii vremii. Așadar, trecând testul timpului, acest obicei este viu și prezent și astăzi la Șieuț, iar filmul documentar etnografic cu același nume vine să confirme acest lucru.

În ceea ce privește anotimpul rodnic al șieuțenilor, toamna, regăsim aici un alt eveniment de o mare importanță pentru săteni, deoarece ei sărbătoresc acum **Praznicul satului**, dar și hramul bisericii, în fiecare an la data de 26 octombrie, de Sfântul Dumitru, fiind un motiv de mândrie

locală, un moment pe care îl celebrează prin mersul la biserică, iar, mai apoi, prin întâlnirea în jurul mesei cu toți cei dragi.

Și **obiceiurile de iarnă** ale satului Șieut sunt bine conservate, obiceiul colindatului în ceată bărbătească, dar și colindele specifice acestuia, fiind cele care se mai păstrează și se mai performează și astăzi. Ca un fapt marcant pentru cultura tradițională locală se distinge și păstrarea colindelor arhaice – „Doi vătafi de mare” și „Romioara”, precum și a modului lor specific de interpretare.

În schimb, **obiceiul organizării „Berii”**, al acestui joc al satului din perioada sărbătorilor de iarnă, s-a pierdut după anii 1990, atunci când a avut loc și declinul jocului satului. Acest lucru s-a datorat și faptului că realitățile istorice, sociale și economice ale satului au cunoscut o profundă transformare după evenimentele Revoluției din anul 1989, prin aceea că un număr destul de semnificativ de tineri au ales să plece la oraș, la studii sau la muncă.

Însă, datorită faptului că obiceiul colindatului în ceată bărbătească este un fenomen cultural viu la Șieut, s-a reușit, cu destul de multă ușurință, chiar reconstituirea „Berii”, restabilindu-i rolul de obicei marcant și definitiv pentru viața șieutenilor, fiind bine cunoscut și performat de aceștia, la care participa întreaga comunitate. Tocmai în acest sens s-a realizat și filmul documentar etnografic care ilustrează aceste două tradiții.

Un alt obicei specific satului Șieut, dar prezent și în alte localități învecinate din județul Bistrița-Năsăud, dar și din județul Mureș, este **obiceiul lătureniei**, care îi are în prim-plan pe „lătureni”. Acesta făcea parte componentă din cadrul obiceiului „Berii”, însă este un fapt cultural ce s-a stins în urmă cu mai bine de 50-60 de ani. Am ales totuși să facem o radiografie a lui tocmai pentru că acesta s-a pierdut în negura timpului, fiind o realitate culturală asupra căreia se găsesc destul de puține surse documentare, iar mărturiile orale despre acesta sunt din ce în ce mai rare sau mai greu de obținut, deoarece și bătrânii satelor și-l mai amintesc doar din poveștile înaintașilor lor, iar decizia de a-l ilustra s-a făcut tocmai pentru că frumusețea și complexitatea lui meritau să fie cunoscute și publicului larg.

Totuși, referitor la obiceiurile specifice sărbătorilor de iarnă de la Șieut, care sunt (și, mai ales, au fost) destul de numeroase, se mai păstrează încă **colindatul în ceată bărbătească**, dar și **„Jocul Înșuraților”**, o tradiție care s-a reluat începând cu anul 2012 și care este extrem de iubită, apreciată și respectată, chiar și de către tinerii satului de astăzi, aceștia participând într-un număr

considerabil la evenimentul ce are în centrul său jocul specific satului Șieut. Trebuie menționat însă că și „Jocul Însuraților” făcea parte componentă tot din cadrul obiceiului „Berii”.

De asemenea, demnă de remarcat este și realitatea care situează *Jocul Fecioresc din Șieut* în cadrul dosarului „Jocul Fecioresc din România”, acesta fiind un element cultural înscris pe Lista Reprezentativă a Patrimoniului Cultural Imaterial UNESCO.

Pe de altă parte, toate aceste tradiții au fost duse mai departe tot de către oamenii satului. Aceștia mai știu încă să joace, și o fac cu mare drag, învățându-i și pe copiii lor tainele dansului local. La Șieut, această continuare a tradiției se datorează, fără îndoială, și aspectului des uzitat aici, conform căruia, în ultimii 70-80 de ani, existența și activitatea formației de dansuri din localitate a impulsionat învățarea jocurilor specifice satului și de către tinerii Șieuțului. Pentru aceștia, participarea la evenimente culturale, la spectacole, dar și deplasările efectuate în cadrul unor turnee artistice, au constituit principalul mod de distracție și de socializare. Pentru alții, a primit etalarea calităților de buni dansatori sau doar plăcerea de a dansa, căci mai întâlnim și astăzi tineri care mai au (sau își descoperă) această plăcere de a dansa. Iar bucuria se vede pe chipurile lor. Căci, după cum se știe, la Șieut e o rușine să nu știi juca! În acest sens, activitatea în cadrul nucleului artistic a constituit, în această localitate, chiar o prelungire organică a jocului satului!

Un alt aspect care și-a pus amprenta asupra repertoriului de cântece și dansuri al Șieuțului este specificul păstoresc al zonei, știut fiind faptul că întreaga zonă a Văii Șieului se fălește cu denumirea de „mocănime”, iar oamenii trăitori aici sunt crescători de animale, în special de oi și de vaci, pe care le pășunează vara în Munții Călimani, pe proprietățile lor grănicerești. Este bine cunoscută puterea de tradiție care se naște la stână, acest loc reprezentând și un cadru propice de învățare a figurilor jocului țăranesc, pentru tinerii ciobani de aici, precum și dezvoltarea unui repertoriu muzical specific sau o îmbogățire considerabilă a unor strigături cu tematică pastorală.

Așadar, cercetarea de față a reușit să evidențieze importanța rolului pe care îl deține dansul tradițional în viața omului de la sat, astfel că putem observa cum această manifestare a jocului este prezentă în toate momentele semnificative din viața lui, precum și în zilele de duminică sau la alte mari sărbători, când organizarea și desfășurarea acestuia erau un eveniment care angrena întreaga comunitate.

Însă, trebuie să ne punem întrebarea: „Când anume a avut loc primul spectacol de folclor?” Conform cercetătoarei Irina Nicolau, acesta a avut loc atunci când un grup de insideri ai unei

comunități au prezentat dansul și tradițiile lor unor outsiders ai comunității, geneza unor astfel de manifestări având loc la sfârșitul secolului al XVI-lea.

Mai apoi, începând cu mijlocul secolului XX, asistăm la o altă realitate istorică, care își pune profund amprenta asupra culturii tradiționale românești, instrumentalizarea tradițiilor (a folclorului), în scopuri politice, având loc mai ales sub umbrela celebrului **Festival Național „Cântarea României”**.

Însă, cadrul cultural general pentru manifestarea plenară a acestui fenomen a fost creat cu câțiva zeci de ani înainte, apariția Căminelor Culturale, emergența domeniului media în România (prin înființarea Radioului și a Televiziunii), precum și organizarea primelor festivaluri de anvergură națională, toate acestea având sâmburele formării chiar în perioada interbelică, și-au pus definitiv amprenta asupra „pervertirii” folclorului, fenomen definit considerabil și de momentul în care țăranul devine, pentru prima dată, dintr-un original creator de cultură, un simplu consumator de cultură! În momentul când acesta se aude difuzat la radio sau se vede la televizor, percepția lui asupra culturii țărănești se schimbă considerabil. Iar, mai apoi, odată cu apariția primelor ansambluri folclorice profesionale (în jurul anilor 1950), momentul critic asupra culturii țărănești este reprezentat de însuși faptul că acești „profesioniști” îi „învață” pe țărani cum să-și joace dansurile și cum să-și interpreteze cântecele! Fapt ce a însemnat, în sine, un non-sens!

Astfel, fenomenele culturale tradiționale sunt „îmbrățișate” până la sufocare, suprimare totală și metamorfozare, de imperativele regimului totalitar, fenomen ce a coincis și cu abandonarea treptată a tradițiilor de către performerii genuini și preluarea acestora, ca o adevărată meserie, de către „profesioniști”, mișcare resimțită mai ales în domeniul dansurilor țărănești. Odată ce s-a întâmplat acest lucru, dansurile tradiționale au fost scoase din context și reinterpretate, pentru a putea fi expuse pe scenă, fiind astfel recontextualizate și puse în valoare într-un alt cadru, uniformizate și standardizate, dar pierzându-și astfel semnificația inițială. În același cadru s-a făcut și transferul de la „proces” cultural la „produs” cultural, cel din urmă fiind expus pe scenă, iar în această perioadă s-a și încercat anihilarea culturii tradiționale și transformarea acesteia în folclor.

Dansul, această activitate care, datorită spectaculozității sale și deosebitei importanțe sociale, s-a pretat a fi valorificată scenic, a fost expus și analizat pe parcursul tezei de față. Cercetarea a mai vizat câteva precizări asupra cadrului economic, politic și socio-cultural din a doua jumătate a secolului al XX-lea (cu precădere în spațiul românesc), dar și prezentarea

spectacolului de folclor (definiție, funcții, caracteristici), urmând a ne îndrepta apoi atenția asupra vieților folclorului și a existențelor dansului popular.

Spre exemplu, în Estonia, au fost aduse recent pe scenă dansuri țărănești, „necosmetizate” și necoregrafiate, tocmai pentru a se dovedi că dansul popular „nu a murit”. Mișcarea a fost cuprinsă sub umbrela de „revival”, un concept îndelung analizat și în această lucrare.

Însă, dansul a fost folosit și pentru a legitima și propaga ordinea socialistă, iar acest fenomen de „revival” a fost utilizat și de ideologiile politice.

În acest context, trebuie menționat faptul că, în anii '50, lumea era părtașă la nașterea, creșterea și dezvoltarea unui nou gen de dans, acela al creațiilor coregrafice ale ansamblurilor folclorice naționale de dans. Geneza a ceea ce avea să devină un domeniu al profesionalizării, un fenomen al ansamblurilor profesioniste, semi-profesioniste sau al grupurilor de dansatori amatori, cu excepția țărilor capitaliste din Vest și a Japoniei, a luat naștere, în opinia profesorului american Anthony Shay, un experimentat cercetător al domeniului dansului, ca un răspuns al succesului extraordinar al Ansamblului de Dansuri Populare de Stat al Uniunii Sovietice, cunoscut în Vest și ca „Moiseyev Dance Company”, aflat sub conducerea artistică a fondatorului său, coregraful Igor Moiseyev. Acest ansamblu a fost înființat în anul 1937, înainte de debutul celui de Al Doilea Război Mondial, însă impactul său remarcabil asupra dansului și a culturii a venit după sfârșitul războiului. În perioada Uniunii Sovietice, datorită cadrului politic existent și a influenței acesteia asupra țărilor din Europa de Est, modelul sovietic s-a răspândit, astfel că au luat naștere foarte multe ansambluri folclorice.

Spre exemplu, simbolul dansului, sau, mai bine spus, „dansul ca simbol”, a devenit atât de important, fiind un element crucial în epocă, încât o țară mică precum Bulgaria avea nu mai puțin de șaptesprezece ansambluri folclorice profesioniste de cântece și dansuri în anii '80.

Cazuri similare s-au petrecut și în alte state comuniste, iar cu ajutorul literaturii de specialitate am putut pătrunde în tainele artistice „sovietice”, reflectând, pe parcursul lucrării, și stările de fapt ale dansului cuprinse pe teritoriile unor țări precum Estonia, Ucraina sau Serbia, pe lângă cazurile României, ale Bulgariei sau ale Republicii Moldova, în toate acestea fiind prezent același fenomen specific.

În România, după cel de Al Doilea Război Mondial, formele dansului (social) au fost aranjate pentru performanța scenică, pentru spectatori, de către coregrafii marilor ansambluri. S-a schimbat funcția dansului, aceasta transferându-se de la caracterul social la cel spectacular.

În acest sens, foarte mulți dintre coregrafii sau directorii artistici ai ansamblurilor desfășurau campanii importante de cercetări de teren cu scopul de a culege dansuri pentru a fi prezentate pe scene cele mai „autentice” coregrafii posibile. Reclamau autenticitatea produselor lor în toate publicațiile vremii, dar aceste ansambluri folclorice profesioniste prezentau dansuri intens stilizate, atent coregrafiate, cu mult schimbate față de dansurile pe care le găseau la țărani de la sate, astfel încât mulți dintre cercetătorii dansului au apreciat aceste producții ca fiind „neautentice”, dar și „teatrale” sau „teatralizate”. Astfel, precum afirma cercetătorul american Anthony Shay, s-a creat o **realitate secundară a dansului** și două tradiții paralele – dansul autentic (jucat de țărani) versus dansul popular, de scenă (dansat de profesioniști).

În opinia aceluiași profesor american, dansul tradițional țărănesc, autentic, și dansul popular prezentat pe scenă se referă la două **tradiții paralele**, dar, după cum putem vedea în practică, aceste paralele se intersectează, fiind interconectate. Acest lucru este sugerat și de teoriile care fac referire la prima și la cea de a doua existență a dansului popular (Hoerburger, 1968) sau chiar la cea de a treia existență a dansului popular (Nahachewsky, 1995) care se referă la tradițiile de dans influențate de activitățile de revival.

Așadar, în coreologie și în discursul specializat, trebuie să discernem între dansul tradițional participativ și dansul de scenă sau profesional. De asemenea, trebuie să avem în vedere faptul că dansul de ansamblu îmbină mai multe elemente. Primul dintre acestea se referă la relația cu rădăcinile tradiționale, al doilea pune în ecuație principiile performanței scenice, iar al treilea reflectă principiile producției și politicile vremii. Existențele dansului au „coexistat” în ultimii 100 de ani, dar cel mai important consider că este acum **reversul medaliei**, și anume: nu modul în care jocul tradițional mai influențează astăzi dansul de scenă, ci, din contră, modul în care performanța scenică se răsfrânge asupra specificului dansului tradițional.

Însă, din păcate, diferența dintre cele două realități a fost prea puțin analizată și discutată în public. Atât de multă liniște (sau tăcere) în discursul academic, dar și vizibilitatea foarte bună a dansului în formele sale de prezentare scenică, au dus la răspândirea în spațiul public a înțelegerii faptului că dansul popular prezentat pe scenă este singurul cunoscut ca fiind valid și că acesta reprezintă, de fapt, forma de dezvoltare a dansului mai vechi, acesta corespunzând și cerințelor societății actuale, contemporane. Această evitare a domeniului de către specialiști a creat o lacună în cadrul acestui sector științific, astfel că au apărut foarte puține lucrări de specialitate care să

trateze domeniul și care să analizeze dansul tradițional, etnic, popular sau să menționeze prezența și existența acestor companii de dans sau ansambluri folclorice.

Așadar, am ajuns astăzi în situația în care **nu mai e loc de dans decât pe scenă**, țărani fiind obligați să asiste „pasivi” la străinii care le practică tradiția? Dar este, oare, vina lor? Studiul de față și-a propus să analizeze tocmai această fațetă a schimbărilor socio-culturale, în strânsă concordanță cu realitățile politice și istorice, și să ofere o perspectivă mai clară asupra impactului pe care regimul comunist l-a avut asupra elementelor de cultură tradițională din România.

În acest sens, raportându-ne la studiul nostru de caz, trebuie să avem în vedere că existența dansului în contextul său autentic, primar, depinde, în primul rând, de prezența muzicanților! Mai apoi, de cea a vătafilor și arendașilor (care provin tot dintr-un mediu care încă mai păstrează această orânduire socială – cetele de feciori și jocul satului fiind adevărate instituții ale satului), dar și de spațiul de joc. Astfel că tradiția a existat atâta timp cât „instituțiile satului” au rămas „neastinse” de politicile comuniste.

Pe de altă parte, luând în considerare faptul că, **la sate, matricea spirituală se schimbă mai greu decât cea materială**, schimbările venite cu forța peste satul românesc nu i-au putut „smulge” țăranului român credința, precum și unele dintre practicile tradiționale. Le-au anihilat și le-au ascuns, dar nu le-au distrus! Astfel că șieutenii mai simt și astăzi nevoia de a-și păstra și afirma identitatea prin tradiții – prin obiceiuri, port popular, dar mai ales prin dans! Prin învățarea dansului de către cei mai tineri, dar și prin continua implicare a adulților (învățători, instructori coregafi locali) în acest sens, șieutenii au dat dovadă, de-a lungul timpului, de **rezistență culturală**. Ei și-au reabilitat, recuperat și revitalizat tradițiile inconștient, așa cum le-au și moștenit, adică practicându-le permanent. De fapt, ei nu le-au uitat sau abandonat niciodată, doar au rărit, treptat, ocaziile de performare, datorită noului context social! Dar, în ziua de astăzi, ori de câte ori au prilejul, participă cu drag la ocaziile de joc și le retrăiesc natural, fiind aceeași performeri genuini de la jocul satului, căci astăzi încă mai există țărani la Șieut.

Totuși, în finalul analizei noastre, reiterăm faptul că trebuie să fim conștienți de existența celor două realități, dansul tradițional și dansul scenic al ansamblurilor folclorice, care reprezintă „tradiții paralele”, tocmai pentru a ne putea raporta adecvat la ele, mai ales în discursul științific.

Pe de altă parte, noile cadre economice și sociale au impus și o nouă realitate culturală. Dansul tradițional a început, din ce în ce mai mult, să fie practicat de outsiders ai comunității tradiționale, de noii urbanizați. Considerăm extrem de importantă în acest context afirmația Irinei

Nicolau, care încearcă să facă o delimitare între conceptele de „dans” și „joc”, concluzionând că „Țăranii joacă și orășenii dansează. Diferența e prea mare și sunt incapabilă să o explic!”, oferindu-ne, așadar, o rezolvare paradoxală a problemei.

De altfel, cele două realități care implică activitatea la care se face referire și în citatul de mai sus, respectiv dansul țăranesc, autentic, versus dansul jucat de profesioniști și prezentat pe scenă, reprezintă, în fond, chiar aceste „**tradiții paralele**”, care se întrepătrund și coexistă, având numeroase puncte convergente, deși dansul urcat pe scenă semnifică profund și total „divorțul” acestuia de ritual.

Totuși, rolul extrem de important deținut de dansurile tradiționale în viața omului i-a făcut pe mulți dintre pasionații acestuia să reconsidere, în ultimul timp, domeniul și să încerce să îl adapteze noilor realități. Cu siguranță, aceștia au fost conștienți de emoțiile puternice care se degajă în timpul dansului și de trăirea care poate fi atât de profundă, astfel că încep să apară, peste tot în lume, diverse grupuri care revalorizează aceste dansuri în cadrul unor ample mișcări de „revival”, prezentate pe parcursul tezei de față, practicarea dansurilor în cadrul acestor activități fiind făcută strict pentru divertisment, o activitate creativă care preia astfel și una dintre principalele funcții de la jocul satului!

Mai apoi, studiul de caz expus în cadrul lucrării vine să evidențieze, încă o dată, contribuția personală avută în conturarea prezentei cercetări, și în acest capitol conturându-se o monografie culturală a tradițiilor Șieușului. Evidențierea istoricului Ansamblului Folcloric „Ciobănașul” din Șieuș pune în lumină ample relatări, dar și imagini care ilustrează parcursul acestui colectiv artistic de la înființare (anii 1940) și până în prezent.

Originalitatea demersului e susținută de înseși informațiile obținute în cadrul ampleror interviuri realizate, iar în încercarea de a releva puterea tradiției din Șieuș am avut și curajul de a contura arborele genealogic al familiei Pantea (*Neamul Panșirilor*), o familie simbol pentru comunitate, cu un rol hotărâtor în susținerea și perpetuarea fenomenului cultural reprezentat, la Șieuș, de jocul tradițional.

Așadar, ansamblul sătesc din localitatea Șieuș a însemnat atât un factor de incluziune, pentru cei care erau „în dansuri”, cât și unul de „excluziune”, pentru „outsiderii” domeniului, dar care îi priveau pe primii dintre aceștia atât cu mândrie, cât și cu o oarecare doză de invidie, în funcție de contextul specific.

Mai apoi, spre finalul cercetării, am încercat să răspundem la întrebarea dacă mai există astăzi țărani în Șieuț, iar concluzia reiese din înseși ocupațiile lor de bază, din obiceiurile și din tradițiile lor actuale. Căci, la Șieuț, n-a dispărut țăranul! A dispărut, în schimb, altceva! Căci astăzi nu mai există acea formă de convingere ca locuitorul rural să trăiască, nu din punct de vedere economic, ci din punct de vedere spiritual, în legea strămoșilor. Căci acest lucru este esențial în ceea ce privește păstrarea tradițiilor sale – sectorul spiritual și cel cultural, care îl definesc!

În acest sens, într-unul dintre studiile sale, Aurel Podaru afirma: „se spune că și dacă ar rămâne un singur creștin adevărat, Biserica lui Hristos ar supraviețui prin el. La fel este și cu țăranul. Unul dacă mai există, existența lui este deplină și reprezentativă”. Să fie oare adevărat?

În fine, pentru a conchide, am putea afirma că, fie tradiționale sau noi, spontane sau organizate, dansurile populare românești ne spun ceva, au o transmitere profundă, degajă energii deosebite, având în esență rosturi care nu le dezminț pe cele care au servit de veacuri pe om și societatea în păstrarea bunei rânduieli, înscriindu-se astfel în istoria noastră culturală, delimitându-și cu claritate aria de interes și de desfășurare și apropiindu-și, prin caracterul ludic, tot mai mulți simpatizanți.

În contextul actual destul de agitat, lucrarea de față vine să ofere răspunsuri și în ceea ce privește rolul deținut astăzi de dansurile tradiționale românești în societatea modernă, reliefând, prin exemplificări concrete, modul cum era organizat și trăit jocul în comunitățile rurale cu zeci de ani în urmă, în satele bunicilor noștri. Aceasta este de fapt condiția valorificării lor critice, a unei valorificări cu sens cultural adevărat, aspect urmărit spre a fi demonstrat și în cazul cercetării noastre.

Așadar, trebuie să semnalăm aici și caracterul de urgență pe care îl are un asemenea demers. Valorizarea în cadrul folclorismului a dansului tradițional (mai ales cea „nescenizată”) este o modalitate prin care putem patrimonializa această artă țărănească. Astăzi, așa cum am arătat, mai putem vorbi încă de evenimente și de dansuri tradiționale, însă societatea românească este într-o schimbare rapidă și profundă. Generația celor care au mai prins evenimentele de dans în ultima parte a societății de tip tradițional (perioada de reper) este astăzi foarte în vârstă, astfel încât, odată cu dispariția lor, se vor estompa și stinge și o serie întreagă de informații extrem de utile.

În acest sens, cercetătorul Silvestru Petac afirmă că, în condițiile în care, în satele românești, contextele tradiționale – ocaziile de joc s-au împuținat, deci ocaziile de a vedea sau chiar de a participa alături de insiderii unei culturi de dans la evenimentelor lor devin mai rare (asta

în cazul în care doresc acest lucru, evident), membrii acestor grupuri nu mai au și alte surse de informare pentru pasiunea lor în afara instructorilor de dans, eventual în afara unor înregistrări audio-video.

Tocmai de aceea, prezenta lucrare se dorește a fi un răspuns la o serie de întrebări care îi nedumeresc chiar și pe specialiștii în domeniu, etnologi sau apropiați ai artei coregrafice, servind totodată ca un îndrumar primar și practic pentru familiarizarea cu noțiunile de bază ale dansului pentru cei care își doresc o temeinică cunoaștere a domeniului.

Demersul actual a relevat parcursul istoric al jocului tradițional românesc din a doua jumătate a secolului al XX-lea, în arealul județului Bistrița-Năsăud, realizând o amplă radiografie culturală și socială a fenomenului și oferind ocazia de a certifica faptul că, într-adevăr, prin dans se poate cunoaște o societate, așa cum au afirmat de-a lungul timpului și cei mai mari cercetători în acest domeniu.

Făcând lumină în aceste situații, relevanța cercetării în contextul actual se distinge prin însăși originalitatea demersului, prin noutatea temei și prin complexitatea acesteia, acest subiect nemaifiind, anterior, abordat critic în mediul științific de specialitate. De asemenea, lucrarea se remarcă printr-un stil îndrăzneț, dar coerent totodată, având caracter inovativ și curajul de a înfățișa aspecte delicate și controversate ale problemei tratate.

Construcția acesteia s-a reușit prin aplicarea normelor metodologice specifice, iar prin împletirea informațiilor prețioase obținute de pe teren cu cele extrase din ampla bibliografie de specialitate, datorate și unui istoric personal, dar și a unei pregătiri profesionale specifice, în domeniu, s-a conturat prezenta lucrare, fiind conștienți că prin această selecție se obține un rezultat ce va constitui un reper și pentru unele cercetări viitoare.

În acest sens, contribuția personală asupra domeniului cercetat este una semnificativă, relevanța acesteia fiind susținută de factorul de inedit, cercetările de teren efectuate la Șieuiș reușind să aducă plus valoare studiului de față, precum și o multitudine de informații noi și prețioase despre specificul culturii tradiționale locale, și nu numai.

Prezenta lucrare s-a constituit pe însuși acest subiect – jocul tradițional din Șieuiș, cercetarea căpătând, în timp, noi valențe și deschizând largi drumuri spre cunoașterea unor subiecte adiacente. Îmi stăruie și acum în minte clipele vii care relevă bucuria jocului lor, strigăturile și melodiile care le-au bucurat existența, colindele și cântecele ritualice care le-au definit și conturat timpul și tradițiile, de care șieuișenii încă „se mai țin”.

Redactarea lucrării de față a fost un proiect amplu și îndrăzneț, iar acum, la finalul acestuia, mi se perindă pe dinaintea ochilor chipurile oamenilor care m-au primit cu atâta căldură în casele lor și care mi-au oferit câte puțin din ce aveau, chiar și crâmpie din viața lor.

Astfel, ca un semn de mulțumire, prin intermediul acestei lucrări, le restitui acum celor de la Șieș o parte din zestrea sufletească pe care mi-au încredințat-o cândva, cu nădejdea că cele ce s-au spus și s-au arătat aici nu vor fi uitate, iar cele care o să vină nu se vor abate prea mult de la firescul vieții lor.

BIBLIOGRAFIE

1. Lucrări generale

1. *** *Analele Academiei Române*, Seria II, Tomul XXXVIII (1915-1916), Memoriile secțiunii istorice, București, 1916.
2. *** *Congresul Educației Politice și al Culturii Socialiste, 2-4 iunie 1976*, București, Editura Politică, 1976.
3. *** Protopopiatul Ortodox Român Bistrița, *Monografie-Album*, coord. preot protopop Alexandru Vidican, Bistrița, Editura Karuna, 2008.
4. *** *Raport final. Comisia Prezidențială pentru Analiza Dictaturii Comuniste din România*, (coord. Vladimir Tismăneanu), București, Editura Humanitas, 2006.
5. *** *Researching Dance: Evolving Modes of Inquiry*, Edited by Sandra Horton Fraleigh and Penelope Hanstein, University of Pittsburgh Press, 1999.
6. ALTERESCU, Simion, coord., *Istoria teatrului în România. De la începuturi până la 1848*, Vol. I, București, Editura Academiei R.S.R., 1965.
7. ANDERSON, Benedict, *Comunități imaginate. Reflecții asupra originii și răspândirii naționalismului*, București, Editura Integral, 2000.
8. ANTONESCU, Romulus, *Dicționar de simboluri și credințe tradiționale românești*, disponibil online la adresa <http://cimec.ro>, accesat online la data de 30 aprilie 2020, ora 18:00.
9. BALÁZS, Lajos, *Folclor. Noțiuni generale de folclor și poetică populară*, Cluj-Napoca, Editura Scientia, 2003.
10. BĂDESCU, Ilie, CUCU-OANCEA, Ozana, ȘIȘEȘTEAN, Gheorghe (coord.), *Tratat de sociologie rurală*, Institutul de Sociologie al Academiei Române, București, Editura Mica Valahie, 2001.
11. BĂDESCU, Ilie, BURUIANĂ, Claudia (coord.), *Țăranii și noua Europă*, București, Editura Mica Valahie, 2003.
12. BĂRBULESCU, Constantin, BĂRBULESCU, Elena, *Corvin: o biografie rurală*, Cluj-Napoca, Editura Accent, 2006.

13. BERENGEA, Pavel, ONOFREIU, Adrian, *Ilva Mare: file de istorie*, Cluj-Napoca, Editura Argonaut, 2014.
14. BERNEA, Ernest, *Civilizația română sătească*, București, Editura Vremea, 2006.
15. BERNEA, Ernest, *Sociologie și etnografie românească. Ordinea spirituală*, București, Editura Vremea, 2009.
16. BÎRLEA, Ovidiu, *Istoria folcloristicii românești*, București, Editura enciclopedică română, 1974.
17. BÎRLEA, Ovidiu, *Metoda de cercetare a folclorului*, București, Editura pentru Literatură, 1969.
18. BLAGA, Lucian, *Poemele luminii*, Sibiu, Biroul de imprimare „Cosânzeana”, 1919.
19. BLAGA, Lucian, *Izvoade – eseuri, conferințe, articole*, București, Editura Minerva, 1972.
20. BOIA, Lucian (ed.), *Miturile comunismului românesc*, București, Editura Nemira, 1998.
21. BOLOVAN, Ioan, ONOFREIU, Adrian, *Contribuții documentare privind istoria Regimentului Grăniceresc Năsăudean*, București, Editura Enciclopedică, 2006; ediția a II-a, Cluj-Napoca, Editura Argonaut, 2012.
22. BOLOVAN, Ioan, ONOFREIU, Adrian, *Revoluția de la 1848-1849 în zona regimentului grăniceresc năsăudean*, Cluj-Napoca, Editura Argonaut, 2003.
23. BONTE, Pierre, IZARD, Michel, *Dicționar de etnologie și antropologie*, Ediția a II-a, Iași, Editura Polirom, 2007.
24. BRANDA, Alina, *Repere în antropologia culturală*, Cluj-Napoca, Editura EFES, 2012.
25. BRANDA, Alina, CUCEU, Ion, TIMOCE-MOCANU Cosmina, *Antropologie și studii culturale. Perspective actuale*, Cluj-Napoca, Editura MEGA, 2012.
26. BUMB, Emilia, *Studii etnologice – Bistrița-Năsăud: obiceiuri, meșteșuguri, rapsozi*, Cluj-Napoca, Editura EIKON, 2007.
27. BURADA, Teodor T., *Istoria teatrului în Moldova*, Volumul I, Iași, Institutul de Arte Grafice N. V. Ștefaniu & Comp., 1915.
28. BURADA, Teodor T., *Istoria teatrului în Moldova*, Volumul II, Iași, Tipografia „H. Goldner”, 1922.
29. BUREACĂ, Ioan I., *Ardealul cu ținutul Năsăudului și Bistriței în confruntările tragice ungaro-române din anii 1848-1849*, Bistrița, Editura Mesagerul, 2006.

30. BUTURĂ, Valer, *Etnografia poporului român: cultura materială*, Cluj-Napoca, Editura Dacia, 1978.
31. BUTURĂ, Valer, *Străvechi mărturii de civilizație românească: Transilvania – studiu etnografic*, București, Editura Științifică și Enciclopedică, 1989.
32. CAILLOIS, Roger, *Les jeux et les hommes. Le masque et le vertige*, Paris, Editura Gallimard, 1958.
33. CANTEMIR, Dimitrie, *Descrierea Moldovei*, Chișinău, Editura Litera, 1998.
34. CHELCEA, Liviu, LĂȚEA, Puiu, *România profundă în comunism: dileme identitare, istorie locală și economie secundară la Sântana*, București, Editura Nemira, 2000.
35. CHINTĂUAN, Ioan, PRAHASE, Mircea, *Bistrița-Năsăud – locuri și oameni*, Cluj-Napoca, Editura Supergraph, 2004.
36. CIOROIANU, Adrian, *Pe umerii lui Marx. O introducere în istoria comunismului românesc*, București, Editura Curtea Veche, 2005.
37. CÂRSTEAN, Stelian, *Creația populară românească. Bibliografie 1954-2002*, Volum editat de Centrul Național pentru Conservarea și Promovarea Culturii Tradiționale, Colecția „Anotimpuri Culturale”, București, Nr. 3, 2003.
38. COCIȘIU, Ilarion, *Cântece populare românești*, Ediția a IV-a, Ediție îngrijită de Tiberiu Alexandru, Maria Siminel-Fusteri și Constanța Cristescu, Bistrița, Editura Charmides, 2014.
39. COCIȘIU, Ilarion, *Contribuții la etnomuzicologia românească din prima jumătate a secolului XX*, Ediție îngrijită de Constanța Cristescu, Bistrița, Editura Charmides, 2014.
40. COMIȘEL, Emilia, *Dansul popular românesc*, Sinaia, f.e., 1971.
41. COMTE, Nathalie, *Europa, 1450-1789: Enciclopedia lumii timpurii moderne*, New York, Editura Jonathan Dewald, Vol. 2, Fiii lui Charles Scribner, 2004.
42. CONSTANTINESCU, Grigore, *Corbi-Muscel, monografie etnoculturală*, Pitești, Editura Tiparg, 2006.
43. CONSTANTINESCU, Nicolae, *Folclorul, cum poate fi înțeles. Studii și articole de etnologie românească (1968 – 2008)*, București, Editura Universității, 2011.
44. COSTIN, Miron, *Letopisețul Țării Moldovei de la Aron Vodă încoace*, București, Fundația Regală pentru Literatură și Artă, 1944.

45. CORDOVAN, Ioan, *Recunoștință pentru eroi. Monumente dedicate eroilor în județul Bistrița-Năsăud*, Cluj-Napoca, Editura EIKON, 2011.
46. CUCEU, Ion, *Probleme actuale în studierea culturii tradiționale*, Cluj-Napoca, Presa Universitară Clujeană, 2000.
47. CUISENIER, Jean, *Tradiția populară*, București, Editura Casa Cărții de Știință, 2005.
48. DATCU, Iordan, *Dicționarul folcloriștilor. Folclor Muzical, Coregrafic și Literar Românesc*, București, Editura Litera, 1983.
49. DATCU, Iordan, *Dicționarul etnologilor români*, Ediția a III-a, București, Editura SAECULUM I.O., 2006.
50. DENSUȘIANU, Ovid, *Folklorul – cum trebuie înțeles*, București, 1937.
51. DRACE-FRANCIS, Alex, *The Traditions of Invention: Romanian Ethnic and Social Stereotypes in Historical Context*, Balkan Studies Library, Volume 10, Leiden, Brill Publishing House, 2013.
52. DOBRE, Alexandru, *Etnologie și folclor românesc*, București, Editura Fundației România de Măine, 2008.
53. DOBRINCU, Dorin, IORDACHI, Constantin, *Țărănimea și puterea. Procesul de colectivizare a agriculturii în România (1949-1962)*, Iași, Editura Polirom, 2005.
54. DUNĂRE, Nicolae, *Civilizație tradițională românească în Curbura Carpatică Nordică*, București, Editura Științifică și Enciclopedică, 1984.
55. ELIADE, Mircea, *Aspecte ale mitului*, București, Editura Univers, 1978.
56. ELIADE, Mircea, *Imagini și simboluri*, București, Editura Humanitas, 1994.
57. FOCHI, Adrian, *Datini și eresuri populare de la sfârșitul secolului al XIX-lea*, București, Editura Minerva, 1976.
58. FOCHI, Adrian, DATCU, Iordan, (coord.), *Bibliografia generală a etnografiei și folclorului românesc*, Vol. II, Academia Română, Institutul de Etnografie și Folclor „Constantin Brăiloiu”, București, Editura SAECULUM I.O., 2002.
59. FRUNTELATĂ, Ioana-Ruxandra, MUȘA, Cristian, *Starchiojd: Moștenirea culturală. Partea I – Locuire, ocupații, meșteșuguri*, Ploiești, Editura Libertas, 2014.
60. FRUNTELATĂ, Ioana-Ruxandra, MUȘA, Cristian, *Starchiojd: Moștenirea culturală. Partea a II-a – Sărbători, obiceiuri, repertoriu folcloric, tradiții locale reprezentative*, Ploiești, Editura MYTHOS, 2015.

61. FRUNZĂ, Victor, *Istoria stalinismului în România*, București, Editura Humanitas, 1990.
62. FUNARIU, Ion, *Românii de pe Valea Izinelor: echipa de jocuri populare din Viștea de Jos*, Făgăraș, Editura „Negru Vodă”, 1999.
63. GELLNER, Ernest, *Nations and nationalism*, Ithaca, New York, Cornell University Press, 1983.
64. de GÉRANDO, Auguste, *La Transylvanie et ses habitants*, Paris, Imprimeurs-unis, 1845.
65. GÉRAUD, Marie-Odile, LESERVOISIER, Olivier, POTTIER, Richard, *Noțiuni cheie ale etnologiei. Analize și texte*, Iași, Editura Polirom, 2001.
66. GHINOIU, Ion, *Obiceiuri populare de peste an. Dicționar*, București, Editura Fundației Culturale Române, 1997.
67. GHINOIU, Ion, *Calendarul țaranului român. Zile și mituri*, București, Editura Univers Enciclopedic Gold, 2017.
68. GHINOIU, Ion, *Comoara satelor. Calendar popular*, București, Editura Academiei Române, 2005.
69. GHINOIU, Ion, *Vârstele timpului*, București, Editura Meridiane, 1988.
70. GIURESCU, Constantin C., *Formarea poporului român*, Craiova, Editura Scrisul Românesc, 1973.
71. GOIA, Ioan Augustin, *Zona etnografică Meseș*, București, Editura Sport-Turism, 1982.
72. GUILLE-ESCURET, Georges, *L'anthropologie, à quoi bon? Chercheurs, techniciens, intellectuels et militants*, Paris, Édition L'Harmattan, 1996.
73. GUSTI, Dimitrie, HERSENI, Traian, STAHL, Henri H., *Monografia: teorie și metodă*, București, Editura Paideia, 1999.
74. HAJA, Gabriela, *Structuri dramatice în folclorul românesc*, Iași, Editura ALFA, 2003.
75. HITCHINS, Keith, *Cultură și naționalitate în Transilvania*, Cluj-Napoca, Editura Dacia, 1972.
76. HOBBSBAWN, Eric, RANGER, Terence, *The Invention of Tradition*, Cambridge, United Kingdom, Cambridge University Press, 1983.
77. ILUȚ, Petre, *Abordarea calitativă a sociumanului*, Iași, Editura Polirom, 1999.
78. ISTRATE, Ion, *Năsăud, dragostea mea!*, Bistrița, Editura George Coșbuc, 2022.
79. LACOUÉ-LABARTHE, Philippe, *La fiction du politique: Heidegger, l'art et la politique*, Paris, Collection: Detroits, 1987.

80. LÉVI-STRAUSS, Claude, *Antropologie structurală*, București, Editura Politică, 1978.
81. LÉVI-STRAUSS, Claude, *Gîndirea sălbatică. Totemismul azi*, București, Editura Științifică, 1970.
82. LIVEZEANU, Irina, *Cultură și naționalism în România Mare, 1918-1930*, București, Editura Humanitas, 1998.
83. LIVEZEANU, Irina, *Cultural Politics in Greater Romania: Regionalism, Nation Building and Ethnic Struggle, 1918-1930*, New York, Cornell University Press, 2000.
84. LUPȘAN, Simion, ONOFREIU, Adrian (coord.), *Contribuții documentare referitoare la situația economică a satelor năsăudene în a doua jumătate a secolului al XIX-lea*, Bistrița, Editura Mesagerul, 2007.
85. LUPȘAN, Simion, ONOFREIU, Adrian (coord.), *Poruncile Primăriei Năsăud. Publicațiunile Primăriei din Năsăud din anii 1863-1867*, Năsăud, Editura Fundației „George Coșbuc”, 2000.
86. MANEA, Aureliu, *Energiile spectacolului*, Cluj-Napoca, Editura Dacia, 1983.
87. MANEA, Adriana Denisa (coord.), *Tradiții și valori culturale românești*, Cluj-Napoca, Editura EIKON, 2008.
88. MARIAN, Simion Florea, *Sărbătorile la români. Studiu etnografic*, Vol. I-III, București, Editura Fundației Culturale Române, 1994.
89. MARICA, George Em., *Satul ca structură psihică și socială: curs de sociologie rurală*, Cluj-Napoca, Editura Argonaut, 2004.
90. McLUHAN, Marshall, *Understanding Media. The Extensions of Man*, London & New York, The MIT Press, 1994.
91. MIHĂILESCU, Vintilă, *Antropologie: cinci introduceri*, Iași, Editura Polirom, 2007.
92. MITU, Sorin, *Geneza identității naționale la românii ardeleni*, București, Editura Humanitas, 1997.
93. MITU, Sorin, *Europa Centrală, Răsăritul, Balcanii: geografii simbolice comparate*, Cluj-Napoca, Editura International Book Access, 2007.
94. NEAMȚU, Gelu, *Revoluția românilor din Transilvania 1848-1849*, Cluj-Napoca, Editura Carpatica, 1996.
95. NECULCE, ION, *Letopisețul Țării Moldovei. O samă de cuvinte*, București, Editura TOP PUBLISHING, 2022.

96. NICOARĂ, Toader, *Transilvania la începuturile timpurilor moderne (1680-1800). Societate rurală și mentalități colective*, Cluj-Napoca, Editura Dacia, 2001.
97. NICOLAU, Irina, *Ghidul sărbătorilor românești*, București, Editura Humanitas, 1998.
98. NICOLAU, Irina, *Talmeș balmeș de etnologie și multe altele*, București, Editura Ars Docendi, 2001.
99. NICULIȚĂ-VORONCA, Elena, *Datinile poporului român*, București, Editura Saeculum, Colecția Mytos, 1998.
100. PAMFILE, Tudor, *Dragostea în datina tineretului român*, București, Editura SAECULUM I.O., 1998.
101. PAMFILE, Tudor, *Sărbătorile la români. Studiu etnografic*, București, Editura SAECULUM I.O., 1997.
102. PAVEL, Emilia, *Jocuri cu măști. Zona Iași (Podișul central moldovenesc)*, Comitetul de Cultură și Educație Socialistă al Județului Iași, Iași, 1971.
103. PLĂMĂDEALĂ, Antonie, *Pagini dintr-o arhivă inedită*, București, Editura Minerva, 1984.
104. POCLITARU, Sorin, *Bine înțeles*, Târgu Jiu, Editura Măiastra, 2020.
105. POP, Ioan, *Istoria Regimentului II Românesc de Graniță de la Năsăud (1762-1851)*, Târgu Mureș, Editura Ardealul, 1999.
106. POP, Ioan-Aurel, BOLOVAN, Ioan, *Istoria Transilvaniei*, Cluj-Napoca, Editura Școala Ardeleană, 2016.
107. POP, Dumitru, *Obiceiuri agrare în tradiția populară românească*, Cluj-Napoca, Editura Dacia, 1989.
108. POP, Dumitru, *Studii de istoria folcloristicii românești*, Baia Mare, Editura Umbria, 1997.
109. POP, Mihai, *Îndreptar pentru culegerea folclorului*, Comitetul de Stat pentru Cultură și Artă, Casa Centrală a Creației Populare, București, 1967.
110. POP, Mihai, *Folclor românesc. Teorie și metodă*, Ediție îngrijită de Nicolae Constantinescu și Alexandru Dobre, București, Editura Grai și Suflet – Cultura Națională, 1998.
111. POP, Mihai, *Obiceiuri tradiționale românești*, București, Editura Univers, 1999.

112. POPESCU, Alexandru, *Tradiții de muncă românești*, București, Editura Științifică și Enciclopedică, 1980.
113. POPESCU, Ioana, *Foloasele privirii*, București, Editura Paideia, 2002.
114. PRAHASE, Mircea, *Glosarul regional (județul Bistrița-Năsăud)*, Cluj-Napoca, Editura Napoca Star, 2009.
115. PRAHASE, Mircea, CHINTĂUAN, Ioan, *Bistrița-Năsăud – mediul și tradiția*, Cluj-Napoca, Editura Supergraph, 2001.
116. PUȘCAȘ, Angelica, *Ascultări din lumea satului. Introducere în Etnografie*, Vol. I, Cluj-Napoca, Presa Universitară Clujeană, 2009.
117. STAHL, Henri H., *Eseuri critice despre cultura populară românească*, București, Editura Minerva, 1983.
118. ȘIMON, Nestor, *Dicționar toponimic*, Cluj-Napoca, Editura NAPOCA STAR, 2007.
119. ȘIMON, Nestor, *Schițe monografice ale localităților din fostul Regiment II român de graniță de la Năsăud*, editori Adrian Onofreiu, Mircea Prahase, Claudia Septimia Sabău, Cluj-Napoca, Editura EIKON, 2014.
120. ȘORBAN, Elena Maria, *Festivaluri, valuri. Însemnări despre sărbătorile muzicii culte și cronica muzicală din România*, Cluj-Napoca, Editura Școala Ardeleană – EIKON, 2016.
121. ȘTIUCĂ, Narcisa, *Cercetarea etnologică de teren, astăzi*, București, Editura Universității, 2006.
122. ȘTIUCĂ, Narcisa Alexandra, *Transcrieri infidele. File din istoria orală a unui sat*, Inspectoratul pentru Cultură al Județului Bacău, Bacău, Editura Corgal Press, 2000.
123. THIESSE, Anne-Marie, *Crearea identităților naționale în Europa. Secolele XVIII-XX*, București, Editura Polirom, 2000.
124. TISMĂNEANU, Vladimir, *Stalinism pentru eternitate. O istorie politică a comunismului românesc*, București, Editura Humanitas, 2014.
125. TISMĂNEANU, Vladimir, *Fantoma lui GHEORGHIU-DEJ*, București, Editura Univers, 2008.
126. TOȘA, Ioan, *Patru decenii de cercetare în etnografia românească*, Cluj-Napoca, Editura Mediamira, 1999.

127. UIUIU, Alexandru, *Datoria de om. Eseuri etnologice*, Ediția a II-a, Bistrița, Editura Charmides, 2016.
128. URECHE, Grigore, *Letopisețul Țării Moldovei*, București, Editura GRAMAR, 2016.
129. VARGA, Árpád E., *Erdély etnikai és felekezeti statisztikája (1850-1992), Etnikai statisztikák, Kissajó község*, disponibil online la adresa <http://varga.adatbank.transindex.ro/?pg=3&action=etnik&id=5214>, accesat online la data de 12 aprilie 2020, ora 19:10.
130. VASILE, Cristian, *Politicile culturale comuniste în timpul regimului Gheorghiu-Dej*, București, Editura Humanitas, 2011.
131. VASILE, Cristian, *Viața intelectuală și artistică în primul deceniu al regimului Ceaușescu, 1965-1974*, București, Editura Humanitas, 2015.
132. VASILE, Cristian, *Literatura și artele în România comunistă, 1948-1953*, București, Editura Humanitas, 2010.
133. VEDINAȘ, Traian, *Introducere în sociologia rurală*, Iași, Editura Polirom, 2001.
134. VERDERY, Katherine, *Compromis și rezistență. Cultura română sub Ceaușescu*, București, Editura Humanitas, 1994.
135. VERDERY, Katherine, *National Ideology under Socialism. Identity and Cultural Politics in Ceaușescu's Romania*, Berkeley, University of California Press, 1991.
136. VINTILĂ-GHIȚULESCU, Constanța, PAKUCS WILLCOCKS, Mária (coord.), *Spectacolul public între tradiție și modernitate. Sărbători, ceremonialuri, pelerinaje și suplicii*, București, Institutul Cultural Român, 2007.
137. VUIA, Romulus, *Tipuri de păstorit la români (sec. XIX – începutul sec. XX)*, București, Editura Academiei Republicii Populare Române, 1964.
138. VUIA, Romulus, *Studii de etnografie și folclor*, Vol. I, București, Editura Minerva, 1975.
139. VULCĂNESCU, Romulus, *Dicționar de etnologie*, București, Editura Albatros, 1979.

2. Lucrări de specialitate

1. *** *Coregrafia și etnocoreologia maghiară din Transilvania în mileniul trei*, Köncezi Csongor (ed.), Cluj-Napoca, Editura Institutului pentru Studierea Problemelor Minorităților Naționale: Kriterion, 2010.
2. *** *Dance History. An Introduction*, Edited by Janet Adshead-Lansdale, June Layson, 2nd Edition, London, Routledge, 1994.
3. *** *Ethnographies of Grey Zones in Eastern Europe: Relations, Borders and Invisibilities*, Edited by Ida Harboe Knudsen and Martin Demant Frederiksen, Anthem Press, USA, 2015.
4. *** *Patru cercetări etnologice*, Adela Ambrușan, Loredana Jumară, Iulia-Dorina Stanciu, Patricia Șuleap, coord. Constantin Bărbulescu, Cluj-Napoca, Editura Mega, 2014.
5. *** *SINTEZE, 1994-1998*, Volum editat de Centrul Național pentru Conservarea și Promovarea Culturii Tradiționale, coord. Oana Gabriela Petrică, București, 2009, disponibil online la adresa www.cimec.ro, accesat online la data de 11 ianuarie 2023, ora 12:30.
6. ALUPULUI RUS, Marta, *Soporul de Câmpie: monografie folclorică*, Piatra Neamț, Editura CAPRICCIO, 2012.
7. ANGHEL, Constantin, *Spectacolul vizual al măștii, costumului și dansului popular românesc*, București, Editura Relal Promex, 2003.
8. ANDREI, Mirela, *La granița Imperiului. Vicariatul Rodnei*, Cluj-Napoca, Editura Argonaut, 2006.
9. APOLZAN, Lucia, *Portul și industria casnică textilă în Munții Apuseni*, București, Editura Institutului de Științe Sociale al României, 1944.
10. BACIU, Gheorghe, *Cartea coregrafului amator*, Comitetul de Stat pentru Cultură și Artă, Casa Centrală a Creației Populare, București, 1965.
11. BACIU, Gheorghe, *Dansuri populare românești*, Volumul I, Casa Creației Populare, București, 1956.
12. BACIU, Gheorghe, GHIUR, Gavrilă, *Jocuri populare din Țara Lăpușului și Țara Chioarului*, Vol. I-II, Baia Mare, Comitetul Județean de Cultură și Educație Socialistă, C.Î.C.P.M.A.M. Maramureș, 1973.

13. BALACI, Emanuela, BUCȘAN, Andrei, *Jocuri din Transilvania de Sud. Monografie coregrafică*, Casa Creației Populare a Județului Brașov, Brașov, 1969.
14. BARIȚIU, George, *Istoria Regimentului al II-lea românesc grănițiaru transilvan*, Brașov, 1874.
15. BĂNĂȚEANU, Tancred, *Portul popular din Regiunea Maramureș. Zonele Oaș, Maramureș, Lăpuș*, Sfatul Popular din Regiunea Maramureș, Casa Creației Populare, Baia Mare, 1969.
16. BĂRBULESCU, Constantin, *Imaginarul corpului uman: între cultura țărănească și cultura savantă (secolele XIX-XX)*, București, Editura Paideia, 2005.
17. BĂRBULESCU, Constantin, POPOVICI, Vlad, *Modernizarea lumii rurale din România în a doua jumătate a secolului al XIX-lea și la începutul secolului al XX-lea. Contribuții*, Cluj-Napoca, Editura Accent, 2005.
18. BĂRBULESCU, Constantin, *România medicilor. Medici, țărani și igiena rurală în România (1860-1910)*, București, Editura Humanitas, 2015.
19. BEISSINGER, Margaret H., RĂDULESCU, Speranța, GIURCHESCU, Anca, (Eds.), *Manele in Romania: Cultural Expression and Social Meaning in Balkan Popular Music, Ethnomusicologies and Modernities*, Lanham, Maryland, Rowman and Littlefield, 2016.
20. BILȚIU, Pamfil, BILȚIU, Maria, *Calendarul popular – Obiceiurile primăverii și verii. Volumul I*, Baia Mare, Editura Ethnologica, 2009.
21. BÎRLEA, Ovidiu, *Eseu despre dansul popular românesc*, București, Editura Cartea Românească, 1982.
22. BOBU FLORESCU, Florea, *Portul popular din Muscel*, Caiete de Artă Populară, București, Editura de Stat pentru Literatură și Artă, 1957.
23. BODIU, Aurel, GOLBAN, Maria, *Portul tradițional românesc din Bistrița-Năsăud*, Cluj-Napoca, Editura EIKON, 2012.
24. BRAUNER, Harry, *Să auzi iarba cum crește*, București, Editura Eminescu, 1979.
25. BUCKLAND, Theresa J., (Ed.), *Dance in the field: Theory, Methods and Issues in Dance Ethnography*, New York, St. Martins Press, 1999.
26. BUCȘAN, Andrei, *Specificul dansului popular românesc*, București, Editura Academiei Republicii Socialiste România, 1971.

27. BUCȘAN, Andrei, *Trăsături specifice ale dansului popular românesc și arii coregrafice. Tratat de dialectologie românească*, Craiova, Editura Scrisul Românesc, 1967.
28. BUZILĂ, Mărioara, *Folclor Muzical de pe valea superioară a Șieului și valorificarea lui în școala generală*, Bistrița, Editura Charmides, 2020.
29. CARAMAN, Petru, *Descolindatul în Orientul și Sud-Estul Europei. Studiu de folclor comparat*, Ediție îngrijită și postfață de Ion H. Ciubotaru, Iași, Editura Universității „Alexandru Ioan Cuza”, 1997.
30. CIOCAN, Janeta, *Portul popular din Țara Chioarului*, Baia Mare, Editura Ethnologica, 2006.
31. CIORNEI, Aurelian, RĂDĂȘANU, Mureș Gh., *Jocuri populare bucovinene*, Comitetul Județean de Cultură și Educație Socialistă, Centrul de Îndrumare a Creației Populare și a Mișcării Artistice de Masă, Suceava, 1981.
32. CISMAȘ, Simion, *Lăturenii din Monor*, editor Emilia Cismaș, Cluj-Napoca, Editura Argonaut, Seria Ethnologica, 2013.
33. CIUBOTARU, Ion, H., *Folclor din județul Bistrița-Năsăud*, Iași, Editura Presa Bună, 2017.
34. CIUBOTARU, Silvia, CIUBOTARU, Ion H., *Vitralii: Pagini etnoculturale din presa anilor 1992-2012*, Iași, Editura Presa Bună, 2015.
35. CIUBOTARU, Silvia, *Repere ale satirei în lirica populară. Contribuții la studiul strigăturii*, disponibil online la adresa <http://www.diacronia.ro/>, BDD-A1469 © 1976 Editura Academiei, accesat online la data de 19 octombrie 2020, ora 23:50.
36. CHARMAN, S., KRAUS, R. G., CHAPMAN, S., DIXON-STOWALL, B., *Istoria dansului în artă și educație*, New York, Pearson Education Publishing, 1990.
37. COCEAN, Pompei, BOȚAN, Cristian Nicolae, ILOVAN, Oana-Ramona, *Județul Bistrița-Năsăud*, București, Editura Academiei Române, 2011.
38. CROITORU, Carmen, BECUȚ MARINESCU, Anda, *Barometrul de consum cultural 2018*, București, Editura Universul Academic, 2019.
39. DĂRĂBAN, Alexandru (editor), *Folclorul din Sângeorgiul Român*, Cluj-Napoca, Editura MEGA, 2021.
40. DEJEU, Zamfir, *Dansuri tradiționale din Transilvania. Tipologie*, Cluj-Napoca, Editura CLUSIUM, 2000.

41. DEJEU, Zamfir, *Jocul fecioresc din România*, Cluj-Napoca, Editura Fundației pentru Studii Europene, 2016.
42. DILS, Ann, *Istorie în mișcare / Culturi de dans: un cititor de istorie a dansului*, Middletown, Connecticut, Wesleyan University Press, 2001.
43. DOAGĂ, Aurelia, *Cusături Românești*, București, Editura Ion Creangă, 1978.
44. DOBRESCU, Alexandru L., *Manual de dansuri naționale*, Craiova, Editura Scrisul Românesc, 1966.
45. DOGARU, Ortansa, *Ornamentele și croiul costumului popular*, Botoșani, Editura C.I.C.P.M.A.M., 1984.
46. EDROIU, Nicolae, *Plugul în Țările Române (până în secolul al XVIII-lea)*, Cluj-Napoca, Editura Școala Ardeleană, 2017.
47. EVSEEV, Ivan, *Dicționar de magie, demonologie și mitologie românească*, Timișoara, Editura Amarcord, 1998.
48. FILIP, Vasile V., *Eseuri ± etnologice*, Prefață de Ion Șeuleanu, Cluj-Napoca, Editura EIKON:Arcade, 2008.
49. FILIP, Vasile V., MAXIMINIAN, Menuț, *Cultura tradițională imaterială românească din județul Bistrița-Năsăud, volumul II – Sărbătorile ciclului social și calendaristic sau Munci și Zile în ținutul Bistriței și Năsăudului*, Cluj-Napoca, Editura Școala Ardeleană, 2015.
50. FLINȚIU, C. I., *Coregrafie românească: feciorească, învârtita, călușarii și alte jocuri naționale din Ardeal cu zicăturile și strigăturile lor*, Târgoviște, Editura Tipografia „Dâmbovița”, 1936.
51. FLOREA, Gavrilă, *Datini, credințe și obiceiuri*, Bistrița, Editura Charmides, 2014.
52. GABANYI, Anneli Ute, *The Ceaușescu cult*, București, The Romanian Cultural Foundation Publishing House, 2000.
53. GEORGE-GRAVES, Nadine, (Eds.), *The Oxford Handbook of Dance and Theatre*, New York, Oxford University Press, 2015.
54. GEORGESCU, Corneliu Dan, *Jocul popular românesc. Tipologie muzicală și corpus de melodii instrumentale*, Colecția Națională de Folclor, Institutul de cercetări etnologice și dialectologice, București, Editura Muzicală, 1984.

55. GEORGESCU, Corneliu Dan, *Repertoriul pastoral. Semnale de bucium: Tipologie muzicală și corpus de melodii*, Colecția Națională de Folclor, București, Editura Muzicală, 1987.
56. GIURCHESCU, Anca, BLOLAND, Sunni, *Romanian Traditional Dance. A Contextual and Structural Approach*, American Romanian Academy of Arts and Sciences, Mill Valley, California, Wild Flower Press, 1995.
57. HEDEȘAN, Otilia, *Folclorul: ce facem cu el?*, Timișoara, Editura Universității de Vest, 2015.
58. HERSENI, Traian, *Forme străvechi de cultură poporană românească. Studiu de paleoetnografie a cetelor de feciori din Țara Oltului*, Cluj-Napoca, Editura Dacia, 1977.
59. IGNAT-COMAN, Luminița, *Imaginea de sine la românii ardeleni în perioada dualistă*, Cluj-Napoca, Editura Argonaut, 2009.
60. IOSIF, Corina, *Hora satului din Certeze – O descriere etnografică*, Cluj-Napoca, Editura EFES, 2005.
61. ISPAS, Sabina, *Cultură orală și informație transculturală*, București, Editura Academiei Române, 2003.
62. ISPAS, Sabina, COATU, Nicoleta, (coord.), *Etnologie românească. Folcloristică și etnomuzicologie*, Volumul I, Institutul de Etnografie și Folclor „Constantin Brăiloiu”, București, Editura Academiei Române, 2006.
63. ISPAS, Sabina, (coord.), *Patrimoniul cultural imaterial din România*, Vol. I-II, București, 2009-2013.
64. JINGA, Ioan, *Cultura de masă*, București, Editura Științifică și Enciclopedică, 1975.
65. KARNOUHU, Claude, *Inventarea poporului-națiune. Cronici din România și Europa Orientală 1973-2007*, Cluj-Napoca, Editura IDEA, 2011.
66. KASSING, Gayle, *History of Dance*, Second Edition, Illinois, Human Kinetics Publisher, 2017.
67. KISLAN, Richard, *The Musical: A Look at the American Musical Theatre*, New Jersey, Prentice-Hall, 1980.
68. KLIGMAN, Gail, VERDERY, Katherine, *Țăranii sub asediu. Colectivizarea agriculturii în România (1949-1962)*, București, Editura Polirom, Colecția Historia, 2015.

69. KLIGMAN, Gail, *Politica duplicității. Controlul reproducerii în România lui Ceaușescu*, București, Editura Humanitas, 2000.
70. KLIGMAN, Gail, *Nunta mortului: ritual, poetică și cultură populară în Transilvania*, Iași, Editura Polirom, 1998.
71. LEȘE, Grigore, *La obârșii*, Bistrița, Editura Charmides, 2001.
72. LEȘE, Grigore, *Acum știi cine sunt: însemnări și aduceri aminte*, București, Editura Humanitas, 2013.
73. LEȘE, Grigore, *Horea în grumaz: înger păzitor și ispită*, București, Editura Humanitas, 2015.
74. KANEFF, Deema, *Who Owns the Past? The Politics of Time in a «Model» Bulgarian Village*, New York, Oxford, Berghahn Books, New Directions in Anthropology Collection, Volume 21, 2004.
75. MACREA, Ioan, *De-aș mai fi o dată june*, Sibiu, Centrul Județean al Creației Populare Sibiu, 1995.
76. MACREA, Silvia, (coord.), *Junii Sibiului. Din suitele scenice realizate de Ioan și Silvia Macrea*, Sibiu, CJCPCT „Cindrelul – Junii Sibiului”, 2009.
77. MACREA, Silvia, (coord.), *Junii Sibiului 70 de ani/70 years*, Sibiu, Editura Universității „Lucian Blaga” din Sibiu, 2014.
78. MARCU, Albin, *Șieut*, București, Editura CRATER, 1997.
79. MENDOZA, Zoila S., *Defining Folklore: Mestizo and Indigenous Identities on the Move*, Bulletin of Latin American Research, 1998, disponibil online la adresa https://www.academia.edu/38105162/Defining_Folklore_Mestizo_and_Indigenous_Identities_on_the_Move, accesat online la data de 21 august 2018, ora 11:30.
80. MICA, Alexandru, *Harry Brauner între fascinația folclorului și teroarea destinului*, București, Editura Tracus Arte, 2016.
81. MOISE, Ilie, *Confrerii carpatice de tineret. Ceata de feciori*, Sibiu, Editura Imago, 1999.
82. MUCENIC, Ecaterina, BRAGA, Paula, *Excelsior '87. Ediția a XVI-a*, București, Uniunea Tineretului Comunist, 1987.
83. NAHACHEWSKY, Andriy, *Ukrainian Dance. A Cross-Cultural Approach*, Jefferson, North Carolina and London, McFarland & Company, Inc. Publishers, 2012.

84. NECHITI, Vasile, GROZE, Ioanichie, POP, Mircea, *Monografia satului Sebiș (și a Parohiei Ortodoxe Române Sebiș)*, Bistrița, Editura Barna'S, 2012.
85. NEGRY, Gabriel, *Originea dansului și inițierea științifică a speții*, București, Tiparul universitar, 1941.
86. NEGRY, Gabriel, *Memoria dansului: breviar despre artă coregrafică*, București, Editura Muzicală, 1986.
87. NEGRY, Gabriel, *Codex Choreic: sinteze coregrafice comentate*, București, Editura Little Star Impex, 1996.
88. NICOLA, Ioan, SZENIK, Ileana, MĂRZA, Traian, *Curs de folclor muzical*, București, Editura Didactică și Pedagogică, 1963.
89. NICULESCU-VARONE, G.T., *Jocuri românești necunoscute: cu un indice alfabetic și bibliografic al tuturor jocurilor noastre populare*, București, Editura Imprimeriile Independența, 1930.
90. NICULESCU-VARONE, G.T., *Dicționarul jocurilor românești. Coregrafie populară*, București, Imprimeria Văcărești, 1931.
91. NICULESCU-VARONE, G.T., *Portul național românesc. Cercetări etnografice*, cu 20 fotografii în text, București, Tipografia Seminarului Monahal Cernica, Ilfov, 1933.
92. NICULESCU-VARONE, G.T., *Portul național românesc*, Partea a II-a, cu 44 fotografii în text, București, 1934.
93. NICULESCU-VARONE, G.T., *Jocurile naționale românești*, București, Editura Ziarului „Universul”, 1938.
94. NICULESCU-VARONE, G.T., GĂINARIU-VARONE, Elena Costache, *Dicționarul jocurilor populare românești*, București, Editura Litera, 1979.
95. NISTOR, Viorel, *Folclor coregrafic*, Volumul I, București, Editura Muzicală, 1991.
96. NISTOR, Viorel, *Jocuri populare din Hășmaș: jocul satului, aspecte structurale, suita de jocuri*, Arad, Editura Gutenberg Univers, 2013.
97. NIȚULESCU, Virgil Ștefan, (coord.), *Repertoriu național de patrimoniu cultural imaterial*, Vol. I, București, Comisia Națională pentru Salvarea Patrimoniului Cultural Imaterial, CIMEC, Institutul de Memorie Culturală, 2008.
98. OANCEA, Dorin, *Mirajul dansului*, Volumul I, Pitești, Editura Alean, 2013.

99. ONOFREIU, Adrian, VAIDA, Dan Lucian, *Batalionul I Grăniceresc de Gardă (1933-1940). Contribuții documentare*, Cluj-Napoca, Editura MEGA, 2016.
100. ONOFREIU, Adrian, SABĂU, Claudia Septimia Sabău (ed.), „*Despre împlinirea celor neîmplinite*” în districtul Năsăud: *Condicile administrative de la Măgura (1866-1868) și Șanț (1874)*, Cluj-Napoca, Editura Academia Română, Centrul de Studii Transilvane, 2018.
101. ORENDI, Julius, *Ultimii sași din Șieuf*, (traducere de Albin Marcu, cuvânt înainte de prof. Vasile Netea), București, Editura CRATER, 1999.
102. PAULETI, Nicolae, *Cîntări și strigături românești: de cari cântă fetele și feciorii jucînd, scrise de Nicolae Pauleti în Roșia, în anul 1838*, Ediție critică, cu un studiu introductiv de Ion Mușlea, București, Editura Academiei Republicii Populare Române, 1962.
103. POP-RETEGANUL, Ion, *Culegere de doine, strigături și chiuituri ce se obicinuesc la jocurile și petrecerile noastre populare*, Ediția IV, Brașov, Editura Librăriei Ciurcu, 1922.
104. POPA-BLANARIU, Nicoleta, *Când gestul rupe tăcerea. Dansul și paradigmele comunicării*, Iași, Editura Fides, 2008.
105. POPESCU-JUDEȚ, Gheorghe, *Jocuri populare românești*, București, Editura Muzicală a U.C. din R.P.R., 1959.
106. PROCA-CIORTEA, Vera, *Jocuri populare românești*, București, Editura de Stat pentru Literatură și Artă, 1955.
107. RĂDULESCU, Speranța, STOICHIȚĂ, Victor Alexandru, *Taifasuri despre muzica țigăneasă*, București, Editura Paideia, 2004.
108. RĂDULESCU, Speranța, *Muzici și societăți*, Colecția Conferințe Doctorale. Culturi și mentalități muzicale, București, Editura Glissando, 2012.
109. ROACH, Joseph, *Cities of the Dead. Circum-Atlantic Performance*, New York, Columbia University Press, 1996.
110. ROȘU, Costa C., *Frumoasele festivaluri: laudă cîntecului și jocului bănățean. Panorama celor treizeci de ediții ale festivalului de folclor și muzică populară românească 1959-1990*, Panciova, Timișoara, Editura Libertatea, 1992.

111. ROȘU, Răzvan, *Multiculturalitate și enclavizare culturală în Transilvania*, Cluj-Napoca, Editura MEGA, 2017.
112. SABĂU, Claudia Septimia, „Și ne-au făcut din grănițeri, țărani ...”. *Mentalități colective în satele nășăudene foste grănicerești în a doua jumătate a secolului al XIX-lea*, Cluj-Napoca, Editura MEGA, 2015.
113. SHAY, Anthony, *The Igor Moiseyev Dance Company. Dancing Diplomats*, 1st Edition, Kindle Edition, Intellect Books Publisher, 2019, 236 pag.
114. SHAY, Anthony, *Lecture: The History of Staging Dance*, Pomegranate Garden Dance, An Online Platform for Persian and Central Asian Dance Classes, disponibil online la adresa <https://www.pomegranategardendance.com/lectures/p/shay-stageddance>, accesat online la data de 11 martie 2023, ora 16:00.
115. SHAY, Anthony, *Choreographing Identities: Folk Dance, Ethnicity and Festival in the United States and Canada*, USA, McFarland Publisher, 2006.
116. SHAY, Anthony, *Choreographic Politics: State Folk Dance Companies, Representation and Power*, Middletown, Wesleyan University Press, 2002.
117. ȘTEFĂNESCU, Pompei, *Poveste adevărată (rânduri dintr-un jurnal incomplet)*, Bistrița, Editura Barna's, 2011.
118. ȘTEFĂNESCU, Pompei, URSA, Sever, *Bistrița-Năsăud, Vatră folclorică*, București, Editura Sport – Turism, 1979.
119. TOMȘA, Mihai, *Oglinda unui sat de la poalele Călimanilor – Râpa de Jos – Date monografice 1332-1975*, Bistrița, Editura George Coșbuc, 2010, 524 pagini, disponibil online la adresa https://ro.wikipedia.org/wiki/R%C3%A2pa_de_Jos,_Mure%C8%99, accesat online la data de 19 mai 2020, ora 20:00.
120. UIUIU, Alexandru, *Țara ascunsă*, Bistrița, Editura Charmides, 2012.
121. URBAN JARNIK, Ioan, BÎRSEANU, Andrei, *Doine și strigături din Ardeal*, București, Editura Academiei Republicii Socialiste România, 1968.
122. VARADPANDE, Manohar Laxman, *History of Indian Theatre, Loka Ranga. Panorama of Indian Folk Theatre*, New Delhi, India, Abhinav Publications, 1987.
123. VASILESCU, Theodor, SEVER, Tita, *Folclor coregrafic românesc*, Vol. I, București, Editura C.I.C.P.M.A.M., 1969.

124. VASILESCU, Theodor, SEVER, Tita, *Folclor coregrafic românesc*, Vol. II, București, Consiliul Culturii și Educației Socialiste, Editura C.I.C.P.M.A.M., 1972.
125. VASILESCU, Theodor, *Povestiri în ritm de dans*, Sibiu, Editura Armanis, 2013.
126. VICIU, Alexiu, *Colinde din Ardeal. Datini de Crăciun și credințe populare. Culegere cu anotațiuni și glosar*, în Academia Română – Din viața poporului român. Culegeri și studii, XXII, București, Librăriile SOCEC & Comp. și C. SFETEA, 1914, disponibil online și la adresa www.dacoromanica.ro.
127. VULCĂNESCU, Romulus, *Fenomenul horal*, Craiova, Editura Ramuri, 1944.
128. WALKOWITZ, Daniel J., *City Folk: English Country Dance and the Politics of the Folk in Modern America*, New York and London, New York University Press, 2010.
129. WALLACE, Carol McD., McDONAGH, Don, DRUESEDOW, Jean L., LIBIN, Laurence, OLD, Constance, *Dance: A Very Social History*, New York, The Metropolitan Museum of Art, 1986.
130. WOOD, Melusine, *Historical Dances, 12th to 19th Century, (Unele dansuri istorice din secolele XII-XIX; modul lor de performanță și locul lor în viața socială a vremii)*, Londra, Imperial Society of Teachers of Dancing, 1972.
131. ZAHIU, Letiția, *Structurile agrare și viitorul politicilor agricole*, București, Editura Economică, 2003.
132. ZAMFIR, Constantin, *Folclor din Bistrița-Năsăud*, București, Editura Muzicală, 1988.
133. ZAMFIR, Constantin, DOSIOS, Victoria, MOLDOVEANU-NESTOR, Elisabeta, *132 de cântece și jocuri din Năsăud*, București, Editura Academiei Republicii Socialiste România, 1958.

3. Studii și capitole în volume colective

1. GIURCHESCU, Anca, „The National Festival „Song to Roumania”: Manipulation of Symbols in the Political Discourse”, in Claes Arvidsson, Lars Erik Blomqvist, *Symbols of Power: The Esthetics of Political Legislation in the Soviet Union and the Eastern Europe*, Stockholm, Almqvist & Wiskill International, 1987.

2. GIURCHESCU, Anca, „Este Călușul fără steag «Căluș adevărat?»”, în *Călușul, emblemă identitară*, coord. Narcisa Știucă, București, Editura Universității din București, 2009.
3. HOBSBAWM, Eric, „Introduction: Inventing Traditions”, in Eric Hobsbawm & Terence Ranger (eds.), *The Invention of Tradition*, Cambridge, Cambridge University Press, 1983, pp. 1-14.
4. ION, Narcis Dorin, „Ragele Carol al II-lea și Dimitrie Gusti – o colaborare rodnică întru «ridicarea satului românesc»”, în *In Honorem Georgeta Stoica 90*, Editori Paula Popoiu și Georgiana Onoiu, Cluj-Napoca, Editura MEGA, 2021, pp. 146-175.
5. IOSIF, Corina, SÎRBU, Adrian T., „«Specific național» și folclor media”, în *Enciclopedia imaginariilor din România*, coord. general Corin Braga, Volumul V – *Imaginar și patrimoniu artistic*, coord. Liviu Malița, Iași, Editura Polirom, 2020, pp. 249-267.
6. IVANOVA-NYBERG, Daniela, „A «Balkan Folk Dance» Phenomenon in the United States: A Few Analytical Observations”, in Gonca Girgin-Tohumcu, Yaprak Melike Uyar (editors), *Dance Studies. Porte Akademik Journal of Music and Dance Research*, Istanbul: Ekim, 2011, pp. 38-45.
7. KATARINČIĆ, Ivana, NIEMČIĆ, Iva, „Dancing and Politics in Croatia: The *Salonsko Kolo* as a Patriotic Response to the Waltz”, in *Waltzing through Europe: Attitudes towards Couple Dances in the Long Nineteenth-Century*, Editors: Egil Bakka, Theresa Jill Buckland, Helena Saarikoski and Anna von Bibra Wharton, Cambridge, UK: Open Book Publishers, 2020, disponibil online la adresa <https://doi.org/10.11647/OBP.0174>, accesat online la data de 24 octombrie 2022, ora 18:00.
8. KÖSTLIN, Konrad, „Folklorismus als Therapie? Volkskultur als Therapie?”, in Edith Hörandner, Hanz Lunzer, *Folklorismus*, Neusiedl am See, 1982, pp. 61-75.
9. MARE, Monica, „Costumul tradițional – istorie și măiestrie românească”, în *Mărgăritate bănățene. Colecția etnografică Marius Matei*, Baia Mare, Editura Armanis, 2019, pp. 9-10.
10. MELLISH, Liz, GREEN, Nick, „Traditional folk dance performance in the 21st century: Romanian *căluș* versus English *morris*: revivalist versus ex-communist?”, în Drago Kunej, Urša Šivic (editors), *Trapped in folklore?: studies in music and dance tradition and their contemporary transformations. Ethnomusicology*, Nr. 7, Zurich Münster: Lit Verlag, 2013, pp. 81-100.

11. MIHĂILESCU, Vintilă, „A New Festival for the New’; Man: The Socialist Market of Folk Experts during the «Singing Romania» National Festival”, în *Studying Peoples in the People’s Democracies II: Socialist Era Anthropology in South-East Europe* (Halle Studies in the Anthropology of Eurasia), by Vintilă Mihăilescu, Ilia Iliev, Slobodan Naumović, Max Plank Institute for Social Anthropology, Berlin, LIT Verlag, 2008, pp. 55-79.
12. MUȘA, Cristian, „Etnocoreologia”, în *Etnologie Românească. Tradiție. Cultură. Civilizație*, coord. Sabina Ispas și Nicoleta Coatu, București, Editura Academiei Române, 2018, în Volum „Civilizația Românească”, Nr. 8, coord. Victor Spinei, Volum apărut cu sprijinul Ministerului Culturii și Identității Naționale în cadrul parteneriatului încheiat cu Academia Română, pp. 108-115.
13. MUȘA, Cristian, „Strigătura de joc, formă de exprimare a sentimentelor”, în *Dragostea: opinii, reflecții, ipostaze*, coord. Anișoara Ștefănuță, Ploiești, Editura MYTHOS, 2020, pp. 161-172.
14. PETAC, Silvestru, „Aspecte ale relației dintre strigătura de joc și dans”, în *The Ethnological Archive Paradigms and Dialogues*, Editor Eleonora Sava, Morlacchi Editore, Perugia, 2011, articol disponibil online la adresa <https://www.academia.edu/>, accesat online la data de 19 octombrie 2020, ora 23:35.
15. PETAC, Silvestru, „Coordonate ale învățării tradiției”, în *O exigență actuală: pedagogia dansului tradițional românesc*, coord. Silvestru Petac, București, Editura Etnologică, 2018, pp. 75-86.
16. PETCU, Marian, „Cenzura în România”, în Vol. *Cenzura în spațiul cultural românesc*, București, Editura comunicare.ro, 2005.
17. PETRESCU, Dragoș, „Communist Legacies in the New Europe: history, ethnicity and the creation of a «socialist» nation in Romania, 1945-1989”, in *Conflicted Memories: Europeanizing Contemporary Histories*, edited by Konrad H. Jarausch, Thomas Lindenberger, Berghahn Books, 2011, p. 48.
18. PETRESCU, Dragoș, „400000 de spirite creatoare: «Cântarea României» sau stalinismul național în festival”, în Lucian Boia (ed.), *Miturile comunismului românesc*, București, Editura Nemira, 1998.

19. PRAHASE, Mircea, „Unde ne sunt tradițiile?”, în *Convergențe etnoculturale. In Honorem Mircea Prahase*, Adrian Onofreiu, Dan Lucian Vaida (editori), Cluj-Napoca, Editura MEGA, 2013.
20. RĂDULESCU, Speranța, „Folklore in the Communist Period and Its Later Extensions: The Romanian Case”, în *Music in Postsocialism: Three Decades in Retrospect*, Editors: Biljana Milanović, Melita Milin and Danka Lajić Mihajlović, Belgrade, Institute of Musicology of the Serbian Academy of Sciences and Arts, 2020, pp. 245-271.
21. ROSTÁS, Zoltán, „Între cercetarea și educarea satului. Avatarurile Serviciului Social din 1938-39”, în *In Honorem Georgeta Stoica 90*, Editori Paula Popoiu și Georgiana Onoiu, Cluj-Napoca, Editura MEGA, 2021, pp. 135-145.
22. SAVA, Eleonora, „De la spectacole contemporane la obiceiuri străvechi”, în *Terenuri noi, metode noi. Mihai Pop 110 ani de la naștere*, coord. Narcisa Știucă, Adrian Stoicescu, București, Editura Universității din București, 2017.
23. STERE REMETA, Anca, „Spectacolul de folclor”, în *Etnologie Românească. Tradiție. Cultură. Civilizație*, coord. Sabina Ispas și Nicoleta Coatu, București, Editura Academiei Române, 2018, în Volum „Civilizația Românească”, Nr. 8, coord. Victor Spinei, Volum apărut cu sprijinul Ministerului Culturii și Identității Naționale în cadrul parteneriatului încheiat cu Academia Română, pp. 283-293.
24. VERDERY, Katherine, „The Production and Defense of «the Romanian Nation», 1900 to World War II”, in R. G. Fox (ed.), *Nationalist Ideologies and the Production of National Cultures*, American Ethnological Society Monograph Series, No. 2, 1990, pp. 81–111.
25. VERDERY, Katherine, „National Ideology and National Character in Interwar Romania”, in I. Banac, and K. Verdery (eds.), *National Character and National Ideology in Interwar Eastern Europe*, New Haven: Yale Center for International and Area Studies, 1990, pp. 103–133.

4. Articole și studii de specialitate

1. *** *Codex Caioni*, disponibil online la adresa https://ro.wikipedia.org/wiki/Codex_Caioni, accesat online la data de 3 septembrie 2022, ora 10:00.

2. *** „Cultura de masă în «Epoca de Aur»: Cîntarea României & Cenaclul Flacăra”, disponibil online la adresa <http://www.postmodernism.ro>, accesat online la data de 11 ianuarie 2023, ora 15:30.
3. *** *Expoziția Manifest.ZADIA: 2,5 km de țesătură țărănească din zona Bistriței, expusă la Biblioteca Națională a României, București, în perioada 25 martie – 22 aprilie 2019*, articol disponibil online la adresa <http://www.bibnat.ro/MANIFEST-ZADIA-2-5-km-de-%C8%9Besatura-%C8%9Baraneasca-din-zona-Bistri%C8%9Bei-Nasaud-n834-ro.htm>, accesat online la data de 20 iulie 2020, ora 21:00.
4. *** „Folk dance and technology. Myth, Art and Politics: The Relationship of Traditional Dance and Technology”, disponibil online la adresa <http://lapenseuseviable.blogspot.com/2011/08/folk-dance-and-technology.html>, Posted 20th August 2011 by La Penseuse Viable, accesat online la data de 9 februarie 2023, ora 10:00.
5. *** „Harry Brauner, cel care a descoperit-o pe Maria Tănase și a dus «Călușarii» la Londra, a fost condamnat de comuniști pentru înaltă trădare”, articol disponibil online la adresa <https://dosaresecrete.ro/harry-brauner-cel-care-a-descoperit-o-pe-maria-tanase-si-a-dus-calusarii-la-londra-a-fost-condamnat-de-comunisti-pentru-inalta-tradare/>, accesat online la data de 8 ianuarie 2023, ora 10:00.
6. *** „Importanța notației coregrafice pentru etnocoreologie”, disponibil online la adresa <https://es.scribd.com/>, accesat online la data de 21 aprilie 2019, ora 16:00.
7. *** *Tratatul de la Karlowitz*, https://ro.wikipedia.org/wiki/Tratatul_de_la_Karlowitz, accesat online la data de 15 aprilie 2020, ora 18:00.
8. *** „Ziua Universală a Iei este sărbătorită la 24 iunie, odată cu sărbătoarea de Sânziene”, 24 iunie 2018, disponibil online la adresa <https://www.icr.ro/paris/24-iunie-sa-sarbatorim-ziua-internationala-a-ieii>, accesat online la data de 21 iunie 2021, ora 19:00.
9. ARDELEAN, Livia, „Câteva aspecte privind portul popular din Maramureș”, în *Memoria Ethnologica*, Baia Mare, Nr. 60-61, iulie-decembrie 2016 (An XVI), pp. 108-133.
10. BALACI, Emanuela, „Observații în legătură cu unele transformări în jocul popular românesc”, în *Revista de Etnografie și Folclor (REF)*, București, Tom IV Nr. 1-2, 1959.
11. BALACI, Emanuela, „Câteva observații asupra stilului în jocul popular românesc”, în *Revista de Etnografie și Folclor (REF)*, București, Tom IX, Nr. 4-5, 1964.

12. BAUMGARTEN, Silvia Cristina, „Măsuri propuse pentru îmbunătățirea ideologică a programelor Televiziunii Române în perioada 1968-1970”, în *Revista PhiloHistoRiSs*, An IV, Nr. 6, Iunie 2018, coord. Marina Trufan, Universitatea „Babeș-Bolyai” Cluj-Napoca, Facultatea de Istorie și Filosofie, Asociația Studențească PHILOHISTORISS, Lucrările Conferinței Naționale PhiloHistoRiSs (1-5 noiembrie 2017), Cluj-Napoca, Casa Cărții de Știință, 2018, pp. 188-202.
13. BILȚIU, Pamfil, BILȚIU, Maria, „Elie Miron Cristea și valorificarea patrimoniului folcloric și etnografic”, în *Memoria Ethnologica*, Baia Mare, Revistă de patrimoniu ethnologic și memorie culturală, Centrul Județean pentru Conservarea și Promovarea Culturii Tradiționale „Liviu Borlan” Maramureș, Nr. 70-71, An XIX, ianuarie-iunie 2019, pp. 70-79.
14. BIRIȘ, Iovu-Adrian, „Monografia pădurilor comunale din fostul district grănițăresc Năsăud” în *Bucovina Forestieră*, Direcțiunea Centrală a Pădurilor Cluj, Regiunea Silvică Bistrița, Nr. 15 (2), 2015, pp. 221-244.
15. BLAGA, Lucian, „Elogiul satului românesc”, discurs de recepție la Academia Română, rostit la data de 5 iunie 1937, disponibil online la adresa <https://fosnete.ro/elogiul-satului-romanesc-lucian-blaga/>, accesat online la data de 16 august 2019, ora 18:00.
16. BONNAIN, Rolande, FAUCH, Elegoët, „Les archives orales: pour quoi faire?”, în *Éthnologie française*, Tom 8, 1978, Nr. 4, p. 349.
17. BRADEA, Ioana, „O incursiune emoționantă în profunzimea tradițiilor românești, mâine, la Bistrița”, 17 octombrie 2019, disponibil online la adresa <https://www.bistriteanul.ro/din-batrani-o-incursiune-emotionanta-in-profunzimea-traditiilor-romanesti-maine-la-bistrita/>, accesat online la data de 17 decembrie 2022, ora 15:00.
18. BUGARIU, Valentin, „Contribuția vlădiciei Elie Miron Cristea la dezvoltarea culturii românești. Etape semnificative”, în *Revista Morisena*, disponibil online la adresa <https://www.morisena.ro/content/contribu%C5%A3ia-vl%C4%83diciei-elie-miron-cristea-dezvoltarea-culturii-rom%C3%A2ne%C5%9Fti-etape-semnificative>, accesat online la data de 21 iulie 2021, ora 17:45.
19. BRATU, Lava G., „Privire asupra genezei limbajului coregrafic românesc”, disponibil online la adresa <https://www.qdidactic.com/didactica-scoala/didactica/limbajului-coregrafic-romanesc228.php>, accesat online la data de 2 septembrie 2022, ora 14:30.

20. BRĂTEANU, Călin, „Argument”, în *Ghidul iubitorilor de folclor*, coord. Constanța Cristescu, Nr. 1/2011, Editat de Centrul pentru Conservarea și Promovarea Culturii Tradiționale, Centrul Cultural „Bucovina”, Suceava, Editura Lidana, 2012, pp. 5-6.
21. BUCHANAN, Donna A., „Metaphors of Power, Metaphors of Truth: The Politics of Music Professionalism in Bulgarian Folk Orchestras”, în *Ethnomusicology*, University of Illinois Press, Vol. 39, No. 3 (Autumn), 1995, pp. 381-416.
22. BUCKLAND, Theresa Jill, „Dance, Authenticity and Cultural Memory: The Politics of Embodiment” în *Yearbook for Traditional Music*, Published by International Council for Traditional Music, Vol. 33, 2001, pp. 1-16.
23. BUCKLAND, Theresa Jill, „The «Dance Event»: A Complex Cultural Phenomenon”, în *Dance Research Journal*, Published by Congress on Research in Dance, Vol. 21, No. 1, Spring 1989, pp. 36-37.
24. BUCȘAN, Andrei, „Clasificarea morfologică a dansurilor populare românești”, în *Revista de Etnografie și Folclor (REF)*, București, Tom XII, Nr. 3, 1967.
25. BUCȘAN, Andrei, „Folclor coregrafic românesc de Theodor Vasilescu și Sever Tita, Editura C.I.C.P.M.A.M., București, 1972” (recenzie), în *Revista de Etnografie și Folclor*, București, Tom 19, Nr. 3, 1974, pp. 251-256.
26. BUCȘAN, Andrei, „Unele sugestii pentru punerea în scenă a dansului popular (I)”, în *REF – Revista de Etnografie și Folclor*, București, Tom 19, Nr. 1, 1974, pp. 15-35.
27. BUCȘAN, Andrei, „Mijloace de expresie în dansul popular românesc”, în *Revista de Etnografie și Folclor*, București, Tom 26, Nr. 1, 1981, pp. 51-56.
28. BURGHELE, Camelia, „Costumul popular sălăjean de la ritmul liniilor la disciplina ansamblului” în *Caietele ASER, 1/2005*, Asociația de Științe Etnologice din România, Oradea, Editura Muzeului Țării Crișurilor, 2006, pp. 243-250.
29. BUZILĂ, Varvara, „Ceata flăcăilor și hora satului – instituții tradiționale de afirmare a culturii socio-normative”, în *Buletin Științific. Revistă de Etnografie, Științele Naturii și Muzeologie*, Chișinău, Volumul 21 (34), Muzeul Național de Etnografie și Istorie Naturală Chișinău, 2014, pp. 107-124.
30. CANȚĂR, Mircea, „Căminele Culturale, o creație regală!”, în *Cuvântul Libertății – Primul Cotidian al Olteniei*, Anul XXXIII, Nr. 9374, 17 ianuarie 2023, disponibil online la adresa

<https://cvlpress.ro/17.01.2023/caminele-culturale-o-creatie-regala/>, accesat online la data de 17 februarie 2023, ora 15:00, 2 pag.

31. CASH, Jennifer R., „Villages on Stages: Folklore and Nationalism in the Republic of Moldova” [Performarea identității culturale în Republica Moldova, între folclor și naționalism], în *Halle Studies in the Anthropology of Eurasia*, Berlin: LIT Verlag, Vol. 26, 2001, 211 pag.
32. CÎMPEANU, Mircea, *Discuții exploratorii asupra tradiționalismului muzical instrumental din Câmpia Transilvaniei*, Consiliul Județean Cluj, Centrul Județean pentru Conservarea și Promovarea Culturii Tradiționale Cluj, Cluj-Napoca, 25 oct. 2009 (manuscris), 26 pag.
33. COMAN, Ștefan, „Spectacolul de folclor: origini-contemporaneitate”, în *DOBROGEA. Revistă de cultură și arte tradiționale*, Tulcea, Nr. 2/2019, septembrie, Ansamblul Artistic Profesionist „Baladele Deltei”, 2019, pp. 3-8.
34. COMAN, Ștefan, „Dansul popular și aspectele sale – artă, ritual sau divertisment”, în *Revista „Dunărea de Jos”*, Galați, Consiliul Județean Galați, Centrul Cultural „Dunărea de Jos” Galați, Nr. 223, Octombrie 2020, pp. 8-9.
35. CONSTANTINESCU, Alexandru, „Harry Brauner: 38 de ani de la participarea formației de la Pădureți la Festivalul Internațional de Dansuri Populare de la Londra”, în *Revista Monografia – Buletin Științific, Seria Științe Socio-Umane*, Vol. 6, Nr. 2 (10), 2003, pp. 231-233.
36. CORDOVAN, Ioan, „Regimentul Grăniceresc Năsăudean”, articol disponibil online la adresa <http://bistritanews.ro/index.php?mod=article&cat=18&article=7246>, accesat online la data de 17 aprilie 2020, 21:40.
37. COSTEA, Constantin, „Aspecte ale diversității și unității în dansul popular românesc”, în *Revista de Etnografie și Folclor (REF)*, București, Tom XXXV, Nr. 2, 1990.
38. COSTEA, Constantin, „Jocul Fecioresc din Transilvania”, în *Revista Zestrea*, Bistrița, Nr. 1, Centrul Județean de Conservare și Valorificare a Tradiției și Creației Populare Bistrița-Năsăud, 1998, p. 15.
39. COZACIUC, Rodica, „Festivalul Național «Cântarea României» – fenomen social propagandistic specific național-comunismului”, în *Cetatea de Scaun*, Suceava, Revista Profesorilor de Istorie din Județul Suceava, Inspectoratul Școlar Județean Suceava, Nr. 13, An 13, 2016, pp. 33-43.

40. DEJEU, Zamfir, „Dansurile tradiționale din Oaș și Maramureș – asemănări și deosebiri”, în *Memoria Ethnologica*, Baia Mare, Revistă de patrimoniu ethnologic și memorie culturală, Centrul Județean pentru Conservarea și Promovarea Culturii Tradiționale „Liviu Borlan” Maramureș, Nr. 44-45, An XII, iulie-decembrie 2012, pp. 120-208.
41. DUNĂRE, Nicolae, „Problema cercetării etnografice a păstoritului”, în *Studii și cercetări de istorie*, Cluj-Napoca, Nr. 2, 1956, pp. 3-7.
42. DUNĂRE, Nicolae, „Cămașa tradițională în portul româncelor din nord-vestul Transilvaniei”, în *Centenar muzeal orădean*, Oradea, 1972, pp. 445-450.
43. EMILIAN, Ștefan, *Istoricul renașterii jocurilor (danșurilor) noastre naționale: Romana, Romanul și Bătuta, precum și a muzicii și a teatrului românesc în Transilvania, Descriș de un martor ocular*, Iași, Tipografia Națională, 1886, pp. 3-18.
44. FERENȚ, Iuliana Maria, „Imaginea țăranului și a lumii rurale la Liviu Rebreanu”, în *Revista PhiloHistoRiSs*, Cluj-Napoca, An V, Nr. 7, Iunie 2019, Editura KLAUSENBOOK, 2019, pp. 42-58.
45. FLOREA, Călin Valentin, MOLDOVAN, Lucian (coord.), „Etnografie și folclor în satele Râpa de Jos, Idicel Pădure, Gurghiu – Studiu comparativ”, în *Academica Science Journal. Studia Series*, No. (6) 1, 2014.
46. FREDERICK, Eva „Dancing chimpanzees may reveal how humans started to boogie” („Cimpanzeii dansatori ar putea dezvălui modul în care oamenii au început să danseze”), în *Science*, 2019, articol disponibil online la adresa [doi:10.1126/science.aba6904](https://doi.org/10.1126/science.aba6904), accesat online la data de 13 iunie 2022, ora 18:30.
47. FRUNTELATĂ, Ioana-Ruxandra, „Cultura – comentariu etnologic al unui termen supralicitat”, în *Anuarul Societății Prahovene de Antropologie Generală*, coord. Sebastian Ștefănuță, Volum editat de Centrul Județean de Cultură Prahova, Ploiești, Nr. 7, Editura Mythos, 2021, pp. 21-32.
48. GEORGESCU, Florin, „Folclorul și mișcarea artistică de amatori”, în *Revista de Etnografie și Folclor*, București, Nr. 1-2, 1959, pp. 75-100.
49. GIURCHESCU, Anca, „Despre ciclurile de joc din Ardeal”, în *Revista de Etnografie și Folclor (REF)*, București, Tom IV, Nr. 1-2, 1959, pp. 261-278.
50. GIURCHESCU, Anca, „Dezbateri în legătură cu repertoriul ansamblurilor de cântece și dansuri”, în *Revista de Etnografie și Folclor (REF)*, București, Nr. 1-2, 1961.

51. GIURCHESCU, Anca, „Câteva probleme legate de aspectul contemporan al jocului popular românesc”, în *Revista de Etnografie și Folclor (REF)*, București, Tom V, Nr. 3-4, 1960, pp. 65-72.
52. GIURCHESCU, Anca, „Raportul între modelul folcloric și produsele spectaculare de dans popular”, în *Revista de Etnografie și Folclor (REF)*, București, Tom XVI, Nr. 5, 1971, pp. 370-371.
53. GIURCHESCU, Anca, „The Process of Improvisation in Folk Dance”, în LANGE, R. (Ed.), *Dance Studies*, Vol. 7., St. Peter, Jersey, Centre for Dance Studies, 1983.
54. GIURCHESCU, Anca, „A Comparative Analysis between The «Căluș» of the Danube Plain and «Călușerul» of Transylvania (Romania)”, în *Studia Musicologica*, Nr. 34, 1992, pp. 31-44.
55. GIURCHESCU, Anca, „Dance Aesthetics in Traditional Romanian Communities”, în *Yearbook for Traditional Music*, Published by International Council for Traditional Music, Vol. 35 (2003), pp. 163-171.
56. GIURCHESCU, Anca, TORP, Lisbet, „Theory and Methods in Dance Research: A European Approach to the Holistic Study of Dance”, în *Yearbook for Traditional Music*, Canberra, Published by International Council for Traditional Music, Vol. 23 (1991), pp. 1-10.
57. GIURCHESCU, Anca, „Unele aspecte ale interferenței dintre sfera culturii populare și cea a culturii de masă”, în *Revista de Etnografie și Folclor*, București, Tom 18, Nr. 3, 1973, pp. 181-190.
58. GIURCHESCU, Anca, „The use of traditional symbols for recasting the present: A case study of tourism in Roumania”, in *Dance Studies*, St. Hellier, Jersey, Nr. 14, Centre for Dance Studies, 1990, pp. 47-64.
59. GIURCHESCU, Anca, „The Power of Dance and Its Social and Political Uses”, în *Yearbook for Traditional Music*, Canberra, Cambridge University Press, Published by International Council for Traditional Music, Vol. 33, 2001, pp. 109-121.
60. GIURCHESCU, Anca, „Căluș: between ritual and national symbol. The cultural market of traditions”, în *Martor*, București, Editura MARTOR, Muzeul Țăranului Român, Nr. 13, 2008, pp. 15-26.

61. GRAPINI, Floare, „Portul popular din Țara Năsăudului, în expoziție de fotografie, la muzeul din Rodna”, în *Ziarul Răsunetul*, joi, 25 iunie 2020, articol disponibil online la adresa <https://rasunetul.ro/portul-popular-din-tara-nasaudului-expozitie-de-fotografie-la-muzeul-din-rodna>, accesat online la data de 11 iulie 2020, ora 13:30.
62. GRIGORE, George, „Hora de la Frumușica – suportul antropomorf cucutenian are 6.000 de ani vechime”, în *Istorie*, Februarie 2018, articol disponibil online la adresa <http://www.cunoastelumea.ro/hora-de-la-frumusica-suportul-antropomorf-cucutenian-are-6-000-de-ani-vechime/>, accesat online la data de 2 iunie 2022, ora 12:50.
63. GYÖRGY, Martin, „Peasant Dance Traditions and National Dance Types in East-Central Europe between the 16th – 19th Centuries”, în *Ethnologia Europaea*, Nr. XV, 1985, pp. 117-128.
64. GRAUR, Tiberiu, „Despre funcția originară a dansului popular”, în *Vatra*, Nr. I, 1971.
65. GRIBINCEA, Nicolae, „Problematika dansului autentic în actualitate”, în *Buletin Științific al Muzeului Național de Etnografie și Istorie Naturală a Moldovei*, Chișinău, Vol. 3, Nr. 16, 2002, pp. 232-241.
66. GURAN, Petre, „Cuvinte asasinate (II): țăran”, în *Dilema Veche*, disponibil online la adresa <https://dilemaveche.ro/sectiune/din-polul-plus/articol/cuvinte-asasinate-ii-taran>, accesat online la data de 9 august 2019, ora 15:40.
67. GUSTI, Dimitrie, „Chezășia unei munci rodnice: Căminul Cultural”, în *Cartea Echipelor*, București, Editura Fundațiilor Regale, 1937.
68. GUSTI, Dimitrie, „Starea de azi a satului românesc”, în *Sociologie Românească*, Nr. 10-12/1938, București, Institutul Social Român, pp. 431-437.
69. HAJA, Gabriela, „Manifestări teatrale folclorice: origine și evoluție”, în *ALIL – Anuar de Lingvistică și Istorie Literară*, Academia Română – Filiala Iași, Institutul de Filologie Română „Alexandru Philippide”, Tomul XXXIX – XLI, 1999-2001, București, Editura Academiei Române, 2003, pp. 175-188.
70. HÎMPĂ, Laura-Rodica, „Dimitrie Gusti și Fundațiile Culturale Regale (1922 – 1948). Documente de Arhivă”, în *Studii de Biblioteconomie și Științele Comunicării / Library and Information Science Research*, Nr. 20/2016, București, Editura Universității din București, 2016, pp. 119-128.

71. HOERBURGER, Felix, „Folk Dance Survey”, in *Journal of the International Folk Music Council*, Vol. 17, part 1, pp. 7-8.
72. HOERBURGER, Felix, „Once Again: On the Concept of «Folk Dance»”, în *Journal of The International Folk Music Council*, Vol. 20, Publicat de International Council for Traditional Music, 1968, pp. 30-32, articol disponibil online la adresa <http://www.jstor.org/stable/836068>, accesat online la data de 21 noiembrie 2022, ora 18:00.
73. HORUJENCO, Ion, „Proiecte în sprijinul promovării jocului popular sud-moldovenesc”, în *Revista „Dunărea de Jos”*, Galați, Consiliul Județean Galați, Centrul Cultural „Dunărea de Jos” Galați, Nr. 223, Octombrie 2020, pp. 28-29.
74. HREHOR, Constantin, „Matematică și coregrafie”, în *Ghidul iubitorilor de folclor*, coord. Constanța Cristescu, Nr. 5/2015, Editat de Centrul pentru Conservarea și Promovarea Culturii Tradiționale, Centrul Cultural „Bucovina”, Suceava, Editura Lidana, 2015, pp. 193-200.
75. ILIȘESCU, Ioan, „Considerații privitoare la modul de apariție a jocului țăranesc pe scenă”, în *Ghidul iubitorilor de folclor*, coord. Constanța Cristescu, Nr. 10/2020, Editat de Centrul pentru Conservarea și Promovarea Culturii Tradiționale Suceava, Centrul Cultural „Bucovina”, Suceava, Editura Lidana, 2020, pp. 35-40.
76. IOSIF, Corina, „De la dovadă la document. O incursiune în statutul epistemologic al mărturiei etnografice”, în *ORMA. Revistă de studii etnologice și istorico-religioase*, Volum 24 – Nașterea documentului de folk-lore: răspântii metodologice, coord. Ileana Benga, Cluj-Napoca, Editura Risoprint, 2015, pp. 99-105.
77. IOSIF, Corina, „Folclorul media: originea și dezvoltarea lui în perioada regimului comunist”, în *ORMA. Revistă de studii etnologice și istorico-religioase*, Volum 24 – Nașterea documentului de folk-lore: răspântii metodologice, coord. Ileana Benga, Cluj-Napoca, Editura Risoprint, 2015, pp. 201-221.
78. IOSIF, Corina, „Producing and Consuming «Folklore». A Study of the Origins and Usage of Folklore as a Field of Media Culture in Post-Communist Romania”, in *Transylvanian Review*, Vol. XXI, Supplement No. 4, Romanian Academy, Center for Transylvanian Studies, Color Print Zalău, 2012, pp. 391-404.

79. IVANOVA-NYBERG, Daniela, *Bulgarian Folk Dance Ensemble as a Cultural Phenomenon (Summary)*, Sofia, Mars 09 Publishing House, 2011, 8 pag.
80. KAPPER, Sille, „Estonian Folk Dance: Terms and Concepts in Theory and Practice”, pp. 73-96, articol disponibil online la adresa <http://www.folklore.ee/folklore/vol54/kapper.pdf>, accesat online la data de 12 februarie 2023, ora 11.30.
81. KILANI, Mondher, „Du terrain au texte. Sur l'écriture de l'anthropologie”, în *Communication*, Vol. 58, 1994, p. 45.
82. KLIGMAN, Gail, „From the Village to the Stage: Ritual Dance and Dancers”, in *Balkan Arts Traditions*, Spring 1977, Nr. 1, pp. 32-36.
83. KLIGMAN, Gail, *Căluș – Symbolic Transformation in Romanian Ritual*, Chicago, University of Chicago Press, 1981.
84. KNUST, Albrecht, „An Introduction to Kinetography Laban (Labanotation)” în *Journal of the International Folk Music Council*, Vol. 11, 1959, pp. 73-76.
85. KURATH, Gertrude P., „Choreology and Anthropology”, în *American Anthropologist*, New Series, Vol. 58, No. 1, Feb. 1956, pp. 177-179, disponibil online la adresa <https://www.jstor.org/stable/i227371>, accesat online la data de 17 ianuarie 2017, ora 16:30.
86. LEȘCU, Christine, „Căminele culturale, centre de educare și propagandă la sate”, disponibil online pe site-ul *Radio România Internațional*, la adresa https://www.ri.ro/ro_ro/caminele_culturale_centre_de_educare_si_propaganda_la_sate-2657266, accesat online la data de 2 martie 2023, ora 21:00.
87. LEȘE, Grigore, „Folclorul, încotro?”, în *Ghidul iubitorilor de folclor*, coord. Constanța Cristescu, Nr. 1/2011, Editat de Centrul pentru Conservarea și Promovarea Culturii Tradiționale, Centrul Cultural „Bucovina”, Suceava, Editura Lidana, 2012, pp. 139-142.
88. LYKESAS, Georgios, „The Transformation of Traditional Dance from Its First to Its Second Existence: The Effectiveness of Music – Movement Education and Creative Dance in the Preservation of Our Cultural Heritage”, in *Journal of Education and Training Studies*, Vol. 6, No. 1, January 2018, Published by Redfame Publishing, pp. 104-112, disponibil online la adresa <https://redfame.com/journal/index.php/jets/article/view/2879>, accesat online la data de 21 noiembrie 2022, ora 17:30.
89. MANCIULEA, I., „Regimente grănicerești din Ardeal și Banat la 1840”, în *Anuarul Institutului de Istorie Națională*, Cluj-Napoca, Nr. V, 1928-1930, pp. 444-445.

90. MARIAN-BĂLAȘA, Marin, „Lașități românești, profituri maghiare (4)”, articol disponibil online la adresa <https://www.lapunkt.ro/2023/05/lasitati-romanesti-profituri-maghiare-4/>, accesat online la data de 15 aprilie 2023, ora 16:00.
91. MARIN, Manuela, „The Nationalistic Discourse in Communist Romania. A General Perspective”, in *STUDIA UNIVERSITATIS „BABEȘ-BOLYAI”, Historia*, Volume 56, Number 2, December 2011, Semestrial Review edited by The „Babeș-Bolyai” University, Cluj-Napoca, România, Iunie-Decembrie 2011, pp. 80-104.
92. MĂȚ, Violeta, „Dacă nu modernizăm agricultura, suntem pierduți!”, în *Revista Ferma*, Nr. 8/235, ediția 1-14 mai 2019, articol disponibil online la adresa <https://www.revista-ferma.ro/profil-de-fermier/daca-nu-modernizam-agricultura-suntem-pierduti>, accesat online la data de 6 mai 2020, ora 18:00.
93. MIHĂILESCU, Vintilă, „Nu mai există țăran român”, în *Ziarul Adevărul*, articol disponibil online la adresa https://adevarul.ro/news/societate/vintilamihailescu-nu-mai-exista-taran-roman-1_513786b300f5182b85d855f1/index.html, accesat online la data de 17 august 2019, ora 09:00.
94. MITU, Sorin, „O necesară reparație morală: posteritatea lui Nestor Șimon” în *Arhiva Someșană*, Muzeul Grăniceresc Năsăudean, Universitatea „Babeș-Bolyai”, Departamentul de Istorie, Revistă de Istorie și Cultură, Seria a III-a, Nr. 4, Cluj-Napoca, Editura Mega, 2005, p. 277.
95. MOSER, Hans, „Vom Folklorismus in unserer Zeit”, in *Zeitschrift für Volkskunde*, Vol. 58, 1962, pp. 177-209, articol disponibil online la adresa <https://www.jstor.org/stable/3814813>, accesat online la data de 12 februarie 2023, ora 21:30.
96. MUREȘAN, Patricia-Smaranda, „Obiceiul plugarului la Șieui. Ieșitul plugului întâi”, în *Revista PhiloHistoRiSs*, Cluj-Napoca, An V, Nr. 7, Iunie 2019, Editura KLAUSENBOOK, 2019, pp. 70-87.
97. MUREȘAN, Patricia-Smaranda, „The Traditional Romanian Folk Dance in Șieui, Bistrița-Năsăud County, as Part of the Winter Traditions and Customs. Carol Singers and the «Beer»”, în *STUDIA UNIVERSITATIS Babeș-Bolyai, Historia*, Volume 66, Special Issue, November, 2021, Semestrial Review edited by The Babeș-Bolyai University Cluj-Napoca, Romania, ARGONAUT PUBLISHING, pp. 151-170.

98. MUREȘAN, Patricia-Smaranda, „Cununile de Rusalii la Șieut”, în *Revista de Lingvistică și Cultură Românească*, Nr. 20, CIREȘAR, iulie 2019, articol disponibil online la adresa <https://limbaromana.org/revista/cununile-de-rusalii-la-sieut/>, accesat online la data de 28 aprilie 2020, ora 15:30.
99. MUREȘAN, Patricia-Smaranda, „Cununile de Rusalii la Șieut”, în *DOBROGEA. Revistă de cultură și arte tradiționale*, Tulcea, Nr. 2/2019, septembrie, publicație editată de Ansamblul Artistic Profesionist „Baladele Deltei”, pp. 123-128.
100. MUREȘAN, Patricia-Smaranda, „Jocuri și strigături din Șieut (Județul Bistrița-Năsăud)”, în *Memoria Ethnologica*, Baia Mare, Revistă de patrimoniu ethnologic și memorie culturală, Centrul Județean pentru Conservarea și Promovarea Culturii Tradiționale „Liviu Borlan” Maramureș, Nr. 80-81, An XXI, decembrie, 2021, pp. 88-113.
101. MUREȘAN, Patricia-Smaranda, „Influențe din Caransebeș în portul popular din satul Șieut (județul Bistrița-Năsăud)”, în *Revista Tibiscum*, Caransebeș, Acta Musei Caransebesiensis, Serie Nouă, Nr. 9/2019, Cluj-Napoca, Editura MEGA, 2019, pp. 335-348.
102. MUREȘAN, Patricia-Smaranda, „Elemente de patrimoniu cultural imaterial din județul Bistrița-Năsăud înscrise pe Lista Reprezentativă UNESCO” [Elements of Intangible Cultural Heritage from Bistrița-Năsăud County Inscribed on the UNESCO Representative List], în *Revista Bistriței*, Bistrița, Nr. 34-35, An XXXV, Complexul Muzeal Bistrița-Năsăud, 2021, pp. 227-235.
103. MUȘA, Cristian, „Contexte și metode de transmitere a dansului popular”, în *Anuarul Institutului de Etnografie și Folclor „Constantin Brăiloiu”*, Serie Nouă, Tomul 29, 2018 / *Yearbook of the „Constantin Brăiloiu” Institute of Ethnography and Folklore*, New Series, Tome 29, București, Editura Academiei Române, 2018, pp. 369-381.
104. MUȘA, Cristian, „Călușul din Vlașca, între ritual și spectacol”, în *Anuarul Institutului de Etnografie și Folclor „Constantin Brăiloiu”*, București, Editura Academiei Române, Serie Nouă, Tomul 26, 2015, pp. 15-21.
105. MUȘA, Cristian, „Călușul argeșean. Comenzi de joc”, în *Anuarul Institutului de Etnografie și Folclor „Constantin Brăiloiu”*, București, Editura Academiei Române, Serie Nouă, Tomul 28, 2017 / *Yearbook of the „Constantin Brăiloiu” Institute of Ethnography and Folklore*, New Series, Tome 28, 2017, pp. 179-184.

106. MUȘA, Cristian, „Cercetătorul, informatorul și folclorul contemporan”, în *Anuarul Societății Prahovene de Antropologie Generală*, coord. Sebastian Ștefănuță, Volum editat de Centrul Județean de Cultură Prahova, Ploiești, Editura Mythos, Nr. 4, 2018, pp. 111-122.
107. MUȘA, Cristian, „Reconstituirea – metodă de culegere a dansului popular în satul contemporan”, în *Anuarul Societății Prahovene de Antropologie Generală*, coord. Sebastian Ștefănuță, Volum editat de Centrul Județean de Cultură Prahova, Ploiești, Editura Mythos, Nr. 7, 2021, pp. 33-43.
108. NAHACHEWSKY, Andriy, „Once Again: On the Concept of «Second Existence Folk Dance»”, în *Yearbook for Traditional Music*, Publicat de International Council for Traditional Music, Vol. 33, 2001, pp. 17-28, articol disponibil online la adresa <http://www.jstor.org/stable/836068>, accesat online la data de 20 octombrie 2020, ora 14:00.
109. NAHACHEWSKY, Andriy, „Shifting Orientations in Dance Revivals: From «National» to «Spectacular» in Ukrainian Canadian Dance”, University of Alberta, Edmonton, Canada, 43/1, 2006, pp. 161-178, articol disponibil online la adresa <https://hrcak.srce.hr/file/36549>, accesat online la data de 30 noiembrie 2022, ora 21:00.
110. NAHACHEWSKY, Andriy, „Participatory and Presentational Dance as Ethnochoreological Categories”, în *Dance Research Journal*, Vol. 27, No. 1 (Spring), pp. 1-15, articol disponibil online la adresa <http://dx.doi.org/10.2307/1478426>, accesat online la data de 22 octombrie 2020, ora 17:40.
111. NAHACHEWSKY, Andriy, „Folk Dance Revival Strategies”, în *Ethnologies*, Vol. 30, No. 1, pp. 41-57, disponibil online la adresa <https://www.erudit.org/en/journals/ethno/2008/> și la adresa <http://dx.doi.org/10.7202/018834ar>, accesat online la data de 16 ianuarie 2023, ora 21:50.
112. NEAGOTĂ, Bogdan, BENGA, Ileana, „Niveluri explicative în Căluș. Între narativitate și ceremonialitate” [Explanatory Levels in the Romanian Căluș. Between Narrativity and Ceremoniality], în *ORMA. Revistă de studii etnologice și istorico-religioase. Repere etnografice românești*, București, Nr. 15, 2011, pp. 121-164.
113. NEAGOTĂ, Bogdan, BENGA, Ileana, „Călușul Ancăi Giurchescu și călușul nostru: ce se păstrează și ce se transmite între generațiile de etnologi”, în *ORMA. Revistă*

- de studii etnologice și istorico-religioase*, Volum 24 – Nașterea documentului de folk-lore: răspântii metodologice, coord. Ileana Benga, Cluj-Napoca, Editura Risoprint, 2015, pp. 409-416.
114. NEDELEA, Mădălina, „Names of Romanian Folk Dances”, în *Studii și cercetări de onomastică și lexicologie*, Vol. V, Nr. 1-2, Craiova, Editura Sitech, 2012, pp. 284-288.
115. NICOLAE, Andrei, „Academician Ilie Bădescu: «Poporul român își asumă ca substrat fondator această triadă: terra-țară-țăran, adică pământul, țara și țărani, adevărind legământul divin»”, articol disponibil online la adresa <https://www.activenews.ro/stiri-social/Acad.-Ilie-Badescu-Poporul-roman-isi-asuma-ca-substrat-fondator-aceasta-triada-terra-tara-taran-adica-pamantul-tara-si-taranii-adeverind-legamantul-divin-157042>, accesat online la data de 10 august 2019, ora 11:30.
116. NICOLAU, Irina, „Reflecții pe marginea spectacolului de folclor”, în *Revista de Etnografie și folclor (REF)*, București, Tom XXVI (26), Nr. 1, 1981, pp. 99-111.
117. NICOLAU, Irina, „Cîteva cuvinte despre «Cîntarea României», din care cititorul nu va înțelege mare lucru”, în *Talmeș balmeș de etnologie și multe altele*, București, Editura Ars Docendi, 2001, pp. 15-18.
118. NICOLAU, Irina, „Țăranii joacă și orășenii dansează. Diferența este foarte mare și sînt incapabilă s-o explic”, în *Talmeș balmeș de etnologie și multe altele*, București, Editura Ars Docendi, 2001, pp. 160-162.
119. NISTOR, Ion, „Bejenarii ardeleni în Bucovina”, în *Codrii Cosminului*, Nr. IV, 1926.
120. NISTOR, Nicolae, „Cîntarea României. Un festival al muncii avîntate pentru înflorirea patriei socialiste”, în *Scînteia*, 23 octombrie 1976.
121. OANĂ, Laura, „Jocul fecioresc din Boiu, Orăștioara și Romos intră în patrimoniul mondial UNESCO”, în *Replica Hunedoara*, 9 decembrie 2015, articol disponibil online la adresa <http://arhiva.replicahd.ro/?p=22923>, accesat online la data de 28 iunie 2022, ora 09:00.
122. ONOFREIU, Adrian, „Nestor Șimon – omul și opera”, în *Arhiva Someșană*, Năsăud, Muzeul Grăniceresc Năsăudean, Nr. II, 2003, pp. 383-408.

123. ORIAN, Georgeta, „Repere ale artei teatrale în cultura populară română” [Landmarks of Theatrical Art in Romanian Folk Culture], în *Studia Romanica Posnaniensia*, Poznań, Adam Mickiewicz University Press, Vol. XLI / 2, 2014, pp. 15-25.
124. PAPAHAGI, Take, „Dansul”, în *Revista de Etnografie și Folclor (REF)*, București, Tom XXXVII, Nr. 6, 1992.
125. PĂREAN, Ioan, „Contribuții la istoria Regimentului 1 român de graniță”, în *Revista Academiei Forțelor Terestre „Nicolae Bălcescu” din Sibiu*, Nr. 3, 2000, articol disponibil online la adresa http://www.armyacademy.ro/reviste/3_2000/art28.html, accesat online la data de 15 aprilie 2020, ora 18:20.
126. PETAC, Silvestru, „Câteva considerații etnocoreologice asupra dansului tradițional din satul Hășdate, județul Cluj”, în *Anuarul Muzeului Etnografic al Transilvaniei*, Cluj-Napoca, Editura Argonaut, 2008, pp. 222-233.
127. PETAC, Silvestru, „Istoricul renascerei jocurilor (danșurilor) noastre naționale: Romana, Romanulu și Bătuta ... de [Ștefan Emilian] și câteva probleme de etnocoreologie”, în *Anuarul Muzeului Etnografic al Transilvaniei*, Cluj-Napoca, Editura Argonaut, 2013, 13 pag.
128. PETAC, Silvestru, „The Dance of the Ethnographical Type – A Way of Safeguarding Traditional Dance”, in *Studia Universitaria Babeș-Bolyai Musica*, No. 1/2015, pp. 147-170. Editor Gabriela Coca, articol disponibil online la adresa <http://studia.ubbcluj.ro/download/pdf/936.pdf>, accesat online la data de 12 martie 2022, ora 11:30.
129. PETAC, Silvestru, „Dansul de tip etnografic – o formă a patrimonializării dansului tradițional”, în *Anuarul Muzeului Etnografic al Transilvaniei*, Cluj-Napoca, Editura Argonaut, 2014, 25 pag.
130. PETAC, Silvestru, „Considerații asupra modalităților de valorizare a dansurilor tradiționale românești”, Partea I, Text publicat în *AMET (Anuarul Muzeului Etnografic al Transilvaniei)*, 2015, 11 pag.
131. PHILIPPOU, Maro, RAFTIS, Alkis, „The Dance in Ancient Egypt”, articol disponibil online la adresa <https://sites.google.com/site/danceinegypt/sources/books/the-dance-in-ancient-egypt-2009>, accesat online la data de 4 iunie 2022, ora 23:00.

132. PILEA, Cătălin, „Novaci, baza tradiției din zona pastorală a Olteniei”, 1 Aprilie 2018, articol disponibil online la adresa <https://transatravel.ro/blog/novaci-baza-traditiei-din-zona-pastorala-a-olteniei>, accesat online la data de 16 mai 2020, ora 21:00.
133. PODARU, Aurel, „Despre sat, cu iubire”, în *Revista Ilustrată – Cultură Populară. Arte. Literatură*, Serie Nouă, Bistrița, Centrul Județean pentru Cultură Bistrița-Năsăud, Nr. 2, 2004, p. 1.
134. POLJAK ISTENIČ, Saša, „Texts and Contexts of Folklorism in Traditions”, in *The Journal of the Institute of Slovenian Ethnology*, Nr. 3, Vol. 40, 2011.
135. POP, Florica, „Țesături decorative din județul Bistrița-Năsăud (II)” în *Revista Bistriței*, Muzeul Județean Bistrița-Năsăud, Nr. VII, 1993, pp. 273-281.
136. POP, Ioan, „Înființarea Regimentului II Românesc de graniță și activitatea lui în perioada 1762-1772”, în *Revista Bistriței*, Colecția Istorie și Civilizație, Muzeul Județean Bistrița-Năsăud, Editura Glasul Bucovinei (Casa Editorială și de Presă „Glasul Bucovinei”), Iași-Rădăuți, Nr. VII, 1993, pp. 129-142.
137. POP, Mihai, „Important este să nu uiți cine ești și de unde ai plecat”, în *Formula AS*, articol disponibil online la adresa <http://arhiva.formula-as.ro/2000/414/acasa-1/acasa-1434>, accesat online la data de 15 iulie 2018, ora 11:00.
138. POPESCU, Dan, „Academia satului românesc”, în *Ziarul Răsunetul*, 2018, articol disponibil online la adresa <https://rasunetul.ro/satul-traditional-romanesc-intre-moarte-si-necesitate>, accesat online la data de 19 martie 2023, ora 12:00.
139. POPESCU, Gheorghe, „Primele cămine culturale înființate oficial”, în *Îndrumătorul cultural*, București, Nr. 4, Aprilie, 1970.
140. PROCA-CIORTEA, Vera, „Câteva documente grafice privind jocul popular românesc”, în *Revista de etnografie și folclor (REF)*, București, Nr. 3-4, 1962.
141. PROCA-CIORTEA, Vera, GIURCHESCU, Anca, „Quelques aspects théoriques de l'analyse de la danse populaire”, în *Langages*, 3e année, n°10, 1968. Pratiques et langages gestuels, pp. 87-93, articol disponibil online la adresa http://www.persee.fr/doc/lgge_0458-726x_1968_num_3_10_2551, accesat online la data de 12 aprilie 2017, ora 15:30.
142. PUȘCAȘ, Teodor, „Dansul popular românesc” în *Revista Ilustrată. Cultură populară. Arte. Literatură*, Bistrița, Centrul Județean pentru Cultură Bistrița-Năsăud, Seria Nouă, Nr. 5, 2009.

143. QUIGLEY, Colin, „The Hungarian Dance House Movement and Revival of Transylvanian Band Music”, articol disponibil online la adresa https://www.academia.edu/5676740/The_Hungarian_Dance_House_Movement_and_Revival_of_Transylvanian_String_Band_Music, accesat online la data de 12 aprilie 2023, ora 18:00.
144. QUIGLEY, Colin, „Confronting Legacies of Ethnic-National Discourse in Scholarship and Practice: Traditional Music and Dance in Central Transylvania”, in *Journal of Folklore Research*, Vol. 53, No. 3, (September/December 2016), Department of Folklore and Ethnomusicology, Indiana University Press, 2016, pp. 137-165.
145. RĂDULESCU, Speranța, „Traditional Musics and Ethnomusicology: Under Political Pressure: The Romanian Case”, in *Anthropology Today*, Online Library, Vol. 13, No. 6 (Dec.), 1997, pp. 8-12.
146. REBREANU, Liviu, „Laudă țaranului român”, discurs de recepție la Academia Română, rostit la data de 29 mai 1940, disponibil online la adresa <https://jurnalspiritual.eu/liviu-rebreanu-lauda-taranului-roman/>, accesat online la data de 14 august 2019, ora 11:00.
147. RUSSO, Alecu, *Studie moldovană (I-IV)*, Editura Global Info, disponibil online la adresa https://www.globalinfo.ro/z/alecu_russo_studie_moldovana.htm, accesat online la data de 12 aprilie 2023, ora 16:00.
148. RUSSO, Alecu, *Studii naționale (1840)*, Editura Global Info, disponibil online la adresa https://www.globalinfo.ro/z/alecu_russo_studii_nationale_1840.htm, accesat online la data de 12 aprilie 2023, ora 18:00.
149. RUSU, Claudiu Petru, „«Searching for Identity»: The Political Instrumentalisation of Cultural Traditions in Romania (1948-1965)”, in *STUDIA UNIVERSITATIS „BABEȘ-BOLYAI”*, *Historia*, Volume 56, Number 2, December 2011, Semestrial Review edited by The „Babeș-Bolyai” University, Cluj-Napoca, România, Iunie-Decembrie 2011, pp. 56-79.
150. RUSU, Ion, „Cîteva date privind vechea organizare administrativă și judecătorească a unor teritorii din județul Bistrița-Năsăud” în *Revista Bistriței*, Muzeul Județean Bistrița-Năsăud, articol disponibil online la adresa https://www.academia.edu/6116192/I._RUSU_-

[C%C3%A2teva date privind vechea organizare administrativ%C4%83 %C5%9Fi j udec%C4%83toreasc%C4%83 a unor teritorii din jude%C5%A3ul Bistri%C5%A3a - Nasaud](#), accesat online la data de 17 aprilie 2020, ora 21:26.

151. SCHOTT-BILLMANN, France, „Les droits de l’homme dans les danses populaires”, în *Insistance*, No. 4, 1/2010, pp. 53-66, articol disponibil online la adresa <http://www.cairn.info/revue-insistance-2010-1-page-53.htm>, accesat online la data de 7 martie 2017, ora 13:20.
152. SFÂRLOGEA, Gheorghe, „Formațiile de dansuri populare în concursurile artistice”, în *ST. ROȘU*, Nr. 26, Bacău, 1971.
153. SHAY, Anthony, „Parallel Traditions: State Folk Dance Ensembles and Folk Dance in «The Field»”, in *Dance Research Journal*, Vol. 31, No. 1 (Spring), Published by Dance Studies Association, 1999, pp. 29-56, articol disponibil online la adresa <https://www.jstor.org/stable/1478309>, accesat online la data de 14 februarie 2023, ora 15:30.
154. ŠMIDCHENS, Guntis, „Folklorism revisited”, in *Journal of Folklore Research*, Vol. 36, Nr. 1, Indiana University Press, 1999, pp. 51-70, articol disponibil online la adresa <https://www.jstor.org/stable/3814813>, accesat online la data de 12 februarie 2023, ora 21:30.
155. STEFANIJA, Léon, „La nationalité en musique: la «slovénité» de la musique slovène et son domaine”, în *Études balkaniques. Création musicale et nationalismes dans le Sud-Est européen*, No. 13, 2006, pp. 1-36.
156. SOHORCA, Iustin, „Datini și folclor din Sângeorz-Băi: Oieritul”, în *Pisanii Sângeorzene: Spiritualitate, Istorie și Tradiție*, Sângeorz-Băi, Anul II, Nr. 8, Aprilie 2013.
157. STOIAN, Gabriel-Cătălin, „Călușul – între vechile și necesarele abordări”, în *ORMA. Revistă de studii etnologice și istorico-religioase*, Volum 24 – Nașterea documentului de folk-lore: răspântii metodologice, coord. Ileana Benga, Cluj-Napoca, Editura Risoprint, 2015, pp. 237-261.
158. ȘOTROPA, Virgil, „Regimentul grăniceresc năsăudean”, în *Arhiva Someșană. Revistă Istorico-Culturală*, Năsăud, Nr. 2, 1925, pp. 1-12.
159. ȘOTROPA, Virgil, „Contribuții la istoria școalelor năsăudene”, în *Arhiva Someșană. Revistă Istorico-culturală*, Năsăud, Nr. 11, 1929, pp. 2-14.

160. ȘTIUCĂ, Narcisa, „Alaiul nunților de pe Valea Bârgăului. Un festival de obiceiuri?! – Nimic mai spinos!”, în *Revista Zestrea*, Bistrița, Nr. 1, Centrul Județean de Conservare și Valorificare a Tradiției și Creației Populare Bistrița-Năsăud, 1998, p. 15.
161. THOMS, William J., „Origins of the Word «Folk-Lore»”, *Notes & Queries*, (4th series), x. 252, (1872), disponibil online la adresa https://www.academia.edu/1940404/WJ_Thoms_Origins_of_the_word_Folk-Lore_N_and_Q_1872_?auto=download, accesat online la data de 4 aprilie 2020, ora 18:00.
162. TISMĂNEANU, Vladimir, „O fertilă agendă de cercetare: Cultura românească în anii comunismului”, Ianuarie 2015, articol disponibil online la adresa <http://evz.ro/o-fertila-agenda-de-cercetare-cultura-romaneasca-in-anii-comunismului.html>, accesat online la data de 21 februarie 2017, ora 12:00.
163. TONITZA, Leonardo, „Misterele Culturii Cucuteni. Cea mai importantă cultură preistorică europeană”, 2016, articol disponibil online la adresa <https://evz.ro/misterele-culturii-cucuteni-cea-mai-importanta-cultura-preistorica.html>, accesat online la data de 2 iunie 2022, ora 11:00.
164. TZIGARA-SAMURCAȘ, Alexandru, „Arta țaranului nostru”, articol disponibil online la adresa <http://www.muzeultaranuluiroman.ro/acasa/arta-taranului-nostru-ro.html>, accesat online la data de 12 august 2019, ora 19:00.
165. UIUIU, Alexandru, „Criza, încălzirea globală și țaranul român”, în *Datoria de om. Eseuri etnologice*, Partea I, Ediția a II-a, Bistrița, Editura Charmides, 2016, pp. 6-7.
166. UIUIU, Alexandru, „Exportul de folclor”, în *Datoria de om. Eseuri etnologice*, Partea I, Ediția a II-a, Bistrița, Editura Charmides, 2016, pp. 32-34.
167. UIUIU, Alexandru, „Satul – un mod de viață”, în *Datoria de om. Eseuri etnologice*, Partea I, Ediția a II-a, Bistrița, Editura Charmides, 2016, pp. 58-63.
168. UIUIU, Alexandru, „Țărani de piatră, țărani de foc – între milenii”, în *Datoria de om. Eseuri etnologice*, Partea I, Ediția a II-a, Bistrița, Editura Charmides, 2016, pp. 10-13.
169. VLAȘIN, Cornelia, „Crearea fondurilor grănicerești năsăudene”, în *Revista Bistriței*, Muzeul Județean Bistrița-Năsăud, pp. 86-103, articol disponibil online la adresa <http://www.arhivenationale.ro/images/custom/image/serban/2014/RA%201%202011/09%20vlasin,%20cornelia.pdf>, accesat online la data de 17 aprilie 2020, ora 20:00.

170. VOLCEANOV, George, „The Paradoxes of Romanian Pop / Rock / Folk in Communist Romania”, în *European Academic Research*, Vol. 1, Issue 5, August 2013, pp. 746-754, disponibil online la adresa www.euacademic.org, accesat online la data de 11 ianuarie 2023, ora 10:00.
171. VUIA, Romulus, „Originea jocului de călușari”, în *Dacoromanica*, Anul II, 1922, pp. 215-254.
172. VUIA, Romulus, „Acțiunea de păstrare a porturilor, cântecelor, dansurilor și obiceiurilor strămoșești”, în *Transilvania – Tradiții și obiceiuri*, Vol. 68, fascicula Nr. 3, 1937, pp. 180-186.
173. WELCH, Gabriela, „Jennifer R. Cash, *Villages on Stage: Folklore and Nationalism in the Republic of Moldova*, Berlin: LIT Verlag; London: Global [distribuitor], 2011, XI, 212 p., Recenzie, în *PROMEMORIA*, Revista Institutului de Istorie Socială, Chișinău, Universitatea de Stat din Moldova, Volumul IV, Nr. 5-6, 2013.
174. WHIPPS, Heather, „Survival Dance: How Humans Waltzed Through the Ice Age”, în *Live Science*, articol disponibil online la adresa <https://www.livescience.com/619-survival-dance-humans-waltzed-ice-age.html>, accesat online la data de 24 iunie 2022, ora 15:20.

5. Teze de doctorat, masterat și licență

1. BUZILĂ, Mărioara, *Folclor muzical de pe valea superioară a Șieului și valorificarea lui în școala generală*, Lucrare metodică-științifică pentru obținerea gradului didactic I, Cluj-Napoca, Conservatorul de Muzică „Gheorghe Dima”, 1984.
2. COGĂLNICEANU, Dan-Cristi, *Unitate prin diversitate: Festivalul-sărbătoare ca model managerial în sfera culturală autohtonă a artelor spectacolului*, Teză de doctorat (rezumat), Universitatea „Lucian Blaga” din Sibiu, Școala doctorală interdisciplinară, Domeniul de doctorat: Teatru și Artele Spectacolului, Sibiu, 2018, 30 pag.
3. DUMBAULD, Benjamin Mills, *Spectacular Politics and Everyday Performance: Tracing Music from Ceaușescu’s Romania to Multicultural America*, Doctoral Thesis, The City University of New York (CUNY), CUNY Graduate Center, New York, 2017.

4. MACREA, Silvia, *De la promovarea culturii tradiționale românești la rigorile artelor spectacolului contemporan: spectacolele de teatru muzical coregrafic*, Teză de doctorat (rezumat), Universitatea „Lucian Blaga” din Sibiu, Școala doctorală interdisciplinară, Domeniul de doctorat: Teatru și Artele Spectacolului, Sibiu, 2021, 24 pag.
5. MAČIULSKIS, Vidmantas, *Ethnic choreography of the prussian lithuanians: regional singularity*, Summary of Doctoral Dissertation, Humanities, Ethnology (07 H), Vytautas Magnus University, Lithuanian Institute of History, Kaunas, 2010, 34 pag.
6. MĂȚI, Doru Valeriu, *Cultură, politică și societate în Țara Năsăudului în secolul al XIX-lea. Macedon Pop (1809-1873)*, Rezumatul tezei de doctorat, Universitatea „1 Decembrie 1918” Alba Iulia, Facultatea de Istorie și Filologie, (Coord. științific – prof. univ. dr. Iacob Mârza), Alba Iulia, 2015, 36 pag.
7. MELLISH, Elizabeth Sara, *Dancing through the city and beyond: Lives, movements and performances in a Romanian urban folk ensemble*, Doctoral Thesis, University College London (UCL), School of Slavonic and East European Studies, London, 2013.
8. OANCEA, Claudiu, *When Forgers of Steel Become Creators of Art: The National Festival „Song to Romania”, 1976-1989*, Master of Arts, Central European University (CEU), Budapest, Hungary, 2007.
9. OANCEA, Constantin Claudiu, *Mass Culture Forged on the Party’s Assembly Line. Political Festivals in Socialist Romania, 1948-1989*, Doctoral Thesis, European University Institute, Florence, September 2015.
10. PALI, Ana-Maria, *Ritualuri din ciclul vieții în contextul satului tradițional: ȘIEUȚ, Județul Bistrița-Năsăud*, Teză de licență, Facultatea de Litere, UBB Cluj-Napoca, 2008.
11. PAPAHAĞI, Tache, *Graiul și folklorul Maramureșului*, Academia Română, Din viața poporului român, XXXIII, Cultura Națională, București, 1925 (Teză de doctorat, în coordonarea lui Ovid Densusianu).
12. PETAC, Silvestru Dorel, *Contexte ale dansului tradițional românesc. Problematică și metodologie. Studii de caz*, Teză de doctorat, AMGD, Cluj-Napoca, 2012.
13. PETKOVSKI, Filip, *Approaches in Staging and Choreographing Folk Dance in The National Ensemble of Folk Dances and Songs of Macedonia – Tanec*, Choreomundus, International Master in Dance Knowledge, Practice and Heritage, Skopje, North Macedonia, 2015.

14. TURCEA, Maria Georgiana, *Cercetarea narativă a căsătoriei rurale: tipologii, atitudini, comportamente, sentimente. O perspectivă feminină*, Lucrare de disertație, coord. conf. univ. dr. Constantin Bărbulescu, UBB Cluj-Napoca, Facultatea de Istorie și Filosofie, 2017.
15. URECHE (OLARI), Daniela Cristina, *Păstoritul în Transilvania. Studiu monografic în abordare calitativă*, (rezumat teză de doctorat, conducător științific prof. univ. dr. Traian Vedinaș), Cluj-Napoca, 2017.

6. Documente

6.1. Arhive

1. Arhivele Naționale Bistrița, Fond *Vicariatul Rodnei*, dosar 17, f. 85.
2. Arhivele Naționale Bistrița, Fond *Iuliu Moisil*, dosar 204, f. 16.
3. ANSJB, Colecția *Iuliu Moisil*, dos. 213/6, f. 46-47.
4. Arhivele Naționale Bistrița-Năsăud (ANBN), Fond *Administrația Fondurilor Grănicerești*.
5. Arhivele Naționale ale României, Fond *Oficiul parohial greco-catolic Șieuf*, disponibil online la adresa http://arhivelenationale.ro/site/download/arhive_judetene/bistrita-nasaud/Oficiul-parohial-greco-catolic-Sieut_1833-1948.pdf, accesat online la data de 8 august 2020, ora 23:00.
6. *Șematismul diecezei de Făgăraș pentru 1842*, Blaj, 1842.

6.2. Dicționare

1. *** *Dicționarul explicativ al limbii române* (ediția a II-a revăzută și adăugită), Academia Română, Institutul de Lingvistică, Editura Univers Enciclopedic Gold, București, 2009, disponibil online la adresa <https://dexonline.ro/sursa/dex09>, accesat online la data de 3 aprilie 2020, ora 15:30.

2. *** *Dicționarul limbii române literare contemporane*, Dimitrie Macrea, Emil Petrovici (coordonatori), Al. Rosetii et al. (colectiv), Editura Academiei Republicii Populare Române, 1955-1957, disponibil online la adresa <https://dexonline.ro/sursa/dlrlc>, accesat online la data de 3 aprilie 2020, ora 15:40.
3. *** *Dicționarul universal al limbei române*, ediția a VI-a, Lazăr Șăineanu, 1929, disponibil online la adresa <https://dexonline.ro/sursa/dulr6>, accesat online la data de 3 aprilie 2020, ora 16:40.
4. *** *Dicționar analogic și de sinonime al limbii române*, Marin Bucă, Ivan Evseev et al., București, Editura Științifică și Enciclopedică, 1978, disponibil online la adresa <https://dexonline.ro/sursa/das>, accesat online la data de 4 aprilie 2020, ora 18:30.
5. *** *Dicționar de termeni muzicali*, Academia Română, Institutul de Istoria Artei „George Oprescu”, Editura Enciclopedică, 2010, disponibil online la adresa <https://dexonline.ro/sursa/dtm>, accesat online la data de 4 aprilie 2020, ora 17:45.
6. *** *Dictionnaire de la Danse* (coordonator Philippe Le Moal), Paris, Larousse, 1999, disponibil online la adresa <https://gallica.bnf.fr/ark:/12148/bpt6k12005041/f800.item.r=Dictionnaire+de+la+danse.la ngEN.zoom>, accesat online la data de 17 august 2017, ora 18:00.
7. *** *History of Indian Theatre*, disponibil online la adresa https://books.google.ro/books?id=6ZrjC24PuDQC&pg=PA37&redir_esc=y#v=onepage&q&f=false, accesat online la data de 9 iunie 2022, ora 14:30.
8. *** *Istoria dansului chinezesc / History of Chinese Dance*, Wang Kefen (1985), *Istoria dansului chinezesc*, disponibil online la adresa https://wikiw.com/wiki/History_of_Chinese_dance, accesat online la data de 2 iunie 2022, ora 15:00.
9. *** *Micul dicționar academic*, ediția a II-a (coord. acad. Ion Coteanu), Academia Română, Institutul de Lingvistică, Editura Univers Enciclopedic, 2010, disponibil online la adresa <https://dexonline.ro/sursa/mda2>, accesat online la data de 3 aprilie 2020, ora 17:20.
10. *** *Noul dicționar explicativ al limbii române*, Editura Litera Internațional, 2002, disponibil online la adresa <https://dexonline.ro/sursa/nodex>, accesat online la data de 3 aprilie 2020, ora 17:40.

11. *** *Romanian Ethnomusicological Bibliography (2007 – 2013)* – Books, Studies, Audio CD's, Video Productions (DVD's), Exhibitions, Websites.

6.3. Legislație

1. *** *Breviarul Statistic al Județului Bistrița-Năsăud* (2017, 2018), Institutul Național de Statistică.
2. *** *CONVENȚIE din 17 octombrie 2003 pentru salvagardarea patrimoniului cultural imaterial*, Act Internațional, publicat în MONITORUL OFICIAL Nr. 17 din 9 ianuarie 2006.
3. *** *Culegere de legi, decrete și hotărâri. În ajutorul activului sindical*, Vol. II, București, Editura Politică, 1974, pp. 512-513 și disponibil online la adresa <https://legislatie.just.ro/Public/DetaliiDocumentAfis/85317>, accesat online la data de 12 februarie 2023, ora 10:00.
4. *** *Decret pentru stabilirea normelor unitare de structură pentru instituțiile cultural-educative 703/1973*, Căminul Cultural.
5. *** *Inventarul Național al Elementelor Vii de Patrimoniu Cultural Imaterial* (National Inventory of Active Intangible Cultural Heritage Elements), Jocul Fecioresc din România (Lad's Folk Dances in Romania), RO / ENG, (11 pag.), disponibil online la adresa <https://ich.unesco.org/en/RL/lads-dances-in-romania-01092> și la adresa <https://patrimoniu.ro/images/imaterial/Jocul-fecioresc-din-Romania-Lad-Dances-in-Romania.pdf>, accesat online la data de 1 septembrie 2022, ora 18:00.
6. *** *Județul Bistrița-Năsăud, Breviar statistic 2017*, Institutul Național de Statistică, Direcția Regională de Statistică Bistrița-Năsăud, Bistrița, 2018.
7. *** *Legea Nr. 182 din 25 octombrie 2000* (republicată) privind protejarea patrimoniului cultural național mobil.
8. *** *Legea Nr. 26 din 29 februarie 2008* privind protejarea patrimoniului cultural imaterial.
9. *** *Monitorul Oficial al României, Partea I, Lista Monumentelor Istorice 2010, Județul Bistrița-Năsăud*, disponibil online la adresa https://patrimoniu.ro/images/LMI/LMI-2010_BN.pdf, accesat online la data de 20 ianuarie 2021, ora 17:00.

10. *** *Prefectura Județului Năsăud, documentele prefectului (1919-1925)*, întocmit de Adrian Onofreiu și Iuliana Lazăr, Bistrița, 2002, disponibil online la adresa http://arhivelenationale.ro/site/download/arhive_judetene/bistrita-nasaud/Prefectura-judetului-Nasaud-documentele-prefectului_1919-1925.pdf, accesat online la data de 12 aprilie 2020, ora 18:00.
11. *** *Repertoriu național de patrimoniu cultural imaterial*, Comisia Națională pentru Salvagardarea Patrimoniului Cultural Imaterial, București, CIMEC, 2009.
12. *** *Strategia de Dezvoltare Locală pentru perioada 2014-2020*, Beneficiar: Primăria Comunei Șieuț, Județul Bistrița-Năsăud, Consultant: Andressen Consulting Group SRL, Iași, document disponibil pentru consultare online la adresa http://www.primariasieut.ro/programe_si_strategii.html, accesat online la data de 12 august 2019, ora 18:30.

7. Reviste și periodice științifice și culturale

1. *AMET (Anuarul Muzeului Etnografic al Transilvaniei)*, Cluj-Napoca.
2. *ALIL (Anuar de Lingvistică și Istorie Literară)*, Academia Română – Filiala Iași.
3. *Bulletin of the International Council for Traditional Music (ICTM)*.
4. *Journal of the International Folk Music Council*.
5. *Yearbook for Traditional Music*.
6. *Dance Research Journal*.
7. *Journal of Folklore Research*.
8. *Dance Studies*, Centre for Dance Studies.
9. *Halle Studies in the Anthropology of Eurasia*, Berlin.
10. *Academica Science Journal. Studia Series*.
11. *Journal of Education and Training Studies*.
12. *Anthropology Today*, Online Library.
13. *European Academic Research*.
14. *American Anthropologist*.
15. *Éthnologie française*.

16. *Ethnomusicology*.
17. *Ethnologia Europaea*.
18. *Ethnologies*.
19. *The Journal of the Institute of Slovenian Ethnology*.
20. *Études balkaniques. Création musicale et nationalismes dans le Sud-Est européen*.
21. *Transylvanian Review*, Romanian Academy, Center for Transylvanian Studies (Academia Română, Centrul de Studii Transilvane, Cluj-Napoca).
22. *Revista de Etnografie și Folclor (REF)*, București.
23. *Caietele ASER*, Revista Asociației de Științe Etnologice din România.
24. *STUDIA UNIVERSITATIS „BABEȘ-BOLYAI”, Historia*, UBB Cluj-Napoca.
25. *Studia Universitaria Babeș-Bolyai Musica*, Cluj-Napoca.
26. *Anuarul Institutului de Etnografie și Folclor „Constantin Brăiloiu”*, Academia Română, București.
27. *Revista MARTOR / MARTOR Journal of Anthropology*, Muzeul Țăranului Român, București.
28. *ORMA. Revistă de studii etnologice și istorico-religioase*.
29. *Arhiva Someșană*, Revistă istorică-culturală, Muzeul Grăniceresc Năsăudean, Năsăud.
30. *Anuarul Institutului de Istorie Națională*, Cluj-Napoca.
31. *Studii și cercetări de istorie*, Cluj-Napoca.
32. *Sociologie Românească*, București.
33. *Buletin Științific al Muzeului Național de Etnografie și Istorie Naturală a Moldovei, Revistă de Etnografie, Științele Naturii și Muzeologie*, Chișinău.
34. *Revista Tibiscum*, Acta Musei Caransebesiensis, Studii și comunicări de etnografie și istorie, Revista Muzeului Județean de Etnografie și al Regimentului de Graniță Caransebeș.
35. *Revista PhiloHistoRiSs*, Publicație a Asociației Studentești PHILOHISTORISS, Universitatea „Babeș-Bolyai” Cluj-Napoca, Facultatea de Istorie și Filosofie.
36. *Revista Ilustrată. Cultură Populară. Arte. Literatură*, Serie Nouă, Centrul Județean pentru Cultură Bistrița-Năsăud, Bistrița.
37. *Revista Zestrea*, Centrul Județean de Conservare și Valorificare a Tradiției și Creației Populare Bistrița-Năsăud.
38. *Revista Bistriței*, Revistă de Istorie, Anuarul Complexului Muzeal Bistrița-Năsăud.

39. *Revista de cultură și tradiții „Spice”*, Bistrița, Centrul Județean pentru Cultură Bistrița-Năsăud, document disponibil pentru consultare și online la adresa <https://cjcbn.ro/revista-spice-editia-2019/>.
40. *Revista „Memoria Ethnologica”*, Baia Mare (CJCPCT MM).
41. *Anuarul Societății Prahovene de Antropologie Generală (SPAG)*, Centrul Județean de Cultură Prahova, Ploiești.
42. *Ghidul iubitorilor de folclor*, Manual de educație culturală, Centrul pentru Conservarea și Promovarea Culturii Tradiționale Suceava, Centrul Cultural „Bucovina”.
43. *Caiete folclorice Argeș*, Centrul Județean pentru Conservarea și Promovarea Culturii Tradiționale Argeș, Pitești.
44. *Revista Cetatea de Scaun*, Suceava.
45. *Revista „Dunărea de Jos”*, Centrul Cultural „Dunărea de Jos”, Galați.
46. *Revista DOBROGEA*, Revistă de Cultură și Artă Tradițională, Tulcea.
47. *Revista „Bucovina Forestieră”*, Universitatea „Ștefan cel Mare” Suceava.
48. *Revista Morisena*, Revistă Trimestrială de Istorie, Cenad, Timiș.
49. *Căminul Cultural și Școala Țăranului*. Revistă de îndrumare și documentare, 1941.
50. *Revista de Lingvistică și Cultură Românească* (online, disponibilă la adresa <https://limbaromana.org/>).
51. *Pisanii sângeorzene*, Sângeorz-Băi.
52. *Revista Dilema Veche*, București.
53. *Revista Vatra*, Târgu Mureș.
54. *Ziarul Scânteia*, București.

8. Lucrări conferințe și simpozioane

1. *** „The creators of music and dance”, Conference Themes, 43rd ICTM World Conference, 16-22 July 2015, Kazakh National University of Arts, Astana, Kazakhstan, în *Bulletin of the International Council for Traditional Music*, No. 125, April 2014, pp. 9-10.

2. IVANOVA-NYBERG, Daniela, *Intuition in Dance Research (Abstract)*, presented at The Ethnochoreological Colloquia „Anca Giurchescu”, Cluj-Napoca, Romania, 25-28 October 2018.
3. MELLISH, Liz, „Performing Romanian lives: today’s performances; communist period dancers”, in the *Conference: Performing Biographies, Memory and the Art of Interpretation*, 12-14 December, Pauza Foundation, Kraków, Poland, 2008, articol disponibil online la adresa [https://www.academia.edu/34106214/Performing Romanian lives today s performance s communist period dancers](https://www.academia.edu/34106214/Performing_Romanian_lives_today_s_performance_s_comunist_period_dancers), accesat online la data de 21 decembrie 2020, ora 11:40.
4. MIHĂESCU, Corina, „Li și cămăși românești. Tradiții și valorificare. Proiect pentru promovarea creatorilor populari de port tradițional”, lucrare prezentată în cadrul Conferinței Naționale (Online) *Please, touch the intangible cultural heritage. Experiență și expertiză în domeniul patrimoniului cultural imaterial*, Universitatea din București, București, 22 iulie 2020.
5. MUREȘAN, Patricia-Smaranda, „Portul popular din Șieut – marcă a identității locale”, în Broșura Conferinței Științifice Naționale, cu participare internațională „Portul popular românesc: asumarea tradiției ca practică socială și cercetare”, Chișinău, Muzeul Național de Etnografie și Istorie Naturală, 24 iunie 2021, p. 27, disponibil online la adresa https://ibn.idsi.md/sites/default/files/imag_file/27-27_36.pdf, accesat online la data de 25 iulie 2022, ora 11:00.
6. PETAC, Silvestru, „Hora de Pomană – Metonymic Symbol of the Dead One’s Wedding”, în *From Field to Text & Dance and Space. Proceedings for the 24th Symposium of the ICTM Study Group on Ethnochoreology Cluj-Napoca, 10-16 iulie 2006*, Cluj-Napoca, Editura Institutului pentru Studiarea Problemelor Minorităților Naționale, 2012, 11 pag.
7. ȘTIUCĂ, Narcisa Alexandra, „«Dancing with the Death» (Romanian Initiation Rites in Post-Funeral Context)”, *Proceedings for the 24th symposium of ICTM Study Group in Ethnocoreology*, Bucharest, ISPMN Publishing, 2012.
8. ȘTIUCĂ, Narcisa, „Patrimonializare și salvagardare: definiții și concepte”, în *Lucrările Simpozionului Cultura tradițională euroregională în context actual. Patrimoniul material/imaterial – modalități de conservare și promovare*, organizat la Arad în perioada

20-21 iunie 2013 de către Centrul Cultural Județean Arad, coord. Elena Rodica Colta, publicat la București, la Editura Etnologică, 2013, pp. 9-19.

9. Filme documentar etnografice și alte materiale video

1. Filmul documentar etnografic „**Cununile de Rusalii la Șieuț**”, disponibil pentru vizionare online, pe YouTube, la adresa https://www.youtube.com/watch?v=VNnJQ7i_-bk.
2. Filmul documentar etnografic „**Obiceiul Plugarului la Șieuț**”, disponibil pentru vizionare online, pe YouTube, la adresa <https://www.youtube.com/watch?v=Q-bnSwJWl88>.
3. **Jocul Fecioresc din Șieuț inclus în Patrimoniul UNESCO**, disponibil pentru vizionare online, pe YouTube, la adresa <https://www.youtube.com/watch?v=gX10zEOvmuQ>.

10. Surse electronice

1. www.persee.fr
2. www.cairn.info
3. www.revues.org
4. www.jstor.org
5. www.brill.com
6. www.erudit.org
7. www.es.scribd.com
8. www.cambridge.org
9. <https://ee.openlibhums.org/>
10. <https://etudesrurales.revues.org/>
11. <https://www.researchgate.net/>
12. www.academia.edu
13. <http://martor.memoria.ro/>
14. www.theodorvasilescu.ro
15. www.arhivelenationale.ro

16. www.bistrita.insse.ro
17. www.comunismulinromania.ro
18. www.muzeultaranuluiroman.ro
19. www.academiaromana.ro/ief/
20. www.arhivadeholclorcluj.ro
21. <http://www.etnocor.ro/>
22. www.primariasieut.ro
23. www.music-musicians.knoji.com
24. www.eliznik.org.uk
25. www.felcsik.ro
26. www.edituramega.ro
27. www.historyworld.net
28. www.dancefacts.net
29. www.bistritaculturala.ro
30. www.complexulmuzealbn.ro
31. www.onlinelibrary.wiley.com
32. <http://www.books.google.ro>
33. <https://www.globalinfo.ro>
34. <http://www.bibnat.ro>
35. www.ictmusic.org
36. www.gallica.bnf.fr
37. <http://www.cultura.ro/>
38. <http://legislatie.just.ro>
39. <http://cimec.ro/>
40. <https://ich.unesco.org/>
41. <https://patrimoniul.ro/>
42. www.diacronia.ro
43. <https://patrimoniubn.ro>
44. <https://mecc.gov.md>
45. www.visitbn.ro
46. www.cjcbn.ro

47. www.bcuculuj.ro
48. www.bjbn.ro
49. www.rasunetul.ro
50. www.formula-as.ro
51. www.hasdeu.md
52. www.timpul.md
53. www.vox.publika.md
54. www.portalbn.ro
55. <http://arhiva.replicahd.ro>
56. <https://hu.wikipedia.org>
57. <http://varga.adatbank.transindex.ro>
58. <https://via-maria-theresia.ro>
59. www.youtube.com
60. www.as-tv.ro
61. www.mnir.ro
62. <https://migl.ro>
63. www.dilemaveche.ro
64. <http://enciclopediaromaniei.ro>
65. <https://radiatoromaniacultural.ro>